

TJÄNSTESKRIVELSE

2018-10-15

Kommunstyrelsens kontor

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Delårsrapport augusti 2018 för Södertälje kommun

Dnr: KS 26/10

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har sammanställt delårsrapport T2 per 31 augusti 2018 för Södertälje kommun. Delårsrapporten innehåller ekonomisk- och finansiell analys och riskhantering, sammanställd redovisning för kommunkoncernen, projektuppföljning för investeringar, uppföljning av kommunfullmäktiges mål och en bedömning av god ekonomisk hushållning. Det ekonomiska resultatet kompletteras med en helårsprognos för året som bygger på nämndernas egna uppgifter. Kommentarer rörande nämndernas avvikelser på helårsbasis i förhållande till drift- respektive investeringsbudgeten lämnas i uppsiktsrapporten baserat på kommunstyrelsens bedömningar.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens kontors tjänsteskrivelse 2018-10-15

Delårsrapport T2 per 31 augusti 2018 för Södertälje kommun, 2018-10-15

Delårsrapport kommunstyrelsen uppsikt avseende nämndernas delårsrapporter med bilagor 2018-10-15

Ärendet

Kommunfullmäktige har valt att styra genom sex målområden och totalt åtta mål. Kommunfullmäktiges mål har kompletterats med ett antal indikatorer. Uppföljningen av indikatorer för tertialrapport 2 visar inte på några större avvikelser och sammantaget förväntas kommunfullmäktiges fastställda mål uppnå en god ekonomi hushållning 2018.

Det finansiella målet är uppfyllt där alla indikatorer kopplade till målet får bedömning bra. Arbetsgivarmålet får också bedömningen bra då riktvärdet för året är uppfyllt för tre av fyra indikatorer, den fjärde indikatorn redovisas först i årsbokslutet. För verksamhetsmålen görs uppföljningen av ett antal indikatorer endast i årsbokslutet. Bedömningen är att uppfyllelsen av verksamhetsmålen anses tillfredsställande för året.

Förutom de åtta kommunfullmäktigemålen innehåller delårsrapporten en uppföljning av de särskilda satsningar och uppdrag beslutade i Mål- och budget 2018-2020. Den samlade bedömningen är att resultatet hittills är tillfredsställande även om alla satsningar och uppdrag inte är helt uppnådda/genomförda i samband med delårsrapporteringen.

Resultatet för kommunen per augusti är totalt 340 mnkr, vilket är 38 mnkr lägre än föregående år. Resultatet exklusive jämförelsestörande poster, som realisationsvinster och exploateringsvinster, uppgår till 276 mnkr vilket är 86 mnkr lägre än resultatet på 362 mnkr för samma period 2017. De jämförelsestörande posterna per augusti i år uppgår till 64 mnkr att jämföra med 17 mnkr för samma period 2017 och ökningen beror på betydligt högre exploateringsvinster i år. Resultatförsämringen beror främst på att nettokostnadsutvecklingen med 5,4 procent överstiger skatteutvecklingen, som endast ökat med 2,8 procent. Resultatet per augusti är på en mycket god nivå för att kunna uppnå det budgeterade årsresultatet på 79 mnkr exklusive jämförelsestörande poster. Även kommunens budgetföljsamhet per

augusti är starkt positiv med avseende på nettokostnadernas utveckling i förhållande till budgeterade nettokostnader.

Helårsprognosen är ett positivt resultat på 270 mnkr att jämföra med budgeterade 79 mnkr och exklusive realisations- och exploateringsvinster 200 mnkr lägre än 2017. Skatteutvecklingen förväntas minska med 2,5 procent jämfört mot helår 2017 medan nettokostnadsutvecklingen, exklusive realisations- och exploateringsvinster beräknas öka med 6,4 procent mot årsboks slutet 2017.

Finansnettot beräknas uppgå till 76 mnkr enligt prognosen, jämfört med 68 mnkr för helåret 2017, vilket är en prognostiserad förbättring med 8 mnkr. Denna kan förklaras av att kommunen erhållit 9 mnkr mer i utdelning under 2018.

Kommunens soliditet har ökat med 3,4 procentenheter jämfört med den 31 augusti förra året och uppgår nu till 33,4 procent vilket främst beror främst 2017 års starka resultat och en fortsatt stabil utveckling av resultatet de första åtta månaderna under 2018. Inkluderas kommunens samtliga pensionsåtaganden påverkas det egna kapitalet och soliditeten hamnar på 20,0 procent, vilket är en ökning med 4,0 procentenheter jämfört med 31 augusti 2017.

Resultat för bolagskoncernens efter skatt uppgår till 391 mnkr mot budget 301 mnkr, närmare 90 mnkr bättre än budget och 51 mnkr bättre än föregående år samma period. I resultatet för 2018 ingår en reavinst på 178 mnkr som avser försäljning av hyresfastigheterna i Saltskog och Rosenlund, Varnäcksvägen i Hovsjö och den kommersiella fastigheten Kringlan. För samma period föregående år fanns inga reavinster redovisade. Resultatet före skatt uppgår till 449 mnkr.

Nettokoncernskulden uppgår till 125 tkr/invånare och har hittills i år främst påverkats av att den externa skulden minskat med 0,5 mdkr under året på grund av ett bra resultat både i kommunen och bolagskoncernen och fastighetsförsäljning.

Sedan augusti 2017 har kommunen ökat med 256 årsarbetare. Inom social- och omsorgskontoret har verksamhetsövergången inom hemtjänsten från privat utförare till kommunens egen regi och det nya äldreboendet Björkmossen bidragit till fler medarbetare inom äldreomsorgsverksamheten.

Utbildningskontorets ökning beror till viss del på den nyöppnade Viksbergsskolan.

Samhällsbyggnadskontoret bland annat har parkeringsenheten och utemiljö fått ett utökat uppdrag med nya arbetsgrupper som följd.

Personalomsättningen i kommunen uppgår till 12,7 procent, vilket är en minskning sedan förra mätningen i april 2018 och även sedan årsskiftet 2017. Riktvärdet på 13,5 procent för 2018 har uppnåtts.

Lönekostnaderna har ökat med 4,4 procent vilket beror på fler medarbetare och löneöversynen 2018 som exkl. lärare landade på 2,5 procent. Av kommunens totala kostnader är andelen personalkostnader emellertid oförändrad på 52 procent.

Kommunens totala sjukfrånvaro uppgår till 6,3 procent och har fortsatt att minska vilket beror på långtidssjukfrånvaron som minskar.

Investeringarna i kommunen uppgick per 31 augusti till 82,0 mnkr, vilket är 2 mnkr lägre än föregående år. Utfallet innebär att 25 procent av 2018 års investeringsbudget har tagits i anspråk (36 procent 2017). Prognosen för helåret 2018 anges till 84 procent av budget (99 procent 2017).

Kommunstyrelsen fattade beslut den 15 juni, KS 18/27, om att ändra regelverket för den sociala investeringsfonden. Det innebär bland annat att återbetalningsskyldigheten tas bort för både nuvarande och kommande projekt, men att regelverket i övrigt liknar det som finns idag. Förslaget innebär också att medel läggs in i ordinarie Mål- och budget från och med 2019-2021 samtidigt som sociala investeringsfonden löses upp i samband med årsboks slutet för 2018.

Investeringsprojekt Plattformbyte på kommunstyrelsen/kommunstyrelsens kontor är försenat. Av de budgeterade 15,0 mnkr behöver 10,0 mnkr överföras till 2019 samtidigt som projektet prognostiseras bli 5,0 mnkr dyrare. Kommunstyrelsen föreslår att 15,0 mnkr för plattformprojektet beaktas i Mål- och budget 2019-2021.

Kommunstyrelsen/kommunstyrelsens kontor har 2,9 mnkr i budget för kameraövervakning 2018. Ett överskott prognostiseras för 2018 med 2,5 mnkr. Då det inte finns någon budget för detta 2019 föreslår kommunstyrelsen att 1,5 mnkr av överskottet får disponeras 2019 istället.

Äldreomsorgsnämnden beslutade om en åtgärdsplan för att få en budget i balans till följd av främst underskott i hemtjänst utförd i egen regi. Beslutad åtgärdsplan kommer i stor utsträckning att genomföras, men trots detta kommer nämnden att göra ett underskott motsvarande 11,2 mnkr under 2018. Äldreomsorgsnämnden begär hos kommunfullmäktige att få gå med underskott på totalt 11,2 mnkr. Kommunstyrelsen föreslår att äldreomsorgsnämnden hemställer att få gå med ett underskott motsvarande 11,2 mnkr för 2018 bifalles.

Enhörna begär hos kommunfullmäktige att få gå med underskott på totalt 875 tkr avseende förskolan (675 tkr) och produktionsköket (200 tkr). Kommunstyrelsen föreslår att Enhörna kommunaldelsnämnd hemställer att få gå med ett underskott motsvarande 875 tkr för 2018 bifalles.

Enhörna kommunaldelsnämnd begärde i samband med delårsrapporten per april en utökning med 70 tkr avseende ramen för nämndinvesteringar för beläggningsarbeten, vilket inte fattades något beslut om av kommunstyrelsen. Föreslås att Enhörna kommunaldelsnämnd får en utökning med 70 tkr av ramen för nämndinvesteringar för 2018.

Enhörna kommunaldelsnämnd ansöker om en förskjutning av investeringsbudgeten avseende projekten BMX-bana och utegym från 2018 till 2019 i sin helhet 800 tkr under Södertäljelyftet. Enhörna ansöker därutöver om utökning av investeringsmedel inom Södertäljelyftet för 2018 med 800 tkr för projektet staket kring konstgräsplanen.

Hölö Mörkö kommunaldelsnämnd ansöker om en förskjutning om 1,5 mnkr av investeringsbudgeten avseende projektet Upprustning Hölö IP 2018 till 2019 under Södertäljelyftet.

Järna kommunaldelsnämnd begärde i delårsrapporten per april en utökad investeringsram för nämndinvesteringar 2018 med 0,8 mnkr för beläggningsunderhåll. Begäran godkändes, men det blev felaktigt två beslutspunkter för samma åtgärd. Ramen för nämndinvesteringar 2018 ska därför reduceras med 0,8 mnkr för Järna kommunaldelsnämnd.

Per sista augusti 2018 har tekniska nämnden haft kostnader på 750 tkr för deponier. Tekniska nämnden bedömer att kostnaderna för hela året kommer att uppgå till 2 464 tkr och anholder därför om en utökat kommunbidrag för deponier på total 2 464 tkr. Finansiering sker genom anslaget centrala poster, anslag deponier.

Kommunstyrelsen föreslår att omfördela 1 mnkr nämndsinvesteringar 2018 för projektet "Upprustning av stadsdelarnas centrala delar" som felaktigt budgeterats på kommunstyrelsen kontor till tekniska nämnden.

Kultur- och fritidsnämnden ansöker om att förskjuta 10,5 mkr av avsatta projektmedel för KS/KF-investeringar till 2019 på grund av förseningar i projekten. Projekten avser:

- 3,0 mnkr för GF-hallen- inventarier
- 7,5 mnkr för Södertälje IP (Rosenlund).

Kultur- och fritidsnämnden ansöker ytterligare medel om 1,0 mnkr till Södertälje IP på grund av att projektet fördröjats. Detta behandlas inte i detta tertiärbokslut, utan läggs till i behandlingen av Mål och budget 2019-2021.

Kultur- och fritidsnämnden ansöker inom ramen för Södertäljelyftet om:

- utökning av investeringsmedel 2018 med 0,3 mnkr till spontanidrotten grund av att projekten blivit dyrare.
- Förskjutning från 2018 till 2019 av avsatta medel om 5,0 mnkr för konstsnöspår Tveta.
- Förskjutning från 2018 till 2019 av avsatta medel om 1,3 mnkr för ismaskin Scaniarinken.

Kultur- och fritidsnämnden begär förskjutning av budget för verksamhetslokaler till 2019 avseende Bårsta fritidsgård 7 mnkr, GF-hallen 29,9 mnkr och Teaterlokal Orionkullen 5 mnkr. Förändringar inom reservutrymmet uppgår till 64,8 mnkr 31 augusti 2018. Omfördelning av investeringsmedel sker inom reservutrymmet hos Telge Fastigheter AB.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Föreslagna utökningar av kommunbidrag till äldreomsorgsnämnden och Enhörna kommunaldelsnämnd minskar kommunens budgeterade resultat med 12 075 tkr.

Föreslagna utökningar 2018 för nämndinvesteringar till Enhörna kommunaldelsnämnd utökar den totala budgeten för nämndinvesteringar med 70 tkr.

Föreslagna utökningar 2018 för investeringar till Enhörna kommunaldelsnämnd och till kultur- och fritidsnämnd med 1,3 mnkr upptas i den totala investeringsramen för Södertälje lyftet.

Föreslagna förskjutningar med 8,6 mnkr av investeringsmedel inom ramen för Södertäljelyftet minskar investeringarna 2018 och ökar investeringar inom Södertäljelyftet med motsvarande belopp 2019.

Föreslagna förskjutningar med 10,5 mnkr av KS/KF- investeringsmedel minskar investeringarna 2018 och ökar KS/KF-investeringar med motsvarande belopp 2019.

Tillkommande investeringsbehov för 2019 beaktas i Mål-och budget 2019-2021.

Kommunstyrelsens kontors förslag till kommunstyrelsen:

1. Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktiges beslut tillstyrks.
2. Delårsrapport kommunstyrelsen uppsikt avseende nämndernas delårsrapport 2018 godkänns.
3. Beviljar tekniska nämnden ett utökat kommunbidrag med 2 464 tkr för sanering av deponier. Finansiering sker med motsvarande summa från anslaget för deponier under centrala poster.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta följande:

4. Delårsrapport T2 per den 31 augusti 2018 för Södertälje kommun godkänns.
5. Delårsrapport kommunstyrelsen uppsikt avseende nämndernas delårsrapportering T2 2018 godkänns.
6. Beviljar äldreomsorgsnämndens hemställan att få gå med ett underskott motsvarande 11,2 mnkr för 2018.
7. Beviljar Enhörna kommunaldelsnämnds hemställan att få gå med ett underskott motsvarande 875 tkr för 2018.
8. Beviljar Enhörna kommunaldelsnämnd en utökad ram för nämndinvesteringar 2018 med 70 tkr avseende belägningsunderhåll. Finansiering sker inom likviditeten.
9. Beviljar Enhörna kommunaldelsnämnd begäran om utökade investeringsmedel inom ramen för Södertäljelyftet med 800 tkr för projektet staket kring konstgräsplanen. Finansiering sker inom 2018 års budget för Södertäljelyftet.
10. Beviljar att Järna kommunaldelsnämnds ram för nämndinvesteringar minskas med 0,8 mnkr med anledning av att begärd utökning för belägningsunderhåll beslutades om två gånger i delårsrapporten per april.
11. Beviljar att omfördela 1 mnkr nämndsinvesteringar 2018 för projektet "Upprustning av stadsdelarnas centrala delar" från kommunstyrelsen kontor till tekniska nämnden.
12. Beviljar kultur- och fritidsnämndens begäran om utökade investeringsmedel inom ramen för Södertäljelyftet med 300 tkr. till spontanidrotten grund av att projekten blivit dyrare. Finansiering sker inom 2018 års budget för Södertäljelyftet.

13. Tillkommande investeringsbehov för kommunstyrelsen (kommunstyrelsens kontor) för plattformprojektet 2019 med 15,0 mnkr beaktas i Mål-och budget 2019-2021.
14. Tillkommande investeringsbehov för kommunstyrelsen (kommunstyrelsens kontor) för kameraövervakning 2019 med 1,5 mnkr beaktas i Mål-och budget 2019-2021.
15. Tillkommande investeringsbehov 2019 med 1,0 mnkr för kultur- och fritidsnämnden för Södertälje IP beaktas i Mål-och budget 2019-2021.
16. Beviljar att kultur- och fritidsnämnden flyttar 10,5 mkr (GF-hallen 3,0 mnkr, Södertälje IP 7,5 mnkr) av avsatta projektmedel för KS/KF-investeringar från 2018 till 2019 på grund av förseningar i projekten.
17. Beviljar Hölö-Mörkö kommunaldelsnämnd om förskjutning av investeringsmedel inom ramen för Södertäljelyftet med 1,5 mnkr från 2018 till 2019 avseende projektet Upprustning Hölö IP.
18. Beviljar Enhörna kommunaldelsnämnd begäran om förskjutning av investeringsmedel inom ramen för Södertäljelyftet med 800 tkr från 2018 till 2019 för BMX-bana och utegym.
19. Beviljar att kultur- och fritidsnämnden förskjuter avsatta medel inom ramen för Södertäljelyftet med 5,0 mnkr från 2018 till 2019 avseende konstsnöspår Tveta.
20. Beviljar att kultur- och fritidsnämnden förskjuter avsatta medel inom ramen för Södertäljelyftet med 1,3 mnkr från 2018 till 2019 avseende ismaskin Scaniarinken.
21. Förändringar i budgeten för verksamhetslokaler hos Telge Fastigheter AB föreslås tas från reservmedel avsatta för innevarande budgetår:
  - Beviljar förskjutning av investeringsmedel till 2019 med 7 mnkr för Bårsta fritidsgård
  - Beviljar förskjutning av investeringsmedel till 2019 med 23,9 mnkr för GF-hallen.
  - Beviljar förskjutning av investeringsmedel till 2019 med 5 mnkr för Teaterlokal Orionkullen.
  - Beviljar tidigareläggning av investeringsmedel från 2019 till 2018 med 5 mnkr för Sydgården.
22. Sociala investeringsfonden upplöses i samband med årsbokslutet 2018 och medel läggs in i ordinarie budget från och med 2019.
23. Nämnderna blir befriade från att återbetala medel till sociala investeringsfonden, både redan beviljade beslut och kommande beslut.

Rickard Sundbom
Stadsdirektör

Magnus Claesson
Ekonomi- och finansdirektör

Handläggare: Vivian Ichu
Ekonomistrateg
Kommunstyrelsens kontor
Telefon (direkt): 08-523 020 95
E-post: vivian.ichu@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Nämnderna

Ksk/Ledningsstöd ekonomi Vivian Ichu

KSK/Redovisning&Ekonomisupport

Akten

Rapport | 2018-10-15

Delårsrapport per 31 augusti 2018 Södertälje kommun

T2

Innehållsförteckning

1.	Inledning	4
2.	Sammanfattning	4
	Förvaltningsberättelsen	6
3.	Sammanfattande väsentliga händelser	6
4.	Omvärldsanalys.....	7
5.	God ekonomisk hushållning.....	8
6.	Kommunfullmäktiges mål och måluppföljning	10
7.	Personalredovisning.....	21
7.1	Personalstruktur	21
7.2	Hälsa och arbetsmiljö.....	21
7.3	Lönekostnader.....	23
8.	Ekonomisk och finansiell analys för kommunen	24
8.1	Resultat	24
8.1.1	Helårsprognos	25
8.2	Kapacitet	25
8.2.1	Soliditet.....	25
8.2.2	Finansnetto	26
8.3	Risk	27
8.3.1	Pensionsåtaganden	27
8.4	Kontroll	27
8.4.1	Budgetföljsamheten	27
9.	Driftsredovisning	28
9.1	Kommunens intäkter	28
9.2	Verksamhetens intäkter.....	28
9.3	Kommunens kostnader.....	29
9.4	Externa utförare	29
9.5	Nämndernas resultat, prognos och nettokostnadsutveckling.....	30
10.	Investeringsredovisning	34
10.1	Investeringar i kommunen.....	34
Verksamhetslokaler.....		37
10.2	Bolagskoncernens investeringar.....	40
10.3	Exploatering.....	41
10.3.1	Exploateringsresultat.....	41
10.3.2	Exploateringsinvesteringar.....	41
11.	Ekonomisk och finansiell analys kommunkoncernen	42
11.1	Resultat	42
11.1.1	Helårsprognos	43
11.1.2	Finansnetto	43
11.2	Soliditet.....	43
12.	Ekonomiskt resultat bolagskoncernen.....	44
12.1.1	Helårsprognos	45
12.1.2	Ekonomisk utveckling och helårsprognos per bolag.....	46
13.	Finansiell riskhantering.....	49
13.1	Låneportfölj.....	49
13.2	Finansieringsrisk	49
14.	Internkontroll	50
15.	Ekonomisk redovisning.....	51
15.1	Redovisningsprinciper	51
15.2	Resultaträkning	53
15.3	Balansräkning	54
15.4	Kassaflödesanalys kommun	55
15.5	Noter	56
	Verksamhetsberättelse	63

16.	Nämndernas uppföljning.....	63
16.1	Järna kommunfelsnämnd.....	63
16.2	Hölö-Mörkö kommunfelsnämnd	63
16.3	Vårdinge-Mölnbo kommunfelsnämnd	64
16.4	Enhörna kommunfelsnämnd	64
16.5	Arbetslivsnämnden.....	65
16.6	Omsorgsnämnden.....	65
16.7	Socialnämnden	66
16.8	Äldreomsorgsnämnden	67
16.9	Överförmyndarnämnden	69
16.10	Utbildningsnämnden	69
16.11	Kultur och fritidsnämnden	71
16.12	Stadsbyggnadsnämnden	72
16.13	Miljönämnden	72
16.14	Tekniska nämnden	73
16.15	ommunstyrelsen	73
16.16	Revisionen.....	74
16.17	Centrala poster	74
17.	Ordlista och begreppsförklaringar.....	75

Bilaga 1 Uppföljning av kommunfullmäktiges mål och nämndernas indikatorer

Bilaga 2 Uppföljning av verksamhetslokaler

1. Inledning

Kommunfullmäktige följer upp kommunens verksamhet tre gånger under löpande år, efter första och andra tertialet samt i årsredovisningen. Delårsrapporten för januari – augusti är en sammanställd redovisning för kommunkoncernen. Delårsrapporten ska ge en indikation på om ekonomi och verksamhet kommer att kunna nås som planerat. Det ekonomiska resultatet kompletteras med en helårsprognos för året som bygger på nämndernas och bolagens egna uppgifter. Kommentarer rörande avvikelser i förhållande till drift- respektive investeringsbudgeten lämnas i uppsiktsrapporten baserat på kommunstyrelsens kontors bedömningar.

2. Sammanfattning

Kommunfullmäktige har valt att styra genom totalt åtta mål vilka har kompletterats med ett antal indikatorer. Uppföljningen av indikatorer för tertialrapport 2 visar inte på några större avvikelser och sammantaget förväntas kommunfullmäktiges fastställda mål uppnå en god ekonomisk hushållning 2018. Det finansiella målet är uppfyllt där alla indikatorer kopplade till målet får bedömning bra. Arbetsgivarmålet får också bedömningen bra då riktvärdet för året är uppfyllt för tre av fyra indikatorer, den fjärde indikatorn redovisas först i årsbokslutet. För verksamhetsmålen görs uppföljningen av ett antal indikatorer endast i årsbokslutet. Bedömningen är ändå att uppfyllelsen av verksamhetsmålen anses tillfredsställande för året.

Förutom de åtta kommunfullmäktigemålen innehåller delårsrapporten en uppföljning av de särskilda satsningar och uppdrag som det har beslutats om i Mål- och budget 2018-2020. Den samlade bedömningen är att resultatet hittills är tillfredsställande även om alla satsningar och uppdrag inte är helt uppnådda/genomförda i samband med delårsrapporteringen.

Resultatet för kommunen per augusti är totalt 340 mnkr, vilket är 38 mnkr lägre än föregående år. Resultatet exklusive jämförelsestörande poster, som realisationsvinster och exploateringsvinster, uppgår till 276 mnkr vilket är 86 mnkr lägre än resultatet på 362 mnkr för samma period 2017. De jämförelsestörande posterna per augusti i år uppgår till 64 mnkr att jämföra med 17 mnkr för samma period 2017 och ökningen beror på betydligt högre exploateringsvinster i år. Resultatförsämringen beror främst på att nettokostnadsutvecklingen med 5,4 procent överstiger skatteutvecklingen, som endast ökat med 2,8 procent. Resultatet per augusti är på en mycket god nivå för att kunna uppnå det budgeterade årsresultatet på 79 mnkr exklusive jämförelsestörande poster. Även kommunens budgetföljsamhet per augusti är starkt positiv med avseende på nettokostnadernas utveckling i förhållande till budgeterade nettokostnader.

Helårsprognosen är ett positivt resultat på 270 mnkr att jämföra med budgeterade 79 mnkr och exklusive realisations- och exploateringsvinster 200 mnkr lägre än 2017. Skatteutvecklingen förväntas minska med 2,5 procent jämfört mot helår 2017 medan nettokostnadsutvecklingen, exklusive realisations- och exploateringsvinster beräknas öka med 6,4 procent mot årsbokslutet 2017.

Finansnettot beräknas uppgå till 76 mnkr enligt prognosen, jämfört med 68 mnkr för helåret 2017, vilket är en prognostiserad förbättring med 8 mnkr. Denna kan förklaras av att kommunen erhållit 9 mnkr mer i utdelning under 2018.

Kommunens soliditet har ökat med 3,4 procentenheter jämfört med den 31 augusti förra året och uppgår nu till 33,4 procent vilket främst beror främst 2017 års starka resultat och en fortsatt stabil utveckling av resultatet de första åtta månaderna under 2018. Inkluderas kommunens samtliga pensionsåtaganden påverkas det egna kapitalet och soliditeten hamnar på 20,0 procent, vilket är en ökning med 4,0 procentenheter jämfört med 31 augusti 2017.

Resultat för bolagskoncernens efter skatt uppgår till 391 mnkr mot budget 301 mnkr, närmare 90 mnkr bättre än budget och 51 mnkr bättre än föregående år samma period. I resultatet för 2018 ingår en reavinst på 178 mnkr som avser försäljning av hyresfastigheterna i Saltskog och Rosenlund, Varnbäcksvägen i Hovsjö och den kommersiella fastigheten Kringlan. För samma period föregående år fanns inga reavinster redovisade. Resultatet före skatt uppgår till 449 mnkr.

Nettokoncernskulden uppgår till 125 tkr/invånare och har hittills i år främst påverkats av att den externa skulden minskat med 0,5 mdkr under året på grund av ett bra resultat både i kommunen och bolagskoncernen och fastighetsförsäljning.

Sedan augusti 2017 har kommunen ökat med 256 årsarbetare. Inom social- och omsorgskontoret har verksamhetsövergången inom hemtjänsten från privat utförare till kommunens egen regi och det nya

äldreboendet Björkmossen bidragit till fler medarbetare inom äldreomsorgsverksamheten. Utbildningskontorets ökning beror till viss del på den nyöppnade Viksbergskolan. Samhällsbyggnadskontoret bland annat har parkeringsenheten och utemiljö fått ett utökat uppdrag med nya arbetsgrupper som följd.

Personalomsättningen i kommunen uppgår till 12,7 procent, vilket är en minskning sedan förra mätningen i april 2018 och även sedan årsskiftet 2017. Riktvärdet på 13,5 procent för 2018 har uppnåtts.

Lönekostnaderna har ökat med 4,4 procent vilket beror på fler medarbetare och löneöversynen 2018 som exkl. lärare landade på 2,5 procent. Av kommunens totala kostnader är andelen personalkostnader emellertid oförändrad på 52 procent.

Kommunens totala sjukfrånvaro uppgår till 6,3 procent och har fortsatt att minska vilket beror på långtidssjukfrånvaron som minskar.

Investeringarna i kommunen uppgick per 31 augusti till 82,0 mnkr, vilket är 2 mnkr lägre än föregående år. Utfallet innebär att 25 procent av 2018 års investeringsbudget har tagits i anspråk (36 procent 2017). Prognosen för helåret 2018 anges till 84 procent av budget (99 procent 2017).

Förvaltningsberättelsen

3. Sammanfattande väsentliga händelser

Digitaliseringsstrategin

Södertälje kommun har tagit ett samlat grepp för att göra övergripande infrastrukturella investeringar. Under 2018 har det till exempel upphandlats en ny e-tjänsteplattform med utökad funktionalitet som bättre möter behovet hos kommunens medborgare, men som också ger högre integrering mot verksamhetssystem med möjliga effektivitetvinster. E-tjänsteplattformen innehåller för närvarande drygt fyrtio e-tjänster och drygt ett hundra elektroniska blanketter. Målet är att göra e-tjänster där det är möjligt, vilket kommer innebära flera hundra e-tjänster inom ett par år. Två goda exempel på detta är e-tjänsterna för bygglov och försörjningsstöd.

Uppsiktsplikt

Arbetet med utveckling av processerna för kommunstyrelsens uppsiktsplikt pågår. En inledande åtgärd är att i samband med delårs- och årsrapportering till kommunstyrelsen har en mer formaliserad separat rapportering till kommunstyrelsen med fokus på uppsikten utvecklats. Fortsatt arbete under året är kartläggning och uppdatering av kommunförvaltningens styrdokument samt framtagande av riktlinjer för kommunstyrelsens arbete med uppsikten. Kartläggning av de huvudprocesser som finns inom förvaltningen sker i samband med digitaliseringen av dessa, vilket sker successivt.

Investeringsprocessen

För att säkerställa att Södertälje kommun långsiktigt möter behoven hos en växande befolkning och använder resurserna där de gör mest nytta, har kommunkoncernen tagit ett helhetsgrepp över styrningen av investeringarna och från och med i år finns en kommunkoncernsgemensam investeringsprocess, med fokus på behovsanalys, planering, prioritering och uppföljning för hela kommunkoncernen.

Kompetensförsörjningsplan och kompetensförsörjningsfond

En kompetensförsörjningsplan för 2018-2021. Planen ska utgöra ett stöd för att prioritera insatser. För att finansiera ett omfattande, flerårigt kompetenslyft i kommunen inrättas en kompetensförsörjningsfond. Kompetensförsörjningsfonden ska dels ge befintliga medarbetare i organisationen möjlighet att utveckla sin kompetens, dels utveckla struktur och systematik vad gäller kompetensutveckling och interna karriärvägar.

I nuläget har två ansökningar beviljats, en från samhällsbyggnadskontoret och en från utbildningskontoret. Samhällsbyggnadskontoret ska göra satsningar för att stärka ett projektorienterat arbetssätt och utbildningskontoret ska arbeta med strategier för en attraktiv skolkommun.

Investeringsprojekt av väsentlig betydelse

Projekt kring byggnationen av en gymnastik- och friidrottshall samt en ny idrottsplats i anslutning till Telgehallen pågår men har försenats cirka två månader. Förseningen beror främst på behovet av att sanera marken för placeringen av Rosenlunds IP samt delar av marken där GF-hallen ska stå. Prognosen är att de totala kostnaderna för saneringen kommer att uppgå till 17,4 mnr.

Under våren har Björkmossens äldreboende färdigställts och i juni skedde inflyttning i de nya lokalerna. Viksbergs förskola, Igelsta Grundskola, Viksbergskolan och Vikbergshallen samt Rosenborgs grundskola färdigställdes under 2018. Även Soldalaskolan tillbyggnad och ombyggnad färdigställdes under våren 2018.

Telge Bostäders negativa avvikelse mot budget beror på att bolaget har förvärvat fastigheten Castor 5 för 93 mnr efter beslut i kommunfullmäktige, vilket inte var budgeterat.

Under året har ytterligare två revisionsrapporter avseende projektet renovering av Fornbacken lämnats angående fördyringen av och behandlats i kommunfullmäktige.

Ett stort fokus i Telge Bostäders verksamhet har legat på nyproduktionen av Stockholmsberget. Projektet har reducerats från 130 lägenheter till 72 lägenheter till följd av fördyringar i de efterföljande etapperna samt att detaljplanen håller på att ses över.

Kommunfullmäktige fattade beslut i maj om försäljning av varuhuset Kringlan med tillhörande fastighet, ett av Södertäljes största varuhus. Köpare är fastighetsbolaget Stadsrum Fastigheter, som åtar sig att utveckla och förädla fastigheten i det pågående arbetet att skapa ett attraktivt centrum i Södertälje.

4. Omvärldsanalys

Befolkningsutveckling

Södertälje kommuns befolkning ökar och prognostiseras passera 100 000 invånare år 2021. Även framgent förväntas befolkningen öka för att år 2027 uppgå till 109 000 personer.

Konjunkturläget är i dagsläget något osäkert. Trots att många nya bostäder planeras byggas såväl i kommundelarna som i de centrala delarna av Södertälje garanterar detta inte ökad inflyttning. Det är framförallt kommundelarna som har vuxit befolkningsmässigt när nya bostäder byggts medan nya bostäder i tätorten i hög utsträckning genererat interna flyttkedjor.

Antalet födda barn förväntas under prognosperioden ha ett genomsnitt på 1 270 födda barn per år och ett positivt födelseöverskott på i snitt 480 barn årligen. Av kommunens åtaganden hör förskola och skola till dem som tar en stor del av budgeten i anspråk. Antalet barn i förskoleålder, dvs. barn mellan 1-5 år förväntas öka svagt under prognosperioden. Gruppen grundskolebarn, vilken är förhållandevis stor och omfattar barn i åldern 6-15 år, förväntas öka under hela prognosperioden. Antalet gymnasieungdomar i åldrarna 16-18 år, som varit sjunkande under en period förväntas öka fram till 2023 för att därefter plana ut.

De personer som når pensionsålder är allt friskare och lever längre idag. Den åldersgrupp som kommer att öka mest under de närmaste 10 åren bland personer 65 år och äldre är 80 - 84-åringarna, de ökar med 43 procent eller 950 personer, jämfört med prognosens startår 2017. Totalt prognostiseras antalet personer 65 år och äldre att öka med 2 530 personer, eller 16,4 procent, jämfört med prognosens startår. En av de viktigaste orsakerna till äldre lever längre är att dödligheten minskat kraftigt i hjärt- och kärlsjukdomar. Det kommer i sin tur att ställa nya krav på kommunens vårdomsorgsorganisation.

Under prognosperioden beräknas antalet personer i yrkesaktiv ålder i åldern 20-64 år att öka med 13,5 procent jämfört med det faktiska utfallet år 2017 vilket innebär att den här gruppen har en liknande tillväxttakt jämfört med befolkningen i Södertälje kommun som helhet. Södertälje kommun har idag en s.k. demografisk försörjningskvot på 1,68 vilket betyder att varje person i åldern 20-64 år utöver sig själv skall försörja ytterligare 0,68 personer.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunernas ekonomi är konjunkturkänslig genom att skatteintäkterna bygger på sysselsättningen både i kommunen och i landet. Södertälje kommun är känslig både på intäkts- och kostnadssidan. Bl.a. har kommunen en högre arbetslöshet än i både länet och riket, trots att kommunen geografiskt befinner sig en stark arbetsmarknadsregion, vilket medför högre kostnader för försörjningsstöd. Långsiktigt påverkas kommunerna främst av förändringar i demografin då behoven av vård, skola och omsorg framförallt beror på antalet barn och äldre. Kommunen måste säkerställa en resultatnivå som är långsiktigt hållbar för att kunna hantera de investeringar som krävs för att behålla servicenivån utan att behöva öka skatteuttaget.

Svensk ekonomi befinner sig i de längsta tillväxtperioderna i modern tid. Globalt ger investeringar, optimistiska hushåll samt finanspolitiska stimulanser positiva effekter på världsekonomin. Svensk ekonomi växer relativt bra i detta gynnsamma omvärldsläge och trotsar det negativa bidraget som kommer av att bygginvesteringarna faller. Svenska banker och prognosinstitut spår fortsatt god tillväxt kommande år även om den antas sakta in något från dagens nivåer. Centralbankerna i Europa kommer att gradvis normalisera räntan, både Riksbanken och ECB väntas försiktigt börja strama åt under kommande år. Samtidigt skapar fortsatt stark ekonomisk tillväxt i svensk ekonomi och i världsekonomin goda förutsättningar för Södertälje och företag verksamma i kommunen. SEB spår i sin augustiprognois 2018 att Svensk BNP växer 2,9 procent under 2018 samt 2,4 procent under 2019, detta är en upprevidering mot tidigare prognoser i år. Banken spår även att rikets arbetslöshet faller under 6 procent med integrationen som en nyckelfråga eftersom utrikesfödda har en arbetslöshet på 15 procent mot inrikesfödda på cirka 3,5 procent.

Under 2018 har Södertälje kommun haft en skattesats på 20,15, vilken den har varit under de fyra senaste åren, och är 59 öre lägre än riksgenomsnittet. Den totala skattesatsen, inklusive landstingsskatten, var 32,23 under 2018, vilket är 11 öre högre än riksgenomsnittet.

Kostnadsutjämning för kommuner och landsting

Regeringen har beslutat om en översyn av systemet för kostnadsutjämning för kommuner och landsting. Utjämning sker för de kostnader kommunen förväntas ha givet befolkningens sammansättning, gleshet och produktionsförutsättningar. I översynen ska det övervägas om det nuvarande systemet i tillräcklig grad fångar upp större samhällsförändringar och med anledning av detta eventuellt föreslå förändringar. I uppdraget ingår också att analysera möjligheterna att förenkla utjämningen. Förändringarna föreslås att genomföras år 2020.

Kostnadsutjämnningen är i allt väsentligt opåverkbar. För Södertälje kommun kan lagförslaget medföra en lägre ersättning, bidrag/avgift från kostnadsutjämnningen totalt med 69 kronor per invånare.

Arbetsmarknad

Under perioden 2018-2019 väntas sysselsättningen öka. Samtidigt har många av de som står till arbetsmarknadens förfogande inte den kompetens som efterfrågas. Matchning av kompetenser mot arbetsmarknadens behov inom såväl näringsliv som offentlig sektor kommer att vara viktig och en stor möjlighet för både individ och samhälle.

En stark konjunktur och en växande befolkning i Stockholms län ger förutsättningar till en fortsatt växande arbetsmarknad. Samtidigt ökar antalet arbetslösa och arbetslösheten väntas landa på 5,9 procent i slutet av 2018, för att 2019 sjunka ytterligare till 5,7 procent. Högst arbetslöshet finns inom gruppen som saknar gymnasiekompetens.

Utrikes födda står för en stor del av befolkningstillväxten liksom sysselsättningsökningen i länet. För inrikes födda är arbetslösheten 2,9 procent och för utrikesfödda 13,7 procent.

Framtidsbedömningar

Södertälje kommun har gynnsamma möjligheter att utvecklas väl under de kommande åren. En god arbetsmarknad och fördelen av att vara en del av Stockholmsregionen har och kommer fortsatt att gynna Södertälje kommun.

En medveten satsning på utbildning, både den som kommunen har ansvar för som grund- och gymnasieskola och delaktighet i utvecklingen av högre utbildningar, kommer att stärka Södertälje och skapa förutsättningar för utveckling, forskning, innovationer och företagsetableringar och en fortsatt stark exportindustri.

Utvecklingen av Ostlänken, med sammanbindningen av Stockholm, Göteborg och Malmö med höghastighetsjärnväg, bedöms kunna gynna Södertälje kommuns utveckling. En utbyggnadsstrategi har tagits fram för att Södertälje ska kunna möta den expansiva period som kommunen befinner sig i. Inom något år kommer kommunen att passera 100 000 invånare och har ambitionen att under de kommande 20 åren bygga 20 000 nya bostäder, vilket kommer att kräva att bygga samman stadens olika delar, förtäta och bygga en hållbar och modern stadsmiljö.

Med dessa ambitioner krävs en fortsatt god ekonomisk hushållning med ordning och reda i ekonomin. Under de senaste åren har den ekonomiska utvecklingen varit god för kommunen och ska på bästa sätt fortsätta att vara det.

5. God ekonomisk hushållning

Södertälje kommuns verksamheter och ekonomi ska kännetecknas av ordning och reda. För att säkerställa det krävs att varje generation står för de kostnader den ger upphov till och förutsätter ett långsiktigt tänkande och ett effektivt förvaltande av medborgarnas skattepengar. God ekonomisk hushållning (GEH) skapar utrymme för verksamhetsutveckling och investeringar. För att skapa en god hushållning förutsätts att ett systematiskt arbete sker efter den styrmodell med målstyrning och rambudget som fastställts av kommunfullmäktige men också en förmåga att anpassa sig efter förändrade förutsättningar under året.

Uppföljningen och utvärderingen utifrån perspektivet GEH utgår från tre delområden:

- Finansiella mål
- Kommunfullmäktiges verksamhetsmål
- Södertälje kommun som arbetsgivare

Kommunfullmäktiges åtta mål har konkretiserats i nämndernas verksamhetsplaner där varje mål inrymmer indikatorer och riktvärden som har som syfte att möjliggöra en bedömning av hur väl målet är uppfyllt. Indikatorernas roll är att stödja en kvalitativ bedömning, men kan aldrig utgöra det enda underlaget för bedömning av måluppfyllelse. Riktvärdena kopplade till indikatorerna visar nämndens ambition och vilken nivå som ska uppnås under året. För verksamhetsmålen görs uppföljningen av ett antal indikatorer endast i årsbokslutet.

Uppföljningen av kommunfullmäktiges mål visar inte på några större avvikelser och sammantaget förväntas en god ekonomisk hushållning uppnås 2018.

Finansiella mål

Kommunallagens balanskrav är den lägsta nivå som ställs för god ekonomisk hushållning. Periodens balanskravsresultat är 332 mnkr efter justeringar för realisationsvinst. Kommunen har i enlighet med balanskravets regler avsatt resultatmedel för särskilda ändamål. Resultatet enligt balanskravsutredningen är positivt och överträffar redan per augusti helårsprognosen för 2018. Även soliditeten har stärkts markant vilket beror på minskade skulder tillsammans med ett bra ekonomiskt resultat. Ytterligare en aspekt till att kommunen uppnår god ekonomisk hushållning avseende det finansiella målet är att nettokoncernskulden har minskat betydligt vilket beror på den minskade skuldsättningen i kommunkoncernen tillsammans med en befolkningsökning. Den årliga ratingen som Standard & Poor's utför angående kommunens kreditvärdighet ligger kvar på samma nivå AA+. Det finansiella målet anses därmed vara uppfyllt där alla indikatorer kopplade till målet får bedömning bra.

Verksamhetsmål

Från den samlade uppföljningen av verksamhetsmål och uppdrag är några resultat lite extra intressanta att lyfta fram: Skolans systematiska mål- och resultatstyrning är en av de framgångsfaktorer som bidrar till att behörigheten till ett nationellt program på gymnasiet liksom meritvärdet i åk 9 har fortsatt att öka. I år har både behörighet till ett nationellt program på gymnasiet och antalet elever med betyg i samtliga obligatoriska 16 ämnen ökat.

Hushåll med ekonomiskt bistånd under januari-augusti 2018 har minskat, däribland hushåll där barn ingår och som erhållit ekonomiskt bistånd i 10-12 månader under året. Enheten har haft stort fokus på handläggning av ärendena så att rätt hjälp erbjuds men också på att stärka kunskapen kring barnperspektivet. En god arbetsmarknad kan också tänkas vara bidragande orsak till färre hushåll med ekonomiskt bistånd. Södertälje kommun har under året utökat antalet utbildningsplatser. Det möjliggör att flertalet elever som söker en utbildningsplats ges mycket goda chanser till att börja studera redan under våren 2019. Yrkeshögskolan har lämnat in ytterligare fem ansökningar med fokus på arbetsgivarens kompetensförsörjningsbehov. Detta tillsammans kommer sannolikt kunna få effekt på utfallet vid nästa års mätning. Bedömningen är att uppfyllelsen av verksamhetsmålen anses tillfredsställande för året.

Södertälje kommun som arbetsgivare

Arbetsgivarmålet får också bedömningen bra då riktvärdet för året är uppfyllt för tre av fyra indikatorer, den fjärde indikatorn redovisas först i årsbokslutet. Personalomsättningen har generellt minskat i kommunens verksamheter. Bland annat är det lägre omsättning på lärare och i samband med rekryteringen anställs det fler behöriga lärare. Efter en långsiktig särskild satsning har andelen heltidsarbetande inom äldreomsorgen ökat. Avseende sjukfrånvaron har den generellt minskat, dock har äldreomsorgen fortfarande relativt hög sjukfrånvaro men trenden är att sjukfrånvaron även där sjunker. En del i förklaringen kan vara det fortsatta arbetet med aktiv sjukskrivning som nu har gett resultat.

6. Kommunfullmäktiges mål och måluppföljning

Kommunfullmäktige har tagit fram åtta övergripande mål. Målen har kategoriserats i sex målområden som på olika sätt är viktiga för långsiktig hållbarhet.

Sammanställning av mål på kommunfullmäktigenivå

Vår gemensamma framtid – en hållbar utveckling						
Mål-område	Kunskaps-staden Södertälje	Södertäljes medborgare	Attraktiva Södertälje	Södertäljes miljö- och klimatarbete	God ekonomi och effektiv organisation	Attraktiv arbetsgivare
KF-mål	Resultaten i förskolan, skolan och vuxen-utbildningen ska förbättras	Medborgarna har inflytande och är delaktiga Medborgarna har goda livsvillkor Medborgarna får en god service, och hög tillgänglighet	Södertälje är en attraktiv kommun att bo i, att driva företag i och är en plats som attraherar studenter och besökare	Södertälje kommun ger medborgare och företag förutsättningar att kunna leva hållbart	Södertälje kommun har en god ekonomisk hushållning	Södertälje kommun kan rekrytera och behålla medarbetare med rätt kompetens. Södertälje kommun ska vara en arbetsgivare som kännetecknas av jämställdhet och likvärdighet.

Kommunfullmäktiges mål har kompletterats med ett antal indikatorer som har olika uppföljningsintervall. Uppföljningen av indikatorer för tertialrapport 2 visar inte på några större avvikelser. Nästa uppföljningstillfälle är vid årsbokslutet. Nämndernas måluppföljning redovisas i bilaga 1

Förutom de åtta kommunfullmäktigemålen innehåller måluppföljningen särskilda satsningar och uppdrag som har följts upp i samband med delårsrapporten. Den samlade bedömningen är att resultatet är gott även om alla satsningar och uppdrag inte är helt uppnådda/genomförda.

Bedömning av indikatorer sker utifrån dessa principer:

Bra = riktvärdet har uppnåtts

OK = riktvärdet har inte uppnåtts men är bättre än senaste värde, dvs. utveckling åt rätt håll

Har brister = riktvärdet har inte uppnåtts

Ingen bedömning = nya data saknas

Kunskapsstaden Södertälje

1 Resultaten i förskolan, skolan och vuxenutbildningen ska förbättras

Indikatorer	Senaste värde	Riktvärde 2018	Utfall tom aug 2018	Bedömning
Elever i åk. 9, meritvärde, genomsnitt (16 ämnen)	217,9	217,9	221,3	Bra
Elever i åk 9 som är behöriga för högskoleförberedande program, andel (%)	79,3	79,3	83,6	Bra
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, andel (%)	81,4	81,4	85,7	Bra
Gymnasieelever som avgått med examen yrkesprogram, andel (%)	70,0	70,0	66,0	Har brister
Gymnasieelever som avgått med examen högskoleförberedande, andel (%)	70,0	70,0	85,7,0	Bra
Andel invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning	33,9	34,0	33,9	OK

Analys av måluppfyllelse

Skolans systematiska mål- och resultatstyrning är en av de framgångsfaktorer som bidrar till att behörigheten till ett nationellt program på gymnasiet liksom meritvärdet i åk 9 har fortsatt att öka. I år har både behörighet till ett nationellt program på gymnasiet såväl som antalet elever med betyg i samtliga obligatoriska 16 ämnen ökat.

Andel invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning har ett oförändrat utfall jämfört med senaste värde. Södertälje kommun har under året utökat antalet utbildningsplatser. Det möjliggör att flertalet elever som söker en utbildningsplats ges mycket goda chanser till att börja studera redan under våren 2019. Yrkeshögskolan har lämnat in ytterligare fem ansökningar med fokus på arbetsgivarens kompetensförsörjningsbehov. Detta tillsammans kommer sannolikt kunna få effekt på utfallet vid nästa års mätning.

Särskilda satsningar/Uppdrag/åtgärder 2018	Avrapporteras	Status
Strategi för Yrkeshögskolan Södertälje Kommentar: Arbete pågår för att ta fram en nulägesbild med inspel från berörda aktörer. T ex sker en kartläggning av rekryteringsbehov hos större arbetsgivare i Södertälje (fler än 300 anställda). Kartläggning och nulägesbild klar under hösten 2018 men strategin för Yrkeshögskolan färdigställs runt årsskiftet.	Årsboks slut 2018	Pågå
Samverkansarena kompetenscenter Kommentar Ett gränsöverskridande samverkansarbete har påbörjats för översyn av olika utbildningsformer och för samverkan av lokaler.	Årsboks slut 2018	Pågå

Södertäljes medborgare

2 Medborgarna har inflytande och är delaktiga

Indikatorer	Senaste värde	Riktvärde 2018	Utfall tom aug 2018	Bedömning
Valdeltagande, kommunalval	72	74	70	Har brister
Medborgarnas uppfattning om möjligheter till insyn och inflytande	34	34	Redovisas i årsbokslutet	Ingen bedömning
Hur väl möjliggör kommunen för medborgarna att delta i kommunens utveckling? (Delaktighetsindex)	61	62	Redovisas i årsbokslutet	Ingen bedömning
Hur god är kommunens webbinformation till medborgarna	92	96	Redovisas i årsbokslutet	Ingen bedömning

Analys av måluppfyllelse

Valdeltagande på kommunnivå har sjunkit och är lägre än snittet för Stockholms län på 83 procent och riket på 84 procent

Särskilda satsningar/Uppdrag/åtgärder 2018	Avrapporteras	Status
Beslut om samverkansöverenskommelse Kommentar Under framtagandet av samverkansöverenskommelsen har en utvecklingsplan med tillhörande utvecklingsområden tagits fram vilket det fortsatta arbetet kommer att utgå ifrån. I samverkansöverenskommelsen ligger under hösten ett uppdrag till stadsdirektören om att tydliggöra och utveckla riktlinjer för kommunens avtalsformer för idéburen sektor 2018.	Våren 2018	Genomfört
Strategi för det systematiska demokratiarbetet Kommentar Ett övergripande och sammanhållet styrdokument för det systematiska demokratiarbetet i kommunen har tagits fram och har remitterats till nämnderna. Det är två separata men relaterade styrdokument – en strategi för systematiskt demokratiarbete, av strategisk och vägledande karaktär, och en handlingsplan för demokratiutveckling, med aktivitetsplaner som konkretiserar arbetet.	Hösten 2018	Pågår

Relaterade program och planer:

- Strategin för demokratiutveckling (avsikt att politiskt beslutas under 2018)
- Åtgärdsplan för ökat valdeltagande

3 Medborgarna har goda livsvillkor

Indikatorer	Senaste värde	Riktvärde 2018	Utfall tom aug 2018	Bedömning
Barn i befolkningen som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd, andel (%)	7,7	5,8	4,3	Bra
Hushåll som erhållit ekonomiskt bistånd i 10-12 månader under året, andel (%)	3,9	3,5	3,3	Bra
Invånare 16-84 år med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)	67	67	Redovisas i årsboks slutet	Ingen bedömning
Nöjd Region-Index – Trygghet	45	45	Redovisas i årsboks slutet	Ingen bedömning

Analys av målpuppfyllelse

Hushåll med ekonomiskt bistånd under januari-augusti 2018 har minskat däribland hushåll där barn ingår och som erhållit ekonomiskt bistånd i 10-12 månader under året. Nämnden har haft utbildningssatsningar "Från sjukskrivning till arbete" som hållits internt och också stärkt kunskapen kring barnperspektivet. En annan bidragande aspekt till goda resultatet till färre hushåll med ekonomiskt bistånd där barn ingår kan vara en god arbetsmarknad.

Särskilda satsningar/Uppdrag/åtgärder 2018	Avrapporteras	Status
Barn och ungas uppväxt Kommentar: Kunskapshöjande insatser har gjorts kring elevhälsans juridiska delar och dokumentationskrav vilket lett till att både kvaliteten och strukturerna har bättre. Arbetet kring att utveckla det främjande och förebyggande arbetet behöver utvecklas och därför kommer det vara ett fortsatt prioriterat område. För att stärka tryggheten på fritidsgårdarna har UngFritid påbörjat rekrytering av fler fritidsledare. En utredning om flexibla mötesplatser har påbörjats. Under hösten kommer insatser att riktas till målgruppen i samarbete mellan ung fritid, biblioteket, kulturskolan och konsthallen. Kunskapen har stärkts kring barnperspektivet genom information i form av föreläsning till alla på försörjningsstöd. Rollspel kring barnperspektivet kommer att hållas första delen av september 2018.	Årsboks slut 2018	Pågår
Revidera Folkhälsoprogrammet Kommentar: Arbetet med att revidera folkhälsoprogrammet har påbörjats. En arbetsgrupp bestående av representanter från samtliga kontor är tillsatt. Folkhälsoprogrammet kommer att tydliggöras utifrån de nya folkhälsopolitiska målen och särskilt utifrån ett jämlikhetsperspektiv.	Hösten 2018	Pågår
Handlingsplan för suicidprevention Kommentar: En handlingsplan för suicidprevention är på remiss till nämnderna och ska upp för beslut i KS i november. Åtgärdsförslagen i handlingsplanen bygger på samtal med verksamheter i kommunen samt en enkätstudie.	Hösten 2018	Pågår
Utvärdering av sociala investeringsfonden Kommentar: En uppföljning av sociala investeringsfonden genomfördes under våren 2018. Uppföljningen visade att det återföringskrav som fanns medförde en del problem i utförandet av insatserna och undergrävde tron på fondens möjligheter. Kommunstyrelsen beslutade i juni 2018 att omvandla sociala investeringsfonden där återföringskravet togs bort. Ett förslag på utvecklad organisation och ansökningsprocess ska behandlas av kommunstyrelsen i oktober 2018.	Hösten 2018	Genomfört
Stärka tryggheten Kommentar: Det brottsförebyggande arbetet utgår från samverkansöverenskommelsen, som tas fram tillsammans med polisen och räddningstjänsten. En ny samverkansöverenskommelse ska tecknas för perioden 2019-2020. Stor vikt läggs även vid arbetet inom chefssamrådet, som är det strategiska myndighetssamarbetet mellan kommunen, polisen och räddningstjänsten. Genomförda, planerade och påbörjade åtgärder: Trygghetsutskott, med representation från kommunkoncernen, polisen, Centrumföreningen och Securitas, arbetar aktivt och pågående med att finna förbättringsåtgärder och lösningar för ett tryggare centrum. Medborgardialoger i samverkan med polisen har genomförts under året och kommer att mynna ut i medborgarlöften. Informationskampanjer, avseende ordningsstörningar och brott i samband med användande av mc/moped i våra bostadsområden, arrangeras årligen varje vår och är riktad till målgruppen föräldrar.	Hösten 2018	Pågår

Särskilda satsningar/Uppdrag/åtgärder 2018	Avrapporteras	Status
Boende för äldre Kommentar: Björkmossens äldreboende stod inflyttningsklar i juni. Ytterligare två vård- och omsorgsboende planeras och där för tillfället lokalisering av tomt pågår.	Årsbokslut 2018	Genomfört/Pågår
Anhörigstöd ska fördjupas och utvecklas Kommentar: Kartläggning pågår om möjligheten att ordna dropp-in avlösning inom de mötesplatser som finns. Från och med oktober kommer alla som fyller 80 år och som inte har någon insats från kommunen erbjudas ett hembesök. Anhörigkonsulenter och uppsökare arbetar tillsammans med kontorets informatör med att utveckla informationen och kommunikationen till medborgarna genom broschyrer, film och deltagande vid mässor.	Årsbokslut 2018	Pågår
Framtidens äldreomsorg Kommentar: Verksamheterna inom äldreomsorgen ska öka användning av välfärdsteknik vilket sker genom att investera i teknik som kan öka den enskildes delaktighet, kommunikation, meningsfull tillvaro samt hjälpmedel som ger ett väsentligt mervärde för den enskilde. Under hösten kommer WI-FI vara installerat på alla verksamheter vilket är en förutsättning för att kunna arbeta med digitalisering och välfärdsteknik. Ett arbete med att införa digital dokumentation för alla särskilda boenden för äldre pågår. Ett digitalt avvikelssystem för att på ett säkrare sätt kunna hantera t.ex. Lex Sara utredningar kommer att införas. Inom personlig assistans införs ett digitalt redovisningssystem av utförda timmar till försäkringskassan.	Årsbokslut 2018	Pågår
Hållbar och god mat Kommentar: Under hösten 2018 anställdes projektledare som ska arbeta med utvecklingen av matprojektet	Årsbokslut 2018	Pågår

Relaterade program och planer:

- *Folkhälsoprogrammet*
- *Handlingsplan mot våld i nära relationer*

4 Medborgarna får god service och hög tillgänglighet

Indikatorer	Senaste värde	Riktvärde 2018	Utfall tom aug 2018	Bedömning
Andel som får svar på e-post inom två dagar, (%) ¹	98	99	Redovisas i årsbokslutet	Ingen bedömning
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, (%) ²	61	70	Redovisas i årsbokslutet	Ingen bedömning
Gott bemötande vid kontakt med kommun (%) ³	81	85	Redovisas i årsbokslutet	Ingen bedömning
Hur god är kommunens tillgänglighet på webben (återkommande webbundersökning)	91	91	Redovisas i årsbokslutet	Ingen bedömning
Nöjd-medborgar-index	46	47	Redovisas i årsbokslutet	Ingen bedömning

Analys av måluppfyllelse

Utfall av indikatorerna redovisas vid årsbokslutet.

¹ Uppgifter avser endast Södertälje kommuns kontaktcenter

² Uppgifter avser endast Södertälje kommuns kontaktcenter

³ Uppgifter avser endast Södertälje kommuns kontaktcenter

Attraktiva Södertälje

5. Södertälje är en attraktiv kommun att bo i, att driva företag i och är en plats som attraherar studenter och besökare

Indikatorer	Senaste värde	Riktvärde 2018	Utfall tom aug 2018	Bedömning
Södertälje som en plats att leva och bo på (NRI)	44	45	Redovisas i årsbokslutet	Ingen bedömning
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	69	70	63	Har brister
Turismkonsumtion (mnkr)	749	793	811	Bra

Analys av måluppfyllelse

Företagsklimatet: NKI är en servicemätning av kommunernas myndighetsutövning gentemot företagare. Det totala NKI-resultatet för 2017 är 63. Det är en minskning med sex enheter jämfört med år 2016. Resultatet för Bygglov samt Livsmedelskontroll har minskat sju enheter vardera. Dessa står för 64 procent av nettourvalet. Övriga fyra myndighetsområden ligger lika eller bättre än Sverigesnittet.

Turistkonsumtion: En rapport av turismutvecklingen för 2017 visar en positiv utveckling av omsättningen för besöksnäringen. Förändringen från senaste mätningen 2016 är + 8,3 procentenheter och därmed en starkare utveckling än på många år.

Arbetet med utveckling av turism, där även evenemang och konferenser ingår, fortsätter. Ett nytt inriktningsbeslut för Södertälje kommuns campinganläggningar har fattats och hösten 2018 innebär en konkretisering av de nya inriktningarna. Samarbete inom evenemang pågår med aktörer i Södertälje, liksom ett aktivt arbete för att stärka platsvarumärket för Södertälje.

Särskilda satsningar/Uppdrag/åtgärder 2018	Avrapporteras	Status
Evenemangstrategi Kommentar: Arbetet med "Plan för evenemangsutveckling" fortgår och blir klar under hösten. Denna utgår från "Program för framtidens båt, bad och turistort 2016-2022".	Hösten 2018	Pågår
Södertälje city i samverkan Kommentar: Arbetet med Södertälje City i Samverkan utvecklas, samordningen av arbetet ligger inom Södertälje Centrumförening. Utskott har bildats för kvällsekonomi, fastighetsägare, evenemang m.m. För att ge förutsättningar för en långsiktig samverkan ska ett flerårigt avtal tas fram mellan kommunen och Centrumföreningen.	Hösten 2018	Pågår
Hållbar stadsplanering Kommentar: Förslag till utbyggnadsstrategi för Södertälje kommun har tagits fram. Den visar hur förtätningen ska ske, olika former av bebyggelsen både vad gäller gestaltning och upplåtelseformer men också hur grönstrukturen ska stärka och utvecklas	Årsbokslut 2018	Pågår
Utbyggnad av bredband Kommentar: Fokus har varit på utbyggnad av bredband på landsbygden då valmöjligheten är mindre än i de tätbebyggda områdena.	Årsbokslut 2018	Pågår
Framtid Järna Kommentar: Framtagande av gestaltungsprogram för Framtid Järna pågår.	Årsbokslut 2018	Pågår
Öka tryggheten Kommentar: För att öka tryggheten satsas det på trygghetsbelysning i parker och på GC-vägar. Mer rörelse kring och i parker ökar tryggheten eftersom det stärker känslan av samhörighet i området men också till att fler är på plats som kan uppmärksamma och förhindra förstörelse. Åtgärder för att locka fler åldersgrupper till lekplatserna, belysa lekredskapen och bygga hundrastgård i närheten är några av de trygghetsskapande åtgärder som vidtagits. Ett flertal projekt kopplat till att förebygga nedskräpning har genomförts.	Årsbokslut 2018	Pågår

Relaterade program och planer:

- Översiktsplanen
- Näringslivsstrategin
- Turistprogrammet

Södertäljes miljö- och klimatarbete

6. Södertälje kommun ger förutsättningar till medborgare och företag att kunna leva hållbart

Indikatorer	Senaste värde	Riktvärde 2018	Utfall tom aug 2018	Bedömning
Andel miljöbilar av personbilar och lätta lastbilar (%)	30,3	35	29,2	Har brister
Andel förnyelsebart drivmedel i kommunorganisationen (%)	60	70	81,8	Bra
Energieffektivisering i kommunens fastigheter och bostäder (% per år)	2	2	0	Har brister
Andel ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet (%)	57	59	56,9	Ok
Hushållsavfall som samlas in för materialåtervinning, inklusive biologisk behandling (andel i procent)	42	44	43	Ok

Analys av målpuppfyllelse

Framför allt har andelen förnyelsebart bränsle i fordonsflottan, som har stor påverkan på målet om fossilbränslefrihet, en stark positiv trend och bidrar med att föra arbetet framåt mot att bli en fossilbränslefri organisation till 2020.

Andelen miljöbilar sjunker delvis. Det förklaras av att ett antal personbilar med 4-hjulsdrift och högt insteg har köpts in till hemtjänsten i ytterområden med sämre vägar. Modellen finns inte som miljöbil. Andelen lätta lastbilar i kommunens fordonsflotta är fortfarande 0 procent eftersom det inte heller här finns modeller på marknaden som klassificeras som miljöbilar enligt Miljöfordon syds definition. Däremot körs samtliga kommunens dieslbilar på den förnyelsebara dieseln HVO men det räcker inte för att bilarna ska vara miljöbilar.

Andelen ekologiska livsmedel har sjunkit marginellt men detta beror på att alla ekologiska varor, såsom kaffe, inte är med i halvårsrapporten och ger en missvisande bild av att andelen sjunker marginellt.

Energieffektiviseringen ligger kvar på samma nivå som 2017. Flertalet energieffektiviseringsåtgärder har genomförts på Telge Fastigheter (TF) mellan 2009-2015 och det nuvarande arbetet är att bibehålla och om möjligt försöka sänka denna användning ytterligare. Driftoptimeringsarbetet har startats upp men än så länge har inte åtgärderna gett resultat i form av ytterligare energiminuskningar. TF har under 2018 kommit igång med sin satsning på solcellsinstallationer vilket förväntas ge minskad inköpt elenergi nästkommande år.

Kommunorganisationens arbete med att underlätta för andra utanför den interna organisationen är ett kontinuerligt arbete med t.ex. satsning på sol i Telge Energis elavtal, energi- och klimatrådgivning, planering för nya satsningar på gång- och cykelvägar samt nya smarta avfallsbehållare i centrum.

Nya avfallsförordningar kring insamling av förpackningsmaterial och returpapper kommer på sikt resultera i en högre andel insamling av hushållsavfall från bostadsfastigheter.

Särskilda satsningar/Uppdrag/åtgärder 2018	Avrapporteras	Status
Beslut om handlingsplan för giftfri vardag Kommentar: Arbetet med styrdokument för kemikalier pågår och tidsplanen är att det antas före årsskiftet. Tidigare förslaget namn; "Handlingsplan för giftfri vardag" har ersatts med "Kemikalieplan".	Hösten 2018	Pågår
Cykelsatsning Kommentar Förberedelser för en cykelplan pågår genom att mäta flöden av gående/cyklande, inventering av cykelövergångar och cykelparkeringar och en web-enkät kring cykelvägnätet genomförs. Samtidigt fortsätter utbyggnad och upprustning av cykelvägnätet.	Hösten 2018	Pågår
Ta fram en livsmedelsförsörjningsstrategi Kommentar: Planeringen har påbörjats och strategin bedöms vara klara efter årsskiftet. Under 2019 kommer formuleringen av strategin att genomföras. Strategin kommer att ha två perspektiv: Hållbarhet i normalläge samt Beredskap för krisläge.	Hösten 2018	Pågår
Ta fram en pollineringsplan Kommentar Pollineringsplanen bedöms vara klara efter årsskiftet. Anpassning av perennval och träd för att främja pollinering har påbörjats.	Årsboksut 2018	Pågår
VA-plan Kommentar Utifrån VA-planen fortsätter arbetet nu med att ta fram en strategi/plan för hållbara lösningar för hantering av dagvatten.	Hösten 2018	Pågår

Relaterade program och planer:

- Miljö- och klimatprogram
- Cykelplan
- Trafik- och parkeringsstrategin
- Avfallsplan
- Va-plan

God ekonomi och effektiv organisation

7. Södertälje kommun har en god ekonomisk hushållning

Indikatorer	Senaste värde	Riktvärde 2018	Utfall tom aug 2018	Bedömning
Soliditet kommunkoncern, (%)	25,9	> 25,9	35,5	Bra
Resultat exkl. jämförelsestörande poster kommun, mnkr	155	124	276	Bra
Resultat efter skatt koncern, mnkr	628	427	391	Bra
Nettokoncernskuld, tkr/inv.	146	< 146	125	Bra
Rating (Standard & Poor's)	AA+	AA+	AA+	Bra
Nämndernas budgetföljsamhet	0,6	0,0	4,5	Har brister

Analys av målpuppfyllelse

Den positiva utvecklingen av soliditeten beror på minskade skulder tillsammans med ett bra ekonomiskt resultat under perioden januari-augusti i år som uppgår till 276 mnkr. Även resultatet efter skatt för koncernen ligger på en bra nivå och bedöms med god marginal överträffa det budgeterade resultatet på 427 mnkr.

Nettokoncernskulden har minskat betydligt och beror på den minskade skuldsättningen i kommunkoncernen tillsammans med en befolkningsökning.

Ratingen ligger kvar på samma nivå AA+ efter Standard & Poor's analys från maj i år.

Vad gäller nämndernas budgetföljsamhet visar den på brister då det samlade överskottet motsvarar 4,5 procent av nämndernas budgetar per 31 augusti. Flertalet nämnder visar på relativt stora överskott men som i viss utsträckning regleras under den resterande delen av året. Prognosen är dock att nämndernas samlade överskott för helåret kommer att ha en stor positiv avvikelse mot budget.

Särskilda satsningar/Uppdrag/åtgärder 2018	Avrapporteras	Status
Besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning Kommentar: Förslag om riktlinjer för god ekonomisk hushållning behandlas samtidigt med Mål och budget 2019-2021.	Hösten 2018	Pågår
Revidera fullmäktiges program för mål och riktlinjer för privata utförare Kommentar: Reviderat program kommer att presenteras för kommunfullmäktige i december.	Hösten 2018	Pågår
Ta fram övergripande riktlinjer och utbildningsplan för att stävja fusk och bedrägeri Kommentar: Framtagande av policy och riktlinjer avseende mutor, jäv och otillbörlig påverkan pågår. En omfattande enkät, riktad till chefer och särskilt planeras att kunna skickas ut under oktober/november och svaren ska delvis ligga till grund för den utbildningsplan som är under framtagande. Utbildningsplanen avseende oegentligheter omfattar såväl generella, övergripande och riktade verksamhetsspecifika utbildningar. En första pilotutbildning är planerad till oktober/november 2018.	Hösten 2018	Pågår
Uppdatera reglemente Kommentar: En översyn av reglementena pågår och kommer att behandlas i olika etapper.	Årsbokslut 2018	Pågår
Ta fram riktlinjer för kommunstyrelsens arbete med uppsiktsplikten Kommentar: Riktlinjer presenteras för kommunstyrelsen i december.	Hösten 2018	Pågår

Särskilda satsningar/Uppdrag/åtgärder 2018	Avrapporteras	Status
Ta fram en digitaliseringsstrategi Kommentar: Digitaliseringsstrategin utgår från fyra grunduppdrag: tillgänglighet, effektivitet, kompetens och innovation. Efter att strategin antas i december påbörjas implementeringen av strategin och genomförandet av de åtgärder som ännu inte har påbörjats. En ny e-tjänsteplattform med utökad funktionalitet som bättre möter behovet hos medborgare har upphandlats vilket också ger möjlighet till högre integrering till kommunens verksamhetssystem. E-tjänsteplattformen är integrerad gentemot Bolagsverket, Skatteverket och Lantmäteriet som därmed ger en bättre användarupplevelse men också en högre kvalitet och säkerhet.	Hösten 2018	Pågår
Revidera upphandlingspolicyn Kommentar: Upphandlingspolicyn ses över och kommer att redovisas i samband med årsbokslutet	Årsbokslut 2018	Pågår
Beslut om utvecklad investeringsprocess Kommentar: En första avrapportering av en kommunkoncerngemensam investeringsrutin gjordes till kommunstyrelsen under våren. Nästa avrapporteringstillfälle kommer att ske under november.	Hösten 2018	Pågår

Relaterade program och planer:

- *Framtagna riktlinjer för God Ekonomisk Hushållning (avsikt att politiskt beslutas under 2018)*
- *Fullmäktiges program för mål och riktlinjer för privata utförare gällande 2016-2018*
- *Handlingsplan: "Stävande av fusk och bedrägeri"*

Attraktiv arbetsgivare

8. Södertälje kommun kan rekrytera och behålla medarbetare med rätt kompetens. Södertälje kommun ska vara en arbetsgivare som kännetecknas av jämställdhet och likvärdighet.

Indikatorer	Senaste värde	Riktvärde 2018	Utfall tom aug 2018	Bedömning
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen – Totalindex	75	76,0	Redovisas i årsboksutet	Ingen bedömning
Personalomsättning (%)	14	13,5	12,7	Bra
Andel heltidsarbetande (%)	82	82,5	84,4	Bra
Sjukfrånvaro (%)	6,6	6,4	6,3	Bra

Analys av målluppfyllelse

Personalomsättningen har generellt minskat i kommunens verksamheter. Bland annat är det lägre omsättning på lärare och i samband med rekryteringen anställs det fler behöriga lärare. Andelen heltidsarbetande inom äldreomsorgen har ökat. Avseende sjukfrånvaron har den generellt minskat dock har äldreomsorgen fortfarande relativt hög sjukfrånvaro men trenden är att sjukfrånvaron även där sjunker. En del i förklaringen kan vara det fortsatta arbetet med aktiv sjukskrivning som nu har gett resultat. Indikatorerna för 2018 års riktvärden är uppnådda.

Särskilda satsningar/Uppdrag/åtgärder 2018	Avrapporteras	Status
Ta fram en kompetensförsörjningsplan Kommentar: En kompetensförsörjningsplan har tagits fram för att strukturerat och långsiktigt möjliggöra för att lyfta såväl den individuella som den samlade kompetensnivån, men också i lika hög grad att ständigt utveckla organisation, arbetsmiljö, villkorsfrågor och ledarskap.	Våren 2018	Genomförts
Ta fram riktlinjer och inrätta kompetensförsörjningsfond Kommentar: För att möjliggöra för anställda att lyfta sin kompetens och skapa fler interna karriärvägar har kommunen under perioden 2018-2021 avsatt 100 miljoner kronor i en kompetensförsörjningsfond. De insatser som finansieras med medel ur fonden ska bygga på de strategier som beskrivs i kompetensförsörjningsplanen. Två ansökningar har inkommit och beslutats inom ramen för fonden.	Våren 2018	Genomförts
Tillsätta styrgrupp för förbättrade arbetsvillkor inom äldreomsorgen Kommentar: En styrgrupp för förbättrade arbetsvillkor inom äldreomsorgen har tillsatts. Styrgruppen vars uppdrag sträcker sig till 2021 är sammansatt av representanter från politiken, de fackliga organisationerna och förvaltningen.	Våren 2018	Genomförts
Hållbar arbetshälsa Kommentar: Projektet har permanentats och arbetet med hållbar arbetshälsa fortsätter på en övergripande nivå men också i kombination med utvecklingsarbete inom äldreomsorgen.	Våren 2018	Genomförts

7. Personalredovisning

7.1 Personalstruktur

Den 31 augusti 2018 har Södertälje kommun 5 952 månadsavlönade medarbetare, omräknat i antal årsarbetare 5 725 medarbetare.

Antal årsarbetare	2018-08-31	2017-12-31	2017-08-31	Differens aug 18 – aug 17
Arbetslivskontoret	171	169	163	8
Kommunstyrelsens kontor	194	192	190	4
Kultur o Fritidskontoret	165	167	166	-1
Miljökontoret	39	42	40	-1
Samhällsbyggnadskontoret	251	224	220	31
Social o Omsorgskontoret	2 128	2 038	2 009	119
Utbildningskontoret	2 769	2 734	2 674	95
Kommunen totalt	5 725	5 573	5 469	256

Södertälje kommun växer och behovet av fler kompetenser ökar. Sedan augusti 2017 har kommunen ökat med 256 årsarbetare.

Inom social- och omsorgskontoret har det skett en verksamhetsövergång inom hemtjänsten från privat utförare till kommunens egen regi. Det nya äldreboendet Björkmossen som startade under 2018, har bidragit till fler medarbetare inom äldreomsorgsverksamheten. Utbildningskontorets ökning beror till viss del på den nyöppnade Viksbergskolan. Därutöver är variation i antalet årsarbetare inom utbildningskontoret till största delen beroende på att barnantalet inom förskolan varierar under året och att det är färre anställda under loven. Arbetslivskontoret har ökat något vilket beror på att vuxenutbildningen ökat antalet utbildningar i egen regi. Samhällsbyggnadskontoret expanderar, bland annat har parkeringsenheten och utemiljö fått ett utökat uppdrag med nya arbetsgrupper som följd.

Personalomsättning

Personalomsättning	2018-08-31	2018-04-30	2017-12-31	Differens aug 18–dec 17
	12,7%	13,7%	14,1%	-1,4 %

Personalomsättningen i kommunen har minskat ytterligare sedan förra mätningen i april 2018. Riktvärdet för indikatorn personalomsättning har uppnåtts.

Andelen heltidsarbetande

Andelen heltidsarbetande i procent	2018-08-31	2018-04-30	2017-12-31	Differens aug 18–dec 17
	84,4	82,8	81,7	2,7

Andelen heltidsarbetande har ökat ytterligare från förra mätningen. Enligt kommunens plan ska andelen medarbetare som arbetar heltid öka och heltid som norm ska vara uppfyllt 2021. Det är inom äldreomsorgsverksamheten som den största ökningen är där andelen heltidsarbetande ökar.

7.2 Hälsa och arbetsmiljö

Kommunens totala sjukfrånvaro fortsätter att minska. Indikatorn för 2018 på 6,4 procent är uppnådd. Det är den långa sjukfrånvaron som sjunker medan den korta sjukfrånvaron minskat något.

Verksamheten för äldreomsorg har fortfarande relativt hög sjukfrånvaro men trenden är att sjukfrånvaron sjunker. Det är viktigt att fortsätta arbetet med aktiv sjukskrivning.

Antal årsarbetare	2018-08-31	2017-12-31	2017-08-31	Differens aug 18 – aug 17
Kön				
Kvinnor	7	7,3	7,7	-0,7
Män	3,9	3,8	3,9	0,0
Ålder				
-29	5,4	5,6	5,2	0,2
30-49	5,7	6,1	6,4	-0,7
50 -	7,2	7,5	7,9	-0,7
Totalt	6,3	6,6	6,9	-0,6

Korttidssjukfrånvaro i procent 1-14 dagar	2018-08-31	2018-04-30	2017-12-31	Differens aug 18 – dec 17
Kön				
Kvinnor	2,9	3,0	2,8	0,1
Män	2,0	2,0	2,5	-0,5
Ålder				
-29	3,0	3,2	3,2	-0,2
30-49	2,5	2,6	2,5	0
50 -	2,8	2,8	2,8	0
Totalt	2,7	2,8	2,7	0

Korttidssjukfrånvaron är oförändrad sedan årsskiftet men har totalt minskat något från förra mätningen. Denna typ av frånvaro är kostsam på enhetsnivå och gör verksamheten svår att planera och att organisera. Det är samtidigt den sjukfrånvaro som kommunen medvetet och aktivt försökt att minska de senaste åren. Dock behöver en del av arbetet med den hållbara arbetshälsan handla om att förebygga de fall där upprepade korttidssjukfrånvaro leder till långtidssjukskrivningar, exempelvis vid stressrelaterade eller fysiskt betingade sjukdomstillstånd. Den största minskningen finns i den yngsta åldersgruppen upp till 29 år.

Sjukfrånvaro per verksamhetsområde i procent	Antal årsarbetare 2018-08-31	Sjukfrånvaro 2018-08-31	Sjukfrånvaro 2017-12-31	Sjukfrånvaro 2017-08-31	Differens aug 2018- aug 2017
Förskola	944	7,8	9,4	8,7	-1,0
Grundskola	1 303	4,7	5,4	5,3	-0,5
Gymnasieskola	169	3,5	3,2	3,1	0,3
Vuxenutbildning och högskola	117	3,1	3,8	4,2	-1,1
Särskola	117	6,4	7,9	8,1	-1,7
Arbete och försörjning	202	6,9	7,1	6,5	0,4
Barn och ungdomsvård	231	5,7	6,1	6,4	-0,7
Vuxenvård	95	8,9	8,1	8,6	0,3
Omsorg och service till funktionshindrade enl. LSS	477	6,7	8,1	7,7	-1,0
Omsorg och service till funktionshindrade enl. Sol.	42	8,9	5,0	5,4	3,5
Omsorg och service till psyksikt funktionshindrade	150	6,1	8,0	7,3	-1,3
Äldreomsorg	924	9,2	9,6	9,7	-0,5
Kultur- och fritid	152	5,7	5,9	6,4	-0,7
Samhällsbyggnad	247	4,2	4,0	3,8	0,4
Miljö- och hälsoskydd	41	1,5	4,5	4,1	-2,6
Övrig verksamhet	503	4,4	5,4	5,0	-0,6
Totalt	5 725	6,3	7,1	6,9	-0,6

7.3 Lönekostnader

Lönekostnader

Lönekostnader totalt i kommunen i tkr	2018-08-31	2017-12-31	2017-08-31	Diff. aug 2018- aug 2017-
	1 469	2 178	1 408	61

Lönekostnaderna har ökat med 4,4 procent. Ökningen beror på att antalet medarbetare i kommunen totalt har ökat, och att ny personal anställs med högre lön än företräddaren. Exkluderat lärarnas avtalsområde har en löneöversyn gjorts inom kommunens verksamheter. Resultatet för löneöversynen 2018 exkl. lärare var 2,5 procent.

Sjuklönekostnader

Kostnader i sjuklön dag 1-14, tkr	2018-08-31	2017-08-31	2017-12-31	Diff. aug 2018- -aug 2017
	23 149	21 370	34 307	1 779

Kostnader i sjuklön dag 14-, tkr	2018-08-31	2017-08-31	2017-12-31	Diff. aug 2018- aug 2017
	3 053	2 982	4 910	71

Sjuklönekostnaderna fortsätter att öka trots att sjukfrånvaron minskar. Korttidssjukfrånvaron minskar inte i samma takt som den långa sjukfrånvaron. Det är den korta sjukfrånvaron som är dyr för arbetsgivaren, då arbetsgivaren står för sjuklönen från dag två till fjorton.

8. Ekonomisk och finansiell analys för kommunen

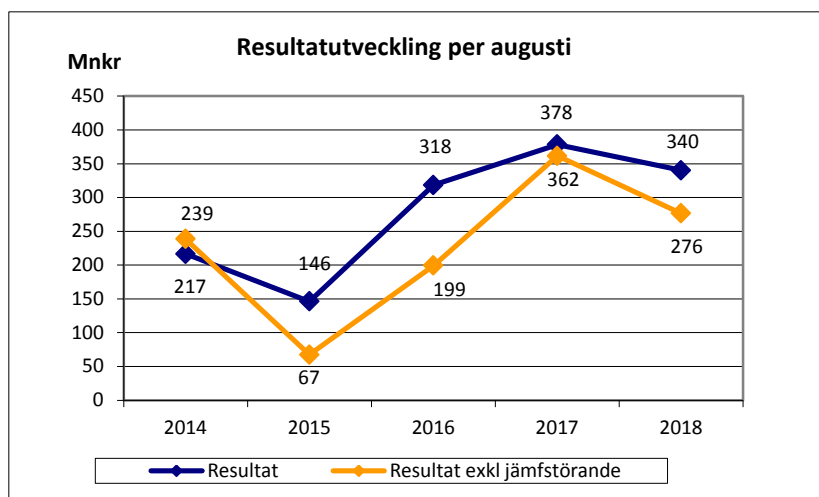
För att analysera den finansiella och ekonomiska utvecklingen används RK-modellen. Modellen utgår ifrån fyra viktiga finansiella aspekter. Dessa är det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen.

8.1 Resultat

Resultatet för kommunen per augusti är totalt 340 mnkr, vilket är 38 mnkr lägre än föregående år. Resultatet exklusive jämförelsestörande poster, som realisationsvinster och exploateringsvinster, uppgår till 276 mnkr vilket är 86 mnkr lägre än resultatet på 362 mnkr för samma period 2017. De jämförelsestörande posterna per augusti i år uppgår till 64 mnkr att jämföra med 17 mnkr för samma period 2017 och ökningen beror på betydligt högre i exploateringsvinster. Resultatförsämringen beror främst på att nettokostnadsutvecklingen med 5,4 procent överstiger skatteutvecklingen, som endast ökat med 2,8 procent.

Nyckeltal	2018-08-31	2017-08-31	2017-08-31
Periodens resultat mnkr	340	378	318
Nettokostnadsutveckling	4,1 %	4,1 %	0,0 %
Nettokostnadsutveckling exklusive jämförelsestörande poster	5,4 %	1,1 %	1,1 %
Skatteutveckling	2,8 %	5,5 %	4,8 %
Soliditet	33,4 %	29,9%	25,5%
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser	20,0 %	16,0%	11,7 %
Årets resultat exkl. jmf.störande poster/ skatteintäkter och generella statsbidrag, %	7,3 %	9,8 %	5,9 %

I tabellen nedan visas kommunens resultat, inklusive respektive exklusive de jämförelsestörande posterna, de senaste 5 åren.

Balanskravsutredning

Balanskravet innebär att kommunen ska upprätta en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Balanskravets syfte är att stärka kommunens förutsättning för en god ekonomisk hushållning. Periodens balanskravsresultat är 332 mnkr efter justeringar för realisationsvinst, men beräknas sluta på 258 mnkr för helåret 2018.

Kommunen har i enlighet med balanskravets regler avsatt resultatmedel för särskilda ändamål. Kommunstyrelsen beslutade i april 2018 att av 2017 års resultat avsätta 13 mnkr till en bostadsfond även kallad byggbonus för bostadsbyggande, samt 100 mnkr för kompetensutveckling. En avsättning till bostadsfond gjordes även 2016 med

15 mnkr, vilket använts i sin helhet under år 2017. Avsättningen av 2017 års resultat för bostadsfonden har i sin helhet använts under 2018. Den sociala fonden som avsattes 2013 har 6 mnkr utfördelats medan resterande 12 mnkr återförs enligt beslut av kommunstyrelsen till det egna kapitalet.

Balanskravsutredning, mnkr	2018-08-31	2017	2016	Prognos 2018
Resultat enl. resultaträkning	340	429	416	270
<i>Balanskravsjusteringar:</i>				
Reavinster försäljning av anläggningstillgångar	-8	-32	-46	-12
Orealiserade förluster i värdepapper/återföring				
Balanskravsresultat	332	397	370	258
<i>Justering av synnerliga skäl:</i>				
Sänkning av diskonteringsränta pensioner				
Resultat efter synnerliga skäl	332	397	370	258
Avsättning till bostadsfond		-13	-15	
Ianspråktagande av bostadsfond	13	15		13
Avsättning till kompetensförsörjning		-100		1
Avsättning till/ ianspråktagande av social fond	18	5	1	18
Avsättning/användning av medel till utsatta stadsdelar			6	
Akkumulerat balansresultat	1 523	1 160	856	1 450

8.1.1 Helårsprognos

Helårsprognosen är ett resultat på 270 mnkr för 2018. Prognosen för 2018 innebär att resultatet exklusive realisations- och exploateringsvinster förväntas minska från 397 mnkr till 197 mnkr, jämfört med årsbokslutet 2017. Realisations- och exploateringsvinster uppgår till 77 mnkr för 2018 och 35 mnkr för 2017. Skatteutvecklingen förväntas minska med 2,5 procent jämfört mot helår 2017. Nettokostnadsutvecklingen, exklusive realisations- och exploateringsvinster beräknas öka med 6,4 procent mot årsbokslutet 2017.

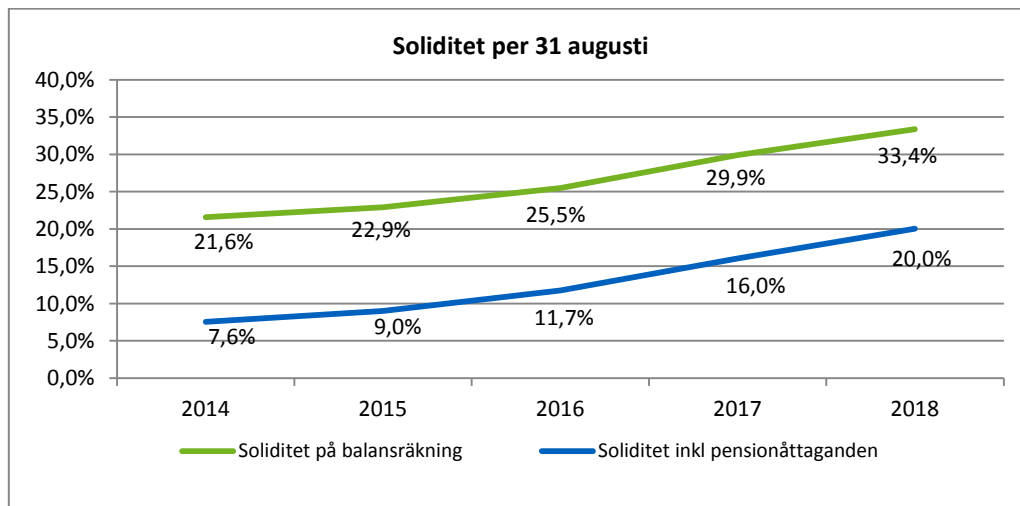
Finansnettot beräknas uppgå till 76 mnkr enligt prognosen, jämfört med 68 mnkr för 2017 vilket är en prognostiserad förbättring med 8 mnkr. Denna kan förklaras av att kommunen erhållit 9 mnkr mer i utdelning under 2018.

8.2 Kapacitet

8.2.1 Soliditet

Kommunens soliditet har ökat med 3,4 procentenheter jämfört med motsvarande period förra året och uppgår nu till 33,4 procent. Soliditetens positiva utveckling beror främst på 2017 års starka resultat och en fortsatt stabil utveckling av resultatet de första åtta månaderna under 2018. Inkluderas kommunens samtliga pensionsåtaganden påverkas det egna kapitalet och soliditeten hamnar på 20,0 procent, vilket är en ökning med 4,0 procentenheter jämfört med 31 augusti 2017.

Soliditeten inklusive och exklusive pensionsåtaganden per 31 augusti under fem år.

8.2.2 Finansnetto

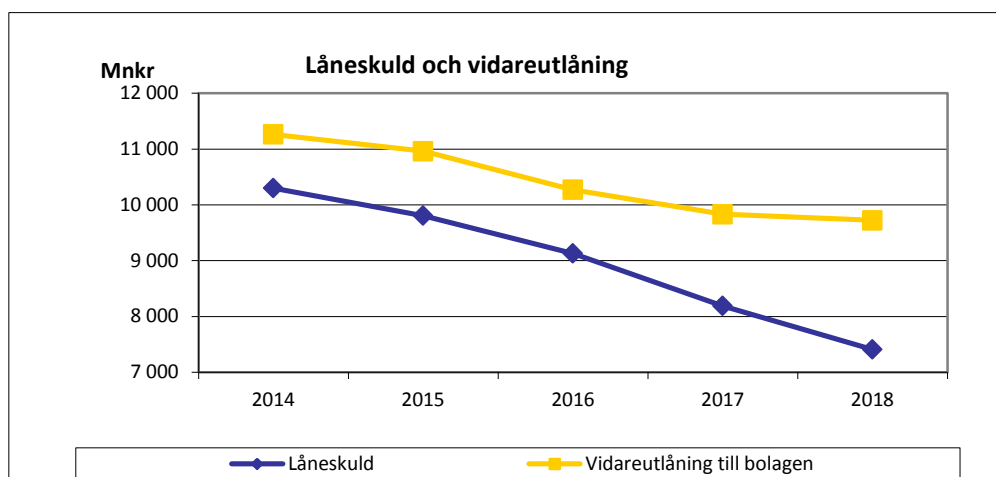
Kommunen har ett fortsatt positivt finansnetto. De finansiella intäkterna överstiger de finansiella kostnaderna med 46 mnkr. Finansnettot har minskat med 4 mnkr jämfört med delårsbokslutet 2017. Räntenettot har minskat med 13 mnkr där pensionsräntan står för 3 mnkr. Huvudorsaken till den övriga stora förändringen är naturliga variationer kring realränteobligationer i låneportföljen. Räntenettot påverkas av skillnad mellan in- och utlåning till följd av högre inflationstakt under senvåren och sommaren. Prognosen för räntenetto på helåret beräknas bli 4,5 mnkr.

Kommunen har erhållit en utdelning från Kommuninvest på 6 mnkr och 15 mnkr från Glasberga Fastighets AB. Låneramsavgifterna uppgår till 35 mnkr och är i stort oförändrat mot förra året vid samma tidpunkt.

Av kommunens samlade tillgångar är 11 mdkr placerade i bolagskoncernen, vilket motsvarar 84 procent av kommunens balansomslutning. Vidareutlåningen till bolagen har minskat med 110 mnkr. Kommunens lån till bolagen svarar för 73 procent av kommunens tillgångsinnehav. Lånefordringarna uppgår till 10 mdkr. Resterande del av kommunens tillgångar i bolagskoncernen avser innehav av aktier i Södertälje kommuns Förvaltnings AB.

Förutom utlåningen till bolagskoncernen lånar kommunen ut 29 mnkr till idrottsföreningar. Detta innebär att kommunen vid augustibokslutet 2018 lånat ut 2,3 mdkr av egna medel, vilket är 202 mnkr mer än vid årsskiftet 2017.

Kommunens låneskuld hos externa långivare uppgår till 7,4 mdkr per 31 augusti och har minskat med 0,5 mdkr jämfört med motsvarande period 2017.

8.3 Risk

8.3.1 Pensionsåtaganden

Ur risksynpunkt är kommunens pensionsförpliktelser viktiga att beakta, eftersom skulden ska kunna finansieras i framtiden. Kommunens pensionsåtagande inklusive löneskatt uppgår till 2,4 mdkr. Endast en mindre del av åtagandet, 597 mnkr, redovisas som skuld i balansräkningen. Kommunens resterande pensionsåtagande återfinns som ansvarsförbindelse på 1 770 mnkr och avser pensioner intjänade till och med 1997. Dessutom har kommunen ett pensionsåtagande till Södertörns Brandförsvarsförbund på 28 mnkr. Detta innebär att totalt har kommunen åtaganden utanför balansräkningen på 1 798 mnkr.

Den del av pensionsmedlen som de anställda själva placerar hos olika försäkringsbolag uppgår hittills för 2018 till 88 mnkr inklusive löneskatt och redovisas som en kortfristig skuld.

Pensionsåtaganden inkl. löneskatt mnkr	2018-08-31
Kortfristig skuld, avgiftsbestämd del	88
Pensionsavsättning	509
Summa pensionsåtaganden avsatt i balansräkningen	597
Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade t o m 1997	1 756
Ansvarsförbindelse pensioner politiker	14
Ansvarsförbindelse Södertörns Brandförsvarsförbund	28
Summa pensionsåtaganden under ansvarsförbindelser	1 798
Total summa	2 395

Totalt uppgår kommunens kostnader för pensioner till 210 mnkr, vilket är 25 mnkr mer än i augusti 2017. Pensionerna är en växande kostnad för kommunen och det är framförallt nyintjänande pensioner, samt de finansiella kostnaderna på det som redan är intjänat, som påverkat kostnadsutvecklingen. Den månatliga kostnaden motsvarar i stort vad månadskostnaden vid årsbokslutet blev.

Pensionskostnader 31 aug	2018	2017	2016	2015
Utbetalda pensioner	72	69	70	66
Nyintjänade pensioner, mm	138	116	88	111
Summa pensionskostnader	210	185	158	177

8.4 Kontroll

8.4.1 Budgetföljsamheten

Kommunens kontroll över den ekonomiska utvecklingen bedöms genom att analysera budgetföljsamheten och prognossäkerheten. En budgetavvikelse för verksamhetens intäkter och kostnader som ligger inom intervallet +/-1 procent får betraktas som god budgetföljsamhet. Total nettobudget exklusive avskrivningar för perioden är 3 482 mnkr vilket innebär en budgetavvikelse för nämnder och kommunstyrelse om 209 mnkr. Följsamheten mätt i procent ger en avvikelse mot budget på 5,7 procent. Det bedöms som stor positiv avvikelse och ligger utanför intervallet för god budgetföljsamhet. Däremot visar prognosen för helåret en avvikelse på 65 mnkr vilket innebär en förväntad avvikelse på 1,2 procent.

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet i verksamheten är viktiga delar för att upprätthålla en god ekonomisk hushållning. I tabellen under avsnitt 10.5, driftsredovisning, visas budgetavvikelse per nämnd samt helårsprognos.

9. Driftsredovisning

9.1 Kommunens intäkter

Kommunens totala intäkter uppgår till 4 713 mnkr och har ökat med 3,6 procent jämfört med föregående år. Skatteintäkter är den största inkomstkällan för kommunen, därefter följer statliga bidrag i olika former samt taxor och avgifter för sålda varor och tjänster.

De totala skatteintäkterna inklusive bidrag från det kommunala utjämningsystemet uppgår till 3 782 mnkr och har ökat med 2,8 procent, vilket innebär att dessa tillfört kommunen 102 mnkr mer än vid samma tidpunkt förra året. Skatteutvecklingen ligger i år betydligt lägre än nettokostnadsutvecklingen. De två senaste åren har nettokostnaderna legat på en låg nivå samtidigt som skatteutvecklingen varit god.

Avgifter och taxor från kommuninvånarna för olika tjänster svarar endast för 4 procent av kommunens intäkter. I tabellen nedan återspeglas fördelningen av Södertälje kommuns intäkter för årets första åtta månader.

Förändring 2017				
Externa intäkter 2018-08-31	mnkr	Andel (%)	mnkr	%
Allmän kommunalskatt	2 538	54	76	3,1
Statligt utjämningsbidrag	1 244	26	26	2,1
Finansiella intäkter	183	4	0	0,0
Driftbidrag från stat m.fl.	349	7	-13	-3,6

Skatteintäkterna för den egna kommunalskatten ökade med 3,1 procent vid augusti 2018 att jämföras med helår 2017 då ökningen var 4,9 procent.

Generella statsbidrag och utjämning har ökat med 2,1 procent till 1 244 mnkr. Ökningen avser främst inkomstutjämnings och regleringsbidrag. Däremot så har kostnadsutjämnningen minskat.

Eftersom det på förhand är svårt att prognosticera med säkerhet hur lång en lågkonjunktur eller högkonjunktur kan bli så kan ett tioårigt genomsnitt för skatteunderlagets utveckling ge en fingervisning. Detta kan då ge kommunen bättre förutsättningar att vara mer förberedd på när det kan krävas att genomföra ett omställningsarbete.

10- årigt snitt för skatteunderlagsutvecklingen per augusti	31 aug 2018	31 aug 2017	31 aug 2016
Årets skatteintäkts-utveckling understiger 10-åriga snittet	Ja	Ja	Nej
Tioårigt snitt %	5,4	4,6	5,3
Utfall per augusti %	4,8	2,8	5,5

9.2 Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter uppgår till 748 mnkr och har ökat med 8,9 procent, vilket till stor del beror på att kommunen haft stora exploateringsvinster i år. Utan de jämförelsestörande intäkterna har intäkterna ökat med 14 mnkr (2,1 %). Driftbidragen från staten har minskat med 13 mnkr. Kommunen har tagit emot färre flyktingar vilket medfört 14 mnkr lägre intäkter samtidigt så har gatukostnadsersättnings investeringsbidrag minskat då kommunen hade ett stort område förra i året i samband med bebyggelse i Glasberga. Däremot har driftbidragen från Skolverket ökat för "lärarlöneyftet", "karriärtjänster", "lågstadiesatsning" samt för ökad jämlikhet i grundskolan.

Sedan kommunen övertog yttre renhållning från fastighetsbolagen så har intäkterna för detta ökat. Detta avser bland annat vinterväghållning samt parkunderhåll.

Under kategorin övrigt som ökat med 50 mnkr återfinns realisationsvinster och exploateringsvinster med en ökning på 47 mnkr.

9.3 Kommunens kostnader

De totala externa kostnaderna uppgår till 4 373 mnkr och har ökat med 201 mnkr, vilket motsvarar 4,8 procent jämfört med delårsboksletet förra året.

Förändring 2017				
Externa kostnader 31/8 2018	mnkr	Andel (%)	mnkr	%
Personalkostnader	2 178	50	107	5,2
Köp av verksamhet/ entreprenad	947	22	36	3,9
Lokalkostnader och -drift	487	11	22	4,8
Bidrag/transfereringar	218	5	2	1,0
Material, tjänster m m.	336	7	18	5,6
Avskrivningar	69	2	12	20,8
Finansiella kostnader	138	3	4	2,8
Summa	4 373	100	201	4,8

Personalkostnaderna uppgår till 2 178 mnkr vilket är en ökning med 5,2 procent eller 107 mnkr. Antalet årsarbetare har ökat med 256 vilket naturligtvis medfört ökade personalkostnader. Dessutom har personalomkostnadspålägget ökat från och med 2018 med 0,84 procent och avser då främst kostnader för pensionsintjänande (inkl. löneskatt). Dessutom har utbildning av personal medfört ökade kostnader på 4 mnkr, och avser främst utbildning för personal inom förskolan, kommunal vuxenutbildning samt inom kvalitetsutveckling (utbildning i ledarskapsuppdrag samt lönesamtalsutbildning).

Drift och underhåll av lokaler och anläggningar har ökat med 4,8 procent till en total kostnad av 487 mnkr, vilket ger en ökning med 22 mnkr. De ökade kostnaderna beror främst på vinterväghållning, asfaltering samt parkunderhåll bland annat till följd av övertagande av underhåll från bolag. Hyres- och arrendekostnaderna har ökat med 13 mnkr (3,3 %), då nya lokaler tagits i bruk inom äldreomsorgen, grundskolan och förskolan.

Inköp av material och tjänster har ökat med 18 mnkr och uppgår till 336 mnkr. Den största ökningen har skett för konsulter med 7 mnkr, framförallt genom användandet av byggbonusen till olika projekt såsom Sandviken Ekeby, samt strukturplaner för olika områden i Södertälje kommun. Även bemanningskostnaderna har ökat med 10 mnkr inom främst äldreomsorgen, arbetslivsnämnden samt kommunstyrelsen.

Bidrag och transfereringar har ökat med 2 mnkr (1,0 %). Det avser utbetalda bidrag till föreningar och organisationer med 11 mnkr och till försäkringskassan med 1 mnkr. Bidragen till enskilda har däremot minskat med 9 mnkr jämfört med föregående år vid samma tidpunkt.

De finansiella kostnaderna har ökat med 4 mnkr trots minskade lån hos banker och kreditinstitut. Orsaken är att räntan för pensioner är 3 mnkr högre per augusti jämfört med augusti förra året.

9.4 Externa utförare

Kommunen köper tjänster från externa utförare för att komplettera sin egen kapacitet. De externa köpen av verksamhet har ökat med 36 mnkr och uppgår till 947 mnkr. Köp av verksamhet svarar nu för 22 procent av kommunens totala kostnader, och har hittills i år ökat med 3,9 procent. Vård och omsorg inom LSS är det verksamhetsområde som köper mest med en andel på cirka 24 procent av kommunens totala köp men har mellan delårsboksletet 2017 och 2018 minskat med 0,6 procent.

Hittills i år så är det framförallt köp från privata utförare som ökat med 35 mnkr medan köp från den offentliga sektorn ökat med 1 mnkr.

Den största ökningen står grundskolan för med 28 mnkr. Samtidigt som andelen elever i grundskoleåldern väljer kommunens egna skolor i högre grad så har antalet elever hos andra utförare ökat med 4,1 procent. Ser man på hela utbildningsområdet så har köpen ökat med 25 mnkr, men för särskolan och vuxenutbildningen har köpen minskat. Köp av verksamhet har däremot minskat för flyktingmottagande och arbetsmarknadsåtgärder.

9.5 Nämndernas resultat, prognos och nettokostnadsutveckling

Nämnd, mnkr	Kommunbidrag och förmedlingsbidrag	Nettokostnad augusti 2018	Nettokostnadsförändring jämfört med 2017 (%)	Resultat augusti 2018	Prognos helår 2018
Järna kommunalnämnd	95	87	0,6	8	-0,1
Hölö/Mörkö kommunalnämnd	51	47	-4,1	4	0
Vårdinge kommunalnämnd	24	22	-2,9	2	0,1
Enhörna kommunalnämnd	37	36	5,9	1	-0,4
Arbetslivsnämnd	113	100	6,5	13	14,5
Omsorgsnämnd	494	472	0	22	22,8
Socialnämnd	490	482	0,8	8	0
Äldreomsorgsnämnd	468	472	10,8	-4	-11,2
Överförmyndarnämnd	6	6	-11,3	0	0
Utbildningsnämnd	1 443	1 368	5,2	75	5,5
Kultur- och fritidsnämnd	144	137	6,7	7	0
Stadsbyggnadsnämnd	7	8	-61,1	-1	0
Miljönämnd	8	8	29,2	0	0,4
Teknisk nämnd	85	72	30,4	13	6,0
Kommunstyrelsens kontor	202	180	8,2	22	10,7
Politisk ledning	51	48	-0,9	3	0
Revision	2	2	18,9	0	0
Centrala poster	-3 720	-60	-37,1	167	92,8
Summa	0	3 487	4,1	340	141,4
S:a exkl. jmf störande poster	0	3 551	5,4	276	141,4

Järna kommunalnämnd

Redovisningen av periodens resultat är ett överskott om 7,8 mnkr. Prognosen för helåret efter volymavstämning är ett överskott på 1,2 mnkr som härleds till grundskolan och den övriga verksamheten. Nettokostnadsutvecklingen för Järna kommunalnämnd har totalt ökat med 0,5 mnkr (0,6 %) jämfört med samma period 2017. Grundskolans nettokostnader har minskat med 4,2 mnkr (8,6 %) vilket dels beror på en omorganisering som möjliggjort effektivare administration och dels högre elevantal. Nettokostnaderna för förskolans verksamhet har ökat med 9,6 procent. Förklaringen till detta är att personalkostnaderna ökat med ca 14 procent för perioden där i synnerhet vikariekostnaden har varit högre, verksamheten har gjort en översyn i personalstrukturen för att klara av sjunkande barnunderlag. För kultur- och fritidsverksamheten har nettokostnaderna ökat med 8,3 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Ökningen av nettokostnaderna beror på den satsning som gjorts på Ung fritid samt att Futurum och föreningsbidrag har fått ökat kommunbidrag. För de övriga verksamheterna är det i stort inga fluktuationer vad gäller nettokostnaderna och de ligger därmed i paritet med föregående år.

Hölö-Mörkö kommunalnämnd

Periodens resultat är ett överskott på 3,9 mnkr som främst härleds till grundskolans resultat om 2,2 mnkr och prognosen för helåret efter volymavstämning för de pedagogiska verksamheterna visar en budget i balans. Den totala nettokostnadsutvecklingen för Hölö-Mörkö kommunalnämnd har minskat med 1,9 mnkr (4 %) jämfört med samma period 2017. Förskolans nettokostnader, har minskat med cirka 1,4 procent, som hänförs till lägre personalkostnader. Grundskolans nettokostnader har minskat med 6,4 procent vilket främst beror på att skolskjutskostnader som tidigare belastat skolans budget har flyttats centralt från och med årsskiftet. För den övriga verksamheterna är det i stort inga fluktuationer vad gäller nettokostnaderna och de ligger därmed i paritet med föregående år.

Vårdinge-Mölndal kommunaldelsnämnd

Periodens resultat är ett överskott på 1,7 mnkr och prognosen för helåret efter volymavstämning för pedagogisk verksamhet är ett överskott på 250 tkr som härleds till den övriga verksamheten. Den totala nettokostnadsutvecklingen för Vårdinge-Mölndal kommunaldelsnämnd har minskat med 0,8 mnkr (3,4 %) jämfört med samma period 2017. Förskolans nettokostnadsutveckling har ökat med 0,2 mnkr (3,3 %) vilket beror på högre personalkostnader, nettokostnadsökningen är större än förändringen i barnantal, Grundskolans nettokostnadsutveckling exklusive hyra har minskat med ca 8,5 procent vilket beror på lägre personalkostnad då skolan har lägre elevantal och en del personal finansieras av statsbidrag, bland annat statsbidraget för ökad jämlikhet. För kultur- och fritidsverksamheten totalt ligger resultatet i stort i paritet med budget och vad gäller nettokostnaderna har de ökat med 17 procent med anledning av ny upphandling. För de tekniska verksamheterna har nettokostnaden totalt ökat med 5 procent jämfört med förra året men varierar bland verksamheterna. Ökningen beror på att kostnader för vinterväghållningsverksamheten har varit högre jämfört med förra året.

Enhörna kommunaldelsnämnd

Periodens resultat är ett överskott om 1 mnkr medan prognosen för helåret efter volymavstämning för pedagogisk verksamhet är ett underskott med 875 tkr som härleds till förskolan och produktionsköket. Nettokostnadsutvecklingen har ökat med 1 mnkr vilket utgör 3,1 procent jämfört med samma period 2017. Förskolans nettokostnadsutveckling är 1 mnkr och beror på ökade kostnader för vikarier, nettokostnadsökningen är högre än ökningen av antalet barn i verksamheten. Grundskolan har något lägre nettokostnadsutveckling som hänförs till lägre elevantal. Den tekniska verksamheten har ökat med 48 procent som främst beror på högre kostnader för vinterväghållningen. Övriga verksamheter ligger på samma nivå som föregående år. Enhörna kommunaldelsnämnd hemställer hos kommunfullmäktige att få gå med underskott om 875 tkr som främst berör förskoleverksamheten. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att bifalla nämndens hemställan.

Arbetslivsnämnden

Arbetslivsnämndens totala nettokostnader är 6 mnkr högre än samma period föregående år (4,5 procent). Nettokostnaden för förvaltningsövergripande administration har ökat med 5,9 mnkr jämfört med motsvarande period föregående år. Delvis beror ökningen på att vakanta tjänster på staben har tillsatts, samt att lönekostnader för personal tillhörande projekt MAP2020 tillfälligt har bokförts på arbetslivskontorets stab tills projektet implementeras i verksamheten från september 2018. Nettokostnadsökningen för arbetsmarknadsåtgärder är 0,6 mnkr lägre än föregående år och förklaras av att vissa tjänster inte har tillsatts i avvaktan på omorganisation. Nettokostnaden för vuxenutbildning är jämförbar med föregående år.

Omsorgsnämnden

Omsorgsnämnden har ett positivt resultat om 22,4 mnkr under perioden och årsprognosen är ett överskott på 22,8 mnkr. Omsorgsnämndens totala nettokostnader är 0,2 mnkr högre än samma period föregående år. I resultatet ingår engångsbelopp av återsökta statsbidrag från Migrationsverket med 6,8 mnkr vilket minskar periodens nettokostnader. Dessutom har kostnader för externa köp LSS motsvarande 3 mnkr inte redovisats på perioden.

Nettokostnaderna inom LSS har ökat med 0,2 mnkr jämfört med samma period 2017, dvs. i princip oförändrat. För perioden saknas, som nämns ovan, externa köp motsvarande 3 mnkr, vilket ökar periodens faktiska nettokostnader. De totala nettokostnaderna inom SoL är 1,4 mnkr högre jämfört med motsvarande period föregående år. Främsta orsaken är att de gemensamma kostnaderna för SoL har ökat något. Samtidigt har kostnaderna för turbundna resor och riksfärdtjänst minskat något till följd av förbättrade avtal.

Socialnämnden

Socialnämnden redovisar en budgetavvikelse för perioden med +8,6 mnkr och årsprognosen är en ekonomi i balans. Socialnämndens nettokostnader har totalt ökat med 4,0 mnkr jämfört med föregående år. Detta trots att utbetalt bistånd är 8,0 mnkr lägre. Det är främst kostnaderna för köp av extern verksamhet avseende barn och unga som har ökat 13,5 mnkr jämfört med 2017 till följd av ökade volymer och ett mer komplexa stödbehov. Kostnaderna för missbruksvård samt för insatser socialpsykiatri SoL som har ökat med 8,6 mnkr jämfört med 2017. Det beror både på ett ökat behov, men även på ökade kostnad per dygn. Samtidigt så har kostnaderna för utbetalt bistånd minskat med 8 mnkr jämfört med föregående år. Avseende särskilt riktade insatser till ensamkommande barn så är nettokostnaderna 8 mnkr lägre än föregående år till följd av erhållna intäkter från Migrationsverket som inte avser verksamhet som utförts 2018.

Äldreomsorgsnämnden

Äldreomsorgsnämnden visar ett negativt resultat per augusti på 4,0 mnkr och årsprognosen är ett underskott på 11,6 mnkr. Nettokostnaderna för perioden har ökat med 46,2 mnkr, vilket motsvarar 11 procent. Orsaken är främst ökning av personalkostnader (36 mnkr) inom hemtjänsten och vård- och omsorgsboende. Orsaken till hemtjänstens ökade personalkostnader är att kommunen från och med 1 december 2017 ökade den egna regins andel från 55 procent till 70 procent. Björkmossens äldreboende öppnade i juni 2018 och Wijbackens boende utökade med 9 platser under hösten 2017 och detta medför ökade personalkostnader och båda dessa händelser medför ökade personalkostnader. Även kostnaderna för lokaler har ökat med 3,7 mnkr på grund av Björkmossen och Wijbacken. Kostnader för personal inhyrd av bemanningsföretag har ökat med 4,4 mnkr jämfört med föregående år. Det avser främst biståndshandläggare och hälso- och sjukvårdspersonal. Köp av placeringar på korttidsboende och särskilt boende i extern regi har ökat med 12,4 mnkr, på grund av fler placeringar än föregående år. Kostnaderna för köp av hemtjänst i extern regi har minskat med 12,6 mnkr främst på grund av den minskade andelen inom extern regi. Nämnden beslutade i april om en åtgärdsplan för att få en budget i balans. Åtgärderna har i stor utsträckning kunnat genomföras, men effekterna har varit lägre och i vissa fall senare än planerat. De beslutade åtgärderna har därför inte varit tillräckliga för att få en budget i balans, varför ytterligare åtgärder måste vidtas.

Äldreomsorgsnämnden hemställer hos kommunfullmäktige att få gå med ett underskott motsvarande 11,2 mnkr för 2018. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att bifalla nämndens hemställan.

Överförmyndarnämnden

Resultatet per augusti är 0,2 mnkr och prognosen för 2018 är ett överskott på 0,4 mnkr. Prognostiserat överskott beror i huvudsak på vakanser och mindre kostnader för ställföreträdare.

Nettokostnaden har minskat med 11,3 procent jämfört med augusti 2017, vilket beror på de ensamkommande barnen som successivt minskar. Antalet barn har minskat med 46 personer sedan årsskiftet och med 66 personer sedan augusti 2017. Den 31 december 2018 prognostiseras 22 ensamkommande barn finnas kvar.

Utbildningsnämnden

Resultatet per augusti uppgår till 75 mnkr, varav förändringen av semesterlöneskuld utgör 45,1 mnkr. Prognosen för helåret är 5,5 mnkr. Sammantaget för nämnden redovisas en ökad nettokostnad på 5,2 procent jämfört med 2017. Det är dubbelt så mycket än skillnaden mellan 2016 och 2017 som var 2,6 procent. Förutom löneökningar och löneglidning har Utbildningsnämnden tagit över kostnaderna för skolskjuts motsvarande 8,2 mnkr per år från kommundelsnämnderna, vilket bidrar till en ökad nettokostnad. Inom grundskolan och gymnasiet söker allt fler elever till friskolor. Under året har Internationella Engelska skolan fått ca 27 procent fler elever än föregående år. Kostnaden per barn och elev som söker till andra skolor än kommunens egna innebär en ökad kostnad för Utbildningsnämnden, då elevpeng kompletteras med lokalbidrag och overheadkostnader. Grundskolans verksamhet utgör den främsta orsaken till att nämnden har en ökad nettokostnad 2018 jämfört med 2017. Även förskolans verksamhet har en relativt hög nettokostnadsökning samtidigt som antalet barn minskar. Gymnasieskolan har en mera modest nettokostnadsökning på 1,9 procent medan det totala elevantalet minskat med 6 procent. Särskolan har däremot nettokostnadsminskningar men med ungefär samma antal elever i verksamheten. Administrationens och övriga verksamheters minskade nettokostnader beror dels på att en översyn av tjänsternas utformning gjorts inom modersmålsverksamheten som inneburit effektiviseringar och dels på vakanta tjänster inom de centrala verksamheterna.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämndens budgetavvikelse per augusti är ett överskott på 6,7 mnkr, varav 2,7 mnkr utgör förändrad semesterlöneskuld. Årsprognosen för hela kultur- och fritidsnämnden är ett utfall i balans med budget. Nettokostnaderna har ökat med 6,7 procent jämfört med samma period föregående år. Ökningen beror huvudsakligen på satsningar som gjorts inom ung fritid, nytt bibliotek i Hovsjö samt bidrag till föreningar.

Stadsbyggnadsnämnden

Resultatet är ett underskott på -1 336 tkr, med en helårsprognos på 0 tkr. Nämndens nettokostnad har till och med 31 augusti ökat med 10 procent jämfört med motsvarande datum 2017. Detta att jämföra med en budgeterad ökning med 3 procent för år 2018.

Den högre ökningen förklaras i huvudsak av lägre intäkter inom enheten geografisk information. Detta i sin tur beror på att enheten fokuserat på utvecklingsarbete med SGD-plattformen under perioden. Även IT-kostnaderna ligger för perioden högre än budget. Nämnden rapporterar dessutom att det på denna enhet kan finnas såväl kostnader som intäkter under perioden, som ännu är oredovisade.

Enligt nämndens budget ska verksamheterna finansieras till 83 % av externa intäkter och till 17 % av kommunbidrag. Därför påverkas nettokostnaden av utvecklingen av såväl intäkter som kostnader. Intäktsfinansieringen på nämndsnivå ligger per 31 augusti på 79 procent (75 procent, 2017).

Miljönämnden

Resultatet per augusti är 0,1 mnkr och prognosen för 2018 är ett överskott på 0,4 mnkr. Prognostiserat överskott beror i huvudsak på vakanser, samt lägre kostnader för material och tjänster med anledning av att planerade aktiviteter är försenade.

Nettokostnadsökningen för miljönämnden är 29,2 procent jämfört med augusti 2017. Detta beror på lägre intäkter med 1 mnkr beroende på införande av ett nytt verksamhetssystem samtidigt som kostnaderna ökar med 0,8 mnkr på grund av högre personalkostnader mm. Intäktsfinansieringen i augusti 2017 var 63 procent och i augusti 2018 minskade den till 55 procent beroende på ovanstående.

Tekniska nämnden

Resultatet är ett överskott på 13,3 mnkr, med en helårsprognos på 6 000 tkr. Nämndens nettokostnader per 31 augusti är 5 procent högre än motsvarande tidpunkt föregående år. Till en del förklaras detta med att personalkostnaderna är högre, då många vakanta tjänster efter förra årets personalomsättning, nu har återbesatts. Personalkostnaderna är hittills i år 13 procent högre jämfört med förra året. Ökningen förklaras med att många av förra årets vakanta tjänster har återbesatts.

En del av ökningen hänger också samman med högre kostnader för snöröjning. Nettokostnaden för vinterväghållningen motsvarar per sista augusti 83 procent av årsbudgeten (76 %, 2017). Detta som en följd av en vinter som varit hårdare är planerat. I övrigt får byggbonusen effekter även på nettokostnaden på staben. Staben koordinerar driftbudgeten för byggbonus och välfärdsmedlen innan de fördelas på olika projekt under såväl stadsbyggnadsnämnden som tekniska nämnden.

Per sista augusti 2018 har nämnden haft kostnader motsvarande 750 tkr för deponier. Nämnden bedömer att kostnaderna för hela året kommer att uppgå till 2,4 tkr och anholder därför om en utökat kommunbidrag för deponier på total 2,4 mnkr.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens prognos per augusti är ett överskott på 10,7 mnkr. Detta beror till största delen på "Digitaliseringsprojektet" och "Förbättrade arbetsvillkor inom äldreomsorgen" som svarar för 8,0 mnkr av det prognostiserade överskottet.

Resultatet per augusti är ett överskott på 24,4 mnkr varav kommunstyrelsens kontor svarar för 21,6 mnkr och politisk ledning 2,8 mnkr.

Nettokostnadsökningen mellan augusti 2017 och augusti 2018 är 6,2 procent varav kommunstyrelsens kontor svarar för 8,2 procent och politisk ledning -0,9 procent. Den ökade nettokostnaden på 13,3 mnkr består bland annat av ökade löner och arvoden, digitaliseringsprojektet och förbättrade arbetsvillkor inom äldreomsorgen.

10. Investeringsredovisning

10.1 Investeringar i kommunen

Investeringarna i kommunen uppgick per 31 augusti till 82 mnkr, vilket är 2 mnkr mindre än vid samma tidpunkt förra året. Detta innebär att 24 procent av 2018 års investeringsbudget har tagits i anspråk. För 2017 var motsvarande siffra 36 procent. Utfallet i delårsboksut april var för 2018 7 procent av budget.

Prognosen för helåret 2018 uppgår till 84 procent av budgeten. Detta, tillsammans med utfallet per sista augusti bekräftar bilden från tidigare år, att utfallet är mycket ojämnt fördelat över året och att trycket på resurserna för att genomföra investeringar under det sista tertialet kommer att bli hårt. Utfallet på årsbasis 2017 var 93 procent.

Kommunstyrelsen beslöt i juni 2017 om en särskild investeringssatsning under namnet Södertäljelyftet, en satsning utöver redan beslutad Mål och budget. Södertäljelyftet omfattar en budget på 100 mnkr för perioden 2017-2019, varav 43,4 mnkr avser år 2017. Till och med tertial 2 har 11,0 mnkr av dessa tagits i anspråk; motsvarande 25 procent.

Kommunens investeringar per nämnd ser ut som följer. Denna uppställning visar det faktiska investeringsutfallet för år 2018 till och med 31 augusti, jämfört med budget.

Investeringar i kommunen per 31 augusti 2018	Budget 2018	Utfall Aug 2018	Förbrukat av budget procent	Prognos 2018
Järna kommunaldelsnämnd	20 826	3 092	15	10 026
Hölö-Mörkö kommunaldelsnämnd	6 444	457	7	4 844
Vårdinge-Mölndal kommunaldelsnämnd	2 170	490	23	2 170
Enhörna kommunaldelsnämnd	3 840	386	10	3 840
Arbetslivsnämnden	300	0	0	0
Omsorgsnämnden	2 850	50	2	2 250
Socialnämnden	1 200	211 ⁴	18	1 200
Äldreomsorgsnämnden	9 800	3 144	32	9 300
Utbildningsnämnden	24 300	8 505	35	24 300
Kultur- och fritidsnämnden	45 200	6 190	14	28 711
Stadsbyggnadsnämnden	0	0		0
Miljönämnden	1 300	963	74	1 300
Tekniska nämnden	156 320	46 571 ⁵	30	156 320
Kommunstyrelsen	52 150	11 695	22	38 562
Centrala poster	10 000	0	0	0
SUMMA	336 700	81 753	24	282 823

⁴ För Socialnämnden finns för 2018 i bokföringen en korrigering för föregående år, som inte redovisas i tabellen. En återbetalning som avsåg 2017 har bokförts under 2018, med en post på -56 tkr.

⁵ För Tekniska nämnden finns för 2018 i bokföringen en korrigering för föregående år, som inte redovisas i tabellen. För 2017 har en post avseende två parkeringsdäck felaktigt bokförts som en genomförd investering, istället för ett förskott till leverantör. Detta har under 2018 korrigerats med en post på -19 686 tkr. Arbetet med p-däcken beräknas påbörjas under hösten 2018.

KS/KF-investeringar

Fördelningen mellan KS/KF-investeringar och nämndsinvesteringar framgår av följande tabell. Denna uppställning visar det faktiska investeringsutfallet för år 2018 till och med 31 augusti jämfört med budget.

Investeringsutfall per 31 augusti 2018 (tkr)	KS/KF Budget 2018	KS/KF Utfall Aug 2018	Förbrukat av budget procent	Nämnd Budget 2018	Nämnd Utfall Aug 2018	Förbrukat budget procent
Järna kommunalnämnd	16 826	1 166	7	4 000	1 926	48
Hölö-Mörkö kommunalnämnd	5 844	442	8	600	15	3
Vårdinge-Mölnbo kommunalnämnd	1 670	482	29	500	8	2
Enhörna kommunalnämnd	3 040	296	10	800	89	11
Arbetslivsnämnden	0	0	-	300	0	0
Omsorgsnämnden	1 600	0	0	1 250	50	4
Socialnämnden	400	0 ⁶	0	800	211	26
Äldreomsorgsnämnden	7 600	2 984	39	2 200	160	7
Utbildningsnämnden	17 300	6 541	38	7 000	1 964	28
Kultur- och fritidsnämnden	42 400	5 570	13	2 800	620	22
Stadsbyggnadsnämnden	0	0	-	0	0	
Miljönämnden	0	0	-	1 300	963	74
Tekniska nämnden	102 870	26 647 ⁷	26	53 450	19 935	37
Kommunstyrelsen	49 250	10 591	22	2 900	1 104	38
Centrala poster	10 000	0	0	0	0	-
SUMMA	258 800	54 719	21	77 900	27 045	35

KS/KF-investeringarna uppgår per 31 augusti till 54,7 mnkr, att jämföra med budgeten på 258,8 mnkr, vilket ger en nyttjandegrad på 21 procent. Huvuddelen av dessa investeringar ligger inom Tekniska nämnden, Kultur- och fritidsnämnden samt Kommunstyrelsen.

Bland genomförda investeringar märks exploateringsvägar (13, 9 mnkr), åtgärder för trafiksäkerhet (5,3 mnkr), Södertälje IP (2,8 mnkr), Torekällberget (2,3 mnkr) samt IT-investeringar (8,8 mnkr).

Med hänsyn till den låga genomförandegraden, ser kommunstyrelsen ett behov av att ytterligare stärka styrningen och uppföljningen i såväl planerings- som budgeterings-, genomförande och uppföljningsfaserna avseende investeringsprojekt, vilket också ingår i det arbete som görs med att införa en kommunkoncerngemensam investeringsprocess.

Nämndbeslutade reinvesteringar

De nämndbeslutade investeringarna uppgick 27,0 mnkr, jämfört med budgeterade 77,9 mnkr. Prognosen är att 97 procent av budgeterade medel kommer att användas.

Exempel på nämndinvesteringar som utförts under året är återanskaffning av förslitna inventarier, uppgradering av teknik inom IT, inköp av fordon och maskiner samt olika åtgärder inom gator, vägar och parker.

Södertäljelyftet

Kommunstyrelsen beslöt i juni om en extra investeringssatsning på 100 mnkr för perioden 2017-2019, varav 43,4 mnkr avsåg år 2018. Av dessa har 11,0 mnkr använts per den 31 augusti, vilket ger ett utfall på 25 procent. Helårsprognosen ligger på 80 procent.

6 För Socialnämnden finns för 2018 i bokföringen en korrigering för föregående år, som inte redovisas i tabellen. En återbetalning som avsåg 2017 har bokförts under 2018, med en post på -56 tkr.

7 För Tekniska nämnden finns för 2018 i bokföringen en korrigering för föregående år, som inte redovisas i tabellen. För 2017 har en post avseende två parkeringsdäck felaktigt bokförts som en genomförd investering, istället för ett förskott till leverantör. Detta har under 2018 korrigerats med en post på -19 686 tkr. Arbetet med p-däcken beräknas påbörja under hösten 2018.

Exempel på investeringar inom ramen för Södertäljelyftet är beläggningsarbeten, spontanidrott och projektet Framtid Järna.

Utfall Södertäljelyftet per 31 augusti 2018 (tkr)	Budget 2018	Utfall Aug 2018	Förbrukat av budget procent
Järna kommunalnämnd	4 150	1 161	28
Hölö-Mörkö kommunalnämnd	4 500	243	5
Vårdinge-Mölnbo kommunalnämnd	1 500	439	29
Enhörna kommunalnämnd	1 100	272	25
Arbetslivsnämnden	-	-	-
Omsorgsnämnden	600	0	0
Socialnämnden	200	0	0
Äldreomsorgsnämnden	2 200	517	23
Utbildningsnämnden	5 000	0	0
Kultur- och fritidsnämnden	9 400	2 728	29
Stadsbyggnadsnämnden	-	-	-
Miljönämnden	-	-	-
Tekniska nämnden	14 300	5 651	40
Kommunstyrelsen	400	0	0
Centrala poster	-	-	-
SUMMA	43 350	11 011	25

Förslag på reviderad investeringsbudget

Nämnder	KS/KF Budget	Reviderad budget 2018	Reviderad budget 2019	KS/KF Budget reviderad 2018	Nämnd Budget 2018	Reviderad budget 2018	Nämnd Budget reviderad 2018
Järna kommunalnämnd	20 826			20 826	4 000	-800	3 200
Hölö-Mörkö k-delsnämnd	6 444			6 444	600		600
Vårdinge-Mölnbo k-delsnämnd	2 170			2 170	500		500
Enhörna kommunalnämnd	3 840	-800	800	3 040	800		800
Arbetslivsnämnden	300			300	300		300
Omsorgsnämnden	2 850			2 850	1 250		1 250
Socialnämnden	1 200			1 200	800		800
Äldreomsorgsnämnden	9 800			9 800	2 200		2 200
Utbildningsnämnden	24 300			24 300	7 000		7 000
Kultur- o fritidsnämnden:	45 200	-16 800	16 800	28 400	2 800		2 800
<i>Inventarier GF-hallen</i>		-3 000	3 000				
<i>Inventarier Södertälje IP</i>		- 7 500	7 500				
<i>Konstnospår Tveta</i>		-5 000	5 000				
<i>Ismaskin Scanlarinken</i>		-1 300	1 300				
Stadsbyggnadsnämnden	0			0	0		0
Miljönämnden	1 300			1 300	1 300		1 300
Tekniska nämnden	156 320			156 320	53 450	1 000	54 450
Kommunstyrelsen	52 150			52 150	2 900	-1 000	1 900
Centrala poster	10 000			10 000	0		0
SUMMA	336 700	-17 600	17 600	319 100	77 900	-800	77 100

KS/KF- och nämndsinvesteringar

Kultur- och fritidsnämnden ansöker om att flytta 10,5 mkr av avsatta projektmedel för KS/KF-investeringar till 2019 på grund av förseningar i projekten. Dessa avser inventarier GF-hallen (3 mkr) och Södertälje IP (7,5 mkr).

Järna kommunaldelsnämnd begärde i delårsrapporten per april en utökad investeringsram för nämndsinvesteringar 2018 med 0,8 mkr för beläggningsunderhåll. Begäran godkändes, men det blev felaktigt två beslutspunkter för samma åtgärd. Ramen för nämndsinvesteringar 2018 ska därför reduceras med 0,8 mkr för Järna kommunaldelsnämnd.

Kommunstyrelsen föreslår att omfördela 1 mkr nämndsinvesteringar 2018 till tekniska nämnden för projektet ”Upprustning av stadsdelarnas centrala delar” som felaktigt budgeterats på kommunstyrelsens kontor.

Kultur- och fritidsnämnden har ansökt om ytterligare medel på 1,0 mkr till Södertälje IP på grund av att projektet fördröjats. Detta behandlas dock inte i detta tertiälsboksut, utan läggs till i uppdateringen av Förvaltningens förslag till Mål och budget 2019-2021, eftersom det inte rör sig om en omfördelning av 2018 års budget utan om en ren ansökan om en utökning av 2019 års budget.

Södertäljelyftet

Kultur- och fritidsnämnden ansöker om att flytta avsatta medel för konstsnöspår Tvetta till 2019 (5 mkr)

Kultur- och fritidsnämnden ansöker om att flytta avsatta medel för ismaskin Scaniarinken till 2019. (1,3 mkr)

Enhörna kommunaldelsnämnd ansöker att om förskjutning av investeringsmedel inom ramen för Södertäljelyftet med 0,8 mkr till år 2019.

Omfördelningar inom Södertäljelyftet som inte påverkar den totala investeringsramen

Kultur- och fritidsnämnden ansöker om att utöka ramen för 2018 med 0,3 mkr avseende Spontanidrott.

Enhörna kommunaldelsnämnd ansöker att om ansöker om att utöka ramen för 2018 med 0,8 mkr.

Dessa utökningar finansieras inom den befintliga ramen, då helårsprognosen visar på en genomförandegrad på 80 procent av budget.

Verksamhetslokaler

Av de beslutade lokalprojekten är det två projekt som har förändringar under året:

Projekt för Urbergets förskolas utemiljö utgår till förmån för en översyn av förskoleområde Ronna som pågår gällande kapacitet och fastigheternas skick.

En förstudie påbörjades för gruppbostad LSS 6 platser. Efter prognostiserade behovsförändringar utgår projektet. Nya platser på Murarbasen planeras under 2018 och fokus kommer istället att läggas på tillkomsten av en ny gruppbostad 2020.

Tre projekt som fanns med i förra årets budget kommer få ett mindre utfall under innevarande år. Dessa medel hämtas från det avsatta reservutrymmet för verksamhetslokaler.

Projektet Årsbokens förskola har avbrutits av utbildningskontoret på grund av fördröjning och kommer ersättas av en tillfällig lösning på annan plats inom Brunnäng/Grusåsens förskoleområde. Den tillfälliga lösningen kommer benämnas projekt tillfällig förskola Brunnäng/Grusåsen. De 2 mkr som var avsatta för detta projekt kommer att föras över till det nya projektet. Sammanlagt kommer den tillfälliga lösningen kosta runt 10 mkr i investeringsmedel.

Hovsjöskolans inomhusmiljö: personal och elever på Hovsjöskolan har redan från första dagen upplevt problem med ljudnivåerna i skolan. Under hösten 2017 genomfördes tester av akustiken i skolan och vid dessa rapporter framkom det att det är långa efterklangstider samt generellt hög ljudnivå på grund av den öppna planlösningen. Telge Fastigheter AB kommer att sätta upp nya väggar och akustikdämpande väggbeklädnad enligt utredningens förslag för att klara kommunens önskemål. Beräknad ombyggnadskostnad 6 mkr.

Projektet GF-hallen är försenat på grund av ytterligare marksaneringsarbeten. Projektet beräknas klart i november 2019. En förskjutning av investeringsmedel från 2018-2019 är därför med i prognosen samt förslag om omfördelning av investeringsmedel.

Fördyring av Björkmossens äldreboende beräknades uppgå till 15 mnkr och omfördelades inom reservutrymme för verksamhetslokaler i Delårsrapporten april 2018. Projektet färdigställdes under våren och i juni kunde man flytta in i de nya lokalerna.

Lokalinvesteringen om 6 mnkr avser ombyggnation av lokal inför flytt av daglig verksamhet från Björnövägen till Sydgården. Lokalen på Björnövägen är inte lämplig för målgruppen. Flytten innebär flera aktiviteter med högre kvalitet för brukare och bättre arbetsvillkor för medarbetarna. Färdigställandet beräknas till november 2018. En förskjutning av investeringsmedel från 2018 till 2019 är därför med i prognosen samt förslag på omfördelning av investeringsmedel.

I Mål & budget 2018-2020 budgeterades en lokalanpassning för Bårsta skolmatstal. Denna lokal är på grund av begränsade lokalanpassningsmöjligheter inte längre aktuell. Istället kommer en förstudie gällande en nybyggnation presenteras för utbildningsnämnden i oktober. Enligt förstudiens beräkningar uppgår investeringen till 58 mnkr för produktionen av byggnaden, inklusive utveckling av utemiljön, samt 1 mnkr i inventarieinköp fördelat över en treårsperiod. En förskjutning av investeringsmedel från 2018 till 2019 är därför med i prognosen samt förslag på omfördelning av investeringsmedel. Överskjutande medel och konsekvenser av den nya förstudien behöver beaktas i Mål & Budget 2019-2021.

GF-hallen: de 92 mnkr som avsattes i budget för 2018 baserades på en bedömning gjord utifrån tidsplanen som gällde innan beslut togs om marksanering på Södertälje IP och därmed en tidsförskjutning i projektet. Prognosen för utfallet i år är beräknat till 62,1 mnkr. Projektet pågår och beräknas klart i november 2019. En förskjutning av investeringsmedel från 2018 till 2019 är därför med i prognosen samt förslag på omfördelning av investeringsmedel

Teaterlokal Orionkullen (Annexet): I förstudien som godkändes av nämnden i oktober 2017 föreslås en ombyggnad av flickskolans annex tillsammans med angränsande lokaler med avsikt att skapa ett kluster lämpat för konstnärlig verksamhet. Projektet har dock försenats på grund av att Telge Fastigheter arbetar med kompletterande underlag gällande frågor om brandsäkerhet och tillgänglighet, vilka måste lösas innan arbetet kan gå vidare. Förseningen av projektet innebär en förskjutning av investeringsmedel från 2018-2019.

Reservutrymme för verksamhetslokaler

I investeringsbudgeten för 2018-2020 finns ett reservutrymme för verksamhetslokaler som kan fördelas genom beslut av kommunstyrelsen vid förändringar av projekt eller omfördelning av medel inom budgetens godkända projekt. Ingående värde av reservutrymme för budgetåret 2018 är 60,5 mnkr. Efter förslag på omfördelning eller förskjutning av flertalet projekt till budgetåret 2019 uppgår reservutrymmet per den 31 augusti 2018 till 64,8 mnkr.

Reservutrymme (tkr)	Nämnd	2018	2019	2020	Kommentar
Ingående reservutrymme		60 450	69 500	58 000	
GF-hallen	KFN	6 000			Förskjutning av investeringsmedel
Eftersläpning projekt KFN	KFN	-700			Ridstall Billsta, Tillgänglighetsanpassning
Årsbokens förskola	UN	2 000			Avbryts pga. fördyring, Ersätts av tillf. lösning
Tillf. fsk Brunnsäng/Grusåsen	UN	-10 000			
Hovsjöskolan ombyggnad	UN	-6 000			
Braxen 2 (f.d. Mariekäll, fsk, GrS)	UN	-2 000			Start projektering
Utemiljö Brunnsängsskolan	UN	-			Ny förstudie
Eftersläpning projekt UN	UN	-800			Glasberga fsk paviljong
Björkmossens äldreboende	ÄN	-15 000			Fördyring
Ny reserv 2018-04-30		33 950	69 500	58 000	
Sydgården	OMS	-5 000	5 000		Tidigarelagt investeringsmedel
Fritidsgård Bårsta	KFN	7 000	-7 000		Förskjutning investeringsmedel
GF Hallen	KFN	23 900	-23 900		Förskjutning investeringsmedel
Teater Orionkullen	KFN	5 000	-5 000		Förskjutning investeringsmedel
Ny reserv 2018-08-31		64 850	38 600		

Viksbergs förskola, Igelsta Grundskola, Viksbergskolan och Vikbergshallen samt Rosenborgs grundsärskola färdigställdes och överlämnades under våren 2018. Tillbyggnad och ombyggnad av Soldalaskolan färdigställdes också under våren 2018. Projektering pågår för Förskola Östertälje som beräknas vara klar tidigast i juni 2019.

Mariekällgårdens hemtjänst flyttade in i nya lokaler i juni och Förstudier pågår för nya lokaler för hemtjänsten i Fornhöjden och Geneta. Kryddans dagverksamhet kommer att flytta till nya lokaler i oktober 2018. Renoveringen av Mariekällgårdens kök är försenat och beräknad inflyttning är 1 februari 2019. Förseningen medför att det kommer bli en fördyring av projektet med 3 mnkr som behöver beaktas i mål och budget för 2019.

Övriga projekt avseende verksamhetslokaler löper enligt plan.

10.2 Bolagskoncernens investeringar

Bolagskoncernens totala investeringar till och med 31 augusti uppgår till 769,3 mnkr (budget för samma period 927,5 mnkr). För helåret 2018 är budgeten 1 380,8 mnkr, vilket motsvarar en genomförandegrad per sista augusti på 55 procent.

Investeringar SKF koncernen mnkr	Budget 2018	Budget 31 aug 2018	Utfall 31 aug 2018	Avv. 31 aug 2018	Utfall 31 aug 2017	Avv. 31 aug 2017	Utfall 2017
Telge AB Moderbolag	0,0	0,0	0,2	-0,2	0,2	0,0	0,2
Telge Bostäder	364,0	270,8	315,6	-44,8	114,3	-201,3	268,2
Telge Hovsjö	29,9	20,8	18,6	2,2	17,6	-1,0	37,5
Telge Fastigheter, kommersiella lokaler	40,0	26,7	13,0	13,7	16,1	3,1	30,0
Telge Fastigheter, kommunala verksamhetslokaler	502,7	335,1	253,9	81,2	228,9	-25,0	457,7
Summa Bo & Fastigheter	936,6	653,4	601,1	52,3	376,9	-224,2	793,4
Telge Nät	375,0	237,8	149,8	88,0	132,0	-17,8	270,8
Telge Återvinning	23,0	4,5	5,7	-1,2	1,3	-4,4	16,6
Summa Nät & Miljö	398,0	242,3	155,5	86,8	133,3	-22,2	287,4
Telge Energi	0,0	0,0	5,5	-5,5	0,0	-5,5	7,4
Summa Energi	0,0	0,0	5,5	-5,5	0,0	-5,5	7,4
Södertälje Hamn	40,2	26,8	5,0	21,8	2,7	-2,3	6,1
Telge Hamn	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa Hamn	40,2	26,8	5,0	21,8	2,7	-2,3	6,1
Tom Tits	6,0	5,0	1,9	3,1	1,6	-0,3	3,6
Summa brutto investeringar	1 380,8	927,5	769,3	158,2	514,7	-254,4	1 098,2
Interna Investeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-28,7
Summa netto investeringar	1 380,8	927,5	769,3	158,2	514,7	-254,4	1 069,5

Telge Bostäder

Den negativa avvikelser mot budget beror på att bolaget har förvärvat fastigheten Castor 5 för 93 mnkr efter beslut i kommunfullmäktige, vilket inte var budgeterat. Rensat för Castor 5 så ligger investeringarna under budget till följd av förseningar.

Telge Hovsjö

Affärsinvesteringarna ligger efter plan främst inom konvertering av lokaler till lägenheter. Men bolaget har budgeterat med en viss fördröjning varför detta inte syns på totalen.

Telge Fastigheter

Den lägre investeringstakten beror till stor del på några, av KF-beslutade, projekt som inte blivit beställda av kommunen samt av att några projekt har blivit senarelagda, såsom GF-hallen (på grund av föreningar i marken) och Gjuteriet.

Telge Nät

Den lägre investeringstakten beror på förseningar i Almnäs, utbyggnaden av stadsnätet samt reinvesteringar i Bockhöjden.

Telge Återvinning

Avvikelsen jämfört med budgeten beror på att en investering i en sopbil har tidigare lagts, investeringar i sopkärsl och sopskåp inte var budgeterade samtidigt som budgeterade anläggningsarbeten i Tveta inte har påbörjats.

Telge Energi

Telge Energi investerar i nytt datasystem vilket har budgeterats som kostnad. Avvikelsen kommer att bestå även på helåret.

Södertälje Hamn

Orsaken till att investeringsutrymmet inte utnyttjats beror bland annat på försenade upphandlingar samt uppstartsförseningar. Avvikelsen kommer troligen bestå även på helåret.

10.3 Exploatering

10.3.1 Exploateringsresultat

Det beräknade exploateringsresultatet som avser resultatavräknade projekt är budgeterat till en nettointäkt om 50 mnkr. Även om det i dagsläget är osäkert att ange något mer exakt belopp på förväntat exploateringsresultat för helåret bedöms resultatet hamna på cirka 65 mnkr. Vid delårsbokslutet har en nettointäkt om cirka 56 mnkr resultatredovisats. Huvuddelen av resultatet är hänförligt till försäljning av mark inom arbetsområdena Morberg norra och Wasa samt försäljning av mark för blivande tingsrätt.

I början av året startade de faktiska genomförandearbetena för projektet Igelstas strand. Inledningsvis genomförs grundförstärkning av delar av strandlinjen (spontning) samt sanering av området, vilket pågår nu. Därefter kommer de kommuntekniska anläggningarna att byggas ut innan bostadsproduktion kan påbörjas. Det är ett omfattande saneringsarbete och det har nu visat sig att såväl spontning som sanering blivit betydligt mer omfattande än kalkylerat. Det går idag inte att ge något mer exakt belopp på de fördrjade kostnaderna men de uppskattas grovt till spannet 30-50 mnkr. Dessa upparbetade exploateringsstillgångar blir kostnader när resultatredovisning sker i samband med tomtförsäljning. Dessa kostnader beräknas att täckas av saneringsbidrag och intäkter för tomtförsäljning.

Exploateringsverksamhet Budgetutfall och prognos (tkr)	Kostnad aug 2018	Intäkt aug 2018	Netto aug 2018	Prognos augusti 2018	Budget helår 2018	Budget avvikelse
Resultat exploateringsområden	0	0	0	0	50 000	-50 000
Moraberg Norra	-3 734	15 000	11 266	21 500		21 500
Wasa arbetsområde	-5 191	21 800	16 609	16 600		16 600
Stadskärnan Orion	-1 746	10 600	8 854	7 000		7 000
Båtvarvet Pershagen	-439	7 750	7 311	7 000		7 000
Stora Ritorp	0	0	0	4 000		4 000
Skolbänken Mölnbo	-250	4 530	4 280	4 280		4 280
Tingsrätten	-14 240	23 000	8 760	8 700		8 700
Övriga mindre resultatjusteringar	-2 347	1 125	-1 222	-4 000		-4 000
Summa	-27 947	83 805	55 858	65 080	50 000	15 080

10.3.2 Exploateringsinvesteringar

För år 2018 har 35 mnkr budgeterats för exploateringsinvesteringar, inklusive Almnäs. Investeringsvolymen räknat på helår bedöms i dagsläget ligga på 40 mnkr, något lägre än budgetbeloppet.

I samband med att etapp 3 i Glasberga aktiverats har motsvarande investeringsbidrag aktiverats för att täcka kommande kapitalkostnader för de delar av investeringarna som ska skrivas av. När det gäller väggkroppen för projektet har den ingen avskrivningstid. Det innebär att investeringsbidraget som täcker den delen har blivit direktförd som intäkt under 2018. För Glasberga etapp 3 har därmed 9,6 mnkr bokförts som intäkt per augusti 2018.

För de objekt inom Glasberga som återstår att aktivera innan årsskiftet och som ska hanteras på samma sätt som ovan blir den direktförda intäkten för 2018 ytterligare cirka 9 mnkr. Totalt beräknas därmed en total direktförd intäkt om närmare 19 mnkr.

11. Ekonomisk och finansiell analys

kommunkoncernen

Med kommunkoncernens resultat och ställning avses hela kommunkoncernen där Södertälje kommun tillsammans med tillhörande bolag SKFAB-koncernen inkluderas i en sammanställd redovisning med koncerninterna mellanhavanden eliminerade.

Med kommunkoncern menas kommunen samt de företag där kommunen har ett väsentligt inflytande eller där kommunens andel uppgår till minst 20 procent. De bolag som kommunen äger tillsammans med andra aktörer ingår i koncernens räkenskaper motsvarande den ägda andelen. Kommunkoncernen konsoliderar inte Söderenergi per 31 augusti, däremot finns Söderenergis resultat och andelar med via Södertälje Kommuns Förvaltnings AB (SKFAB). Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en samlad bild av den totala kommunala verksamhetens ekonomi och åtaganden.

11.1 Resultat

Kommunkoncernen uppvisar ett positivt resultat på 731 mnkr per 31 augusti 2018. Resultatet för motsvarande period föregående år var 712 mnkr, vilket innebär att resultatet ökat med 19 mnkr. Södertälje kommun står för 340 mnkr (378 mkr) och SKFAB-koncernen för 391 mnkr efter skatt (340 mnkr). I kommunkoncernen görs också justeringar som påverkat resultatet marginellt.

Resultat för kommunkoncernen, mnkr	Aug 2018	Aug 2017	Aug 2016	Helår 2017	Helår 2016	Prognos 2018
Totalt resultat	731	712	744	805	1072	772

Resultatet påverkas positivt av effekter av engångskaraktär. Totalt för kommunkoncernen uppgår de jämförelsestörande posterna till 261 mnkr jämfört med 33 mnkr år 2017.

Jämförelsestörande poster mnkr	Delårs- 31 aug 2018	Delårs- 31 aug 2017	Delårs- 31 aug 2016	Års- bokslut 2017	Års- bokslut 2016	Prognos helår 2018
Kommunen	-64	-17	*-112	35	177	-77
SKFAB	-197	-16	-178	-26	30	-
Totalt	-261	-33	*-290	9	207	-

Resultat för kommunkoncernen, mnkr inkl. och exkl. jämförelsestörande poster	Aug 2018	Aug 2017	Aug 2016	Helår 2017	Helår 2016	Prognos 2018
Totalt resultat	731	712	744	805	1072	772
Resultat exkl. jämförelsestörande poster	470	679	*455	776	501	

Resultatet exklusive jämförelsestörande poster är 470 mnkr per sista augusti 2018 jämfört med 679 mnkr motsvarande period föregående år. Både kommunen och SKFAB-koncernen har ökat sina jämförelsestörande poster. I kommunen finns jämförelsestörande poster på 64 mnkr vilka var 17 mnkr föregående år och i SKFAB-koncernen är dessa poster på 197 mnkr jämfört med 16 mnkr föregående år. Kommunens jämförelsestörande poster beror på reavinster på 8 mnkr och exploateringsvinster om 56 mnkr. SKFAB:s motsvarande poster beror på nettoreavinster om 197 mnkr. Om jämförelsestörande poster exkluderas är resultatet 209 mnkr lägre än föregående år samma period. Kommunen står för 85 mnkr, vilket bland annat beror på att nettokostnaderna ökar mer än skatter och generella statsbidrag. SKFAB-koncernen står för 124 mnkr, vilket beror på en mängd olika avvikelser i flera bolag

För bolagens del är resultatet cykliskt genom att en stor del av koncernens värmeförsörjning sker på vintertid.

I kommunen är delårsbokslutet per augusti oftast väsentligt bättre än vad det slutliga resultatet för året sedan blir. Orsaken till detta är att vissa verksamheter är kostnadstunga på hösten och att periodiseringen av personalens semester ger en positiv bild i augusti, eftersom en stor del av semestern tas ut innan den tjänats in, vilket påverkar

augustiresultatet med uppskattningsvis +80 mkr. Erfarenhetsmässigt brukar uttaget av semester vid årets slut påverka resultatet med +/- 10 mkr.

11.1.1 Helårsprognos

Prognosen för kommunkoncernens resultat ligger på 772 mnkr, varav 502 mnkr för SKFAB-koncernen och 270 mnkr för Södertälje kommun. Prognosen kan jämföras med 2017 års faktiska resultat på 805 mnkr. År 2017 var resultatet 33 mnkr bättre än innevarande års prognos.

11.1.2 Finansnetto

Kommunkoncernens finansnetto är 35 mnkr per 31 augusti 2018 att jämföra med föregående års -87 mnkr. En förbättring med 122 mnkr. Orsaken är framförallt att SKFAB-koncernen sålt andelar i bolag med fastigheter för innevarande år samt att både kommunen och SKFAB erhållit utdelning från Glasberga på 15 mnkr vardera.

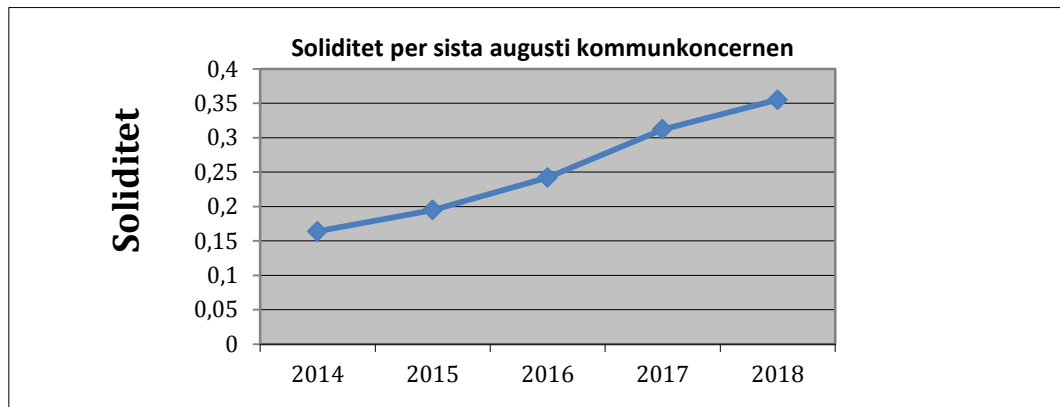
finansnettots utveckling 3 år, mnkr	Aug 2018	Aug 2017	Aug 2016
Totalt resultat	35	-87	63

Den genomsnittliga räntesatsen på all extern upplåning i Södertälje kommuns uppgick till 2,45 procent per sista augusti jämfört med 2,16 procent på helår föregående år. Kommunen begränsar sin ränterisk genom att sprida räntebindningen över tiden.

Kapitalbindningstiden är 2,8 år, vilket är något lägre jämfört med årsbokslutet då den var 3,0 år.

11.2 Soliditet

Koncernens balansomslutning är 16 241 mnkr per 31 augusti 2018 jämfört med 15 841 mnkr samma period föregående år. Soliditeten exklusive pensionsåtaganden uppgår till 35,5 procent jämfört med samma period föregående år då den låg på 31,2 procent. Måluppfyllelsen är därmed god i delårsbokslutet.

12. Ekonomiskt resultat bolagskoncernen

Koncernens resultat per sista augusti uppgår till 391 mnkr jämfört med budget 301 mnkr. Det fortsatt positiva resultatet i kombination med ett positivt kassaflöde gör att koncernens soliditet uppgår till 21,9 procent jämfört med föregående års soliditet vid samma tillfälle på 19,4 procent.

Resultat SKF koncernen, mnkr	Budget 2018	Budget 31 aug 2018	Utfall 31 aug 2018	Avv 31 aug 2018	Utfall 31 aug 2017	Avv 31 aug 2017.	Utfall 2017
Koncernens verksamhetsresultat	621	399	397	-2	522	-125	675
Räntenetto	-221	-146	-141	5	-154	13	-216
Koncernreserv	-22	-14		14		0	
Koncernens operativa resultat	379	240	256	16	368	-112	458
Reavinster-/förluster försäljningar	85	85	178	93	6	172	29
Utdelning	10	10	15	5	10	5	10
Nedskrivningar/återläggning				0		0	-50
Koncernens resultat före skatt	474	335	449	113	384	64	447
Uppskjuten skatt	-47	-35	-57	-23	-44	-13	-64
Koncernens resultat	427	301	391	91	340	51	383

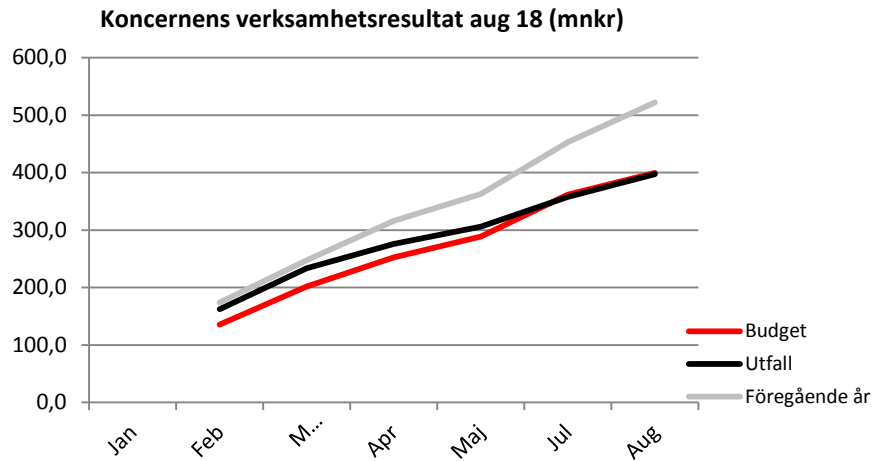
Bolagskoncernens verksamhetsresultat uppgår till 397 mnkr mot budget 399 mnkr, avvikelserna är -2 mnkr. Även om resultatet följer budget så finns det både positiva och negativa avvikelser. Det positiva är att koncernens intäkter överträffar budgeterade nivåer. Koncernen har fått hyresintäkter från Kringlan som stannade i bolagets ägo längre än budgeterat. Koncernen har erhållit intäkter till följd av att fler bilar importeras och att en större mängd av dem tas in via Södertälje. En omtalad dinosaurieutställning har skapat intresse för Södertäljes Science Center vilket lockat fler besökare än budgeterat med ökade intäkter till följd. Genom det ökade intresset att energieffektivisera har efterfrågan på koncernens energitjänster ökat.

Även underhållskostnaderna visar positiva avvikelser, där kostnaderna minskar till följd av en lägre omflyttningstakt samt svårigheter att kontraktera hantverkare.

På den negativa sidan återfinns kostnader för försäkringsskador på fastigheter, maskinhaverier på truckar och kranar, underhållsmuddring för att säkerställa tillgängligheten i bränslehamnen, konsulttjänster för bland annat försäljning av fastigheter. Koncernen har också fått betala skadestånd samt fått fakturor avseende kostnader för tidigare år.

Koncernens operativa resultat uppgår till 256 mnkr mot budget 240 mnkr, den positiva avvikelserna mot budget är 16 mnkr, vilket beror på ett något bättre räntenetto än budget och av att koncernreserven inte har utnyttjats.

Koncernens resultat före skatt uppgår till 449 mnkr mot budget 335 mnkr, varmed avvikelserna är 113 mnkr, vilket är en effekt av de fastighetsförsäljningar som gjorts under året. Även en högre utdelning från Glasberga, jämfört med budget, bidrar till det positiva resultatet före skatt.

12.1.1 Helårsprognos

Bolagskoncernens resultat prognostiseras uppgå till ca 502 mnr mot budget 427 mnr. Orsaken till det förbättrade resultatet är reavinster från försäljningar av fastigheter. I budgeten var endast försäljning av hyresfastigheterna i Saltskog och Rosenlund inräknade. Prognosen inkluderar nu även försäljning av Kringlan och Varnäcksvägen i Hovsjö som var budgeterade år 2017. Verksamhetsresultat prognostiseras uppgå till 615 mnr (621 mnr), en försämring med 6 mnr som är hänförlig till i huvudsak koncernens hyresfastighetsbestånd som drabbats av bl a höga försäkringskostnader.

12.1.2 Ekonomisk utveckling och helårsprognos per bolag

Resultat och Prognos 2018 SKF koncernen, mnkr	Utfall aug 2018	Budget aug 2018	Avvikels e aug 2018	Utfall aug-2017	Avvikels e aug 2017	Utfall 2017	Budget 2018	Helårs prognos 2018
SKFAB	-17	-16	0	-18	1	-25	-24	-25
Telge AB	-23	-26	3	-17	-6	33	-40	-38
Reavinster Telge AB	0	0	0	7	-7	28	0	0
Resultat Telge AB	-23	-26	3	-10	-13	61	-40	-38
Telge Bostäder	63	70	-8	103	-41	120	93	69
<i>Reavinster Telge Bostäder</i>	<i>114</i>	<i>80</i>	<i>34</i>	<i>0</i>	<i>114</i>	<i>0</i>	<i>80</i>	<i>114</i>
Telge Hovsjö	-1	-5	4	9	-10	8	-7	-6
<i>Reavinster Telge Hovsjö</i>	<i>75</i>	<i>0</i>	<i>75</i>	<i>0</i>	<i>75</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>75</i>
Telge Fastigheter	54	43	11	72	-18	63	42	59
<i>Telge Fastigheter reavinster</i>	<i>-11</i>	<i>5</i>	<i>-16</i>	<i>-1</i>	<i>-10</i>	<i>1</i>	<i>5</i>	<i>-11</i>
Resultat Bo och fastigheter	294	193	100	183	110	192	213	300
Telge Nät	132	134	-2	150	-18	209	226	237
Telge Återvinning	10	16	-6	22	-12	28	22	22
Resultat Nät & Miljö	142	150	-8	172	-30	237	248	259
Telge Energi	28	32	-4	31	-3	52	51	51
Resultat Energi	28	32	-4	31	-3	52	51	51
Södertälje Hamn	2	3	-1	9	-7	9	5	5
Telge Hamn	-1	-1	0	-1	0	-2	-1	-1
Resultat Hamn	1	2	-1	8	-7	7	4	4
Telge Inköp	4	3	1	1	3	7	5	5
Tom Tits	1	-3	4	1	0	-5	0	-3
Telge Tillväxt	1	0	2	0	2	0	0	1
Telge Almnäs	0	0	0	0	0	0	0	0
Telge Miljöteknik	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultat efter finansnetto	431	335	97	368	63	526	457	554
Telge SKF-koncernjusteringar	22	20	2	17	5	-43	30	31
Telge Reserver	0	-14	14	0	0	0	-22	-8
Resultat efter koncernjusteringar reserver	453	341	113	385	68	483	465	577
Andel i intressebolag resultat								
Söderenergi 42 %	-5	-7	2	0	-5	15	8	8
Koncernens resultat före skatt	448	334	115	385	63	498	473	585
Skatt	-57	-35	-23	-44	-13	-64	-47	-83
Koncernens resultat	391	299	92	341	50	434	426	502

Telge

Den positiva resultatavvikelsen mot budget förklaras av att övriga kostnader är lägre än budget.

Telge Bostäder

Uthyrningsläget är bra vilket även märks på marknaden där många fastighetsbolag vill etablera sig i Södertälje. Det har dock blivit svårare att finna hyresgäster som uppfyller inkomstkraven.

Ett stort fokus har legat på nyproduktionen av Stockholmsberget. Projektet har bantats ned från 130 lägenheter till 72 lägenheter till följd av fördyringar i de efterföljande etapperna. Verksamhetsresultatet är rejält mycket sämre än

budgeterat till följd av att den förhandlade hyreshöjningen inte blev som önskat samt ökade kostnader för felavhjälpande underhåll och försäkringsskador. Det negativa verksamhetsresultatet kompenseras av en reavinst från försäljningen av fastigheter som gör att resultatet före skatt är bättre än budget. Det prognostiserade resultatet före eventuella nedskrivningar beräknas vara bättre än budget till följd av reavinsten från försäljningarna. Eventuella nedskrivningar av fastigheter är inte bedömda.

Telge Fastigheter

Telge Fastigheters kommersiella marknadsandel minskar till följd av försäljningen av Kringlan och uppgår till mindre än 8 % av Telge Fastigheters totala bestånd. Övriga dryga 92 % av fastighetsbeståndet hyrs ut till kommunen till självkostnadspris. Det negativa resultatet före skatt förklaras av en reaförlust vid försäljningen av Kringlan. Del 2 av affären utfaller år 2020 och kan innebära att reaförlusten blir en reavinst. Rensat för denna reaförlust så visar bolaget en aning bättre resultat än budgeterat främst till följd av en lägre ränta. Bolaget bedömer att man ska klara av att nå det budgeterade resultatet.

Södertälje Hamn

Bolagets marknad är diversifierad. Inom RORO (Roll on/Roll off) som innebär lastfartyg som är konstruerade för att ta fordon som last, har Södertälje Hamn blivit många kunders förstahandsval på ostkusten. Inom bränslehantering kommer en ökad volym vara förknippad med investeringar. Volymerna inom RORO har gått ned under sommaren men visar per sista augusti en positiv avvikelse mot budget. Resultatet före skatt är belastat med en del kostnader av extraordinär natur såsom maskinhaverier och muddringsarbete. Rensat för dessa kostnader visar bolaget ett bättre resultat än budget. Prognosen är att det budgeterade resultatet ska nås.

Tom Tits Experiment

Bolaget har ett mycket starkt varumärke och kännedomen är hög. Antal besökare uppgår för de två första tertialen till 146 099 jämfört med budget 126 310 och föregående år var det 26 000 fler besökare. Detta trots sommarvärme som brukar minska besöksfrekvensen. En av förklaringarna till det är den dinosaurieutställning som pågick till 29 augusti. Det högre besöksantalet har haft en positiv effekt på entréintäkterna och kring intäkter som mat/dryck och butik. Även lägre personalkostnader har bidragit till ett resultat som är rejält mycket bättre än budget. Den positiva avvikelsen kommer dock inte bestå året ut till följd av ett sämre avtal gentemot kommunen och uteblivna projektbidragsintäkter.

Telge Nät

Telge Nätets marknad är stabil, och karaktäriseras till stora delar av en monopolliknande situation inom VA och elnät. Inom fjärrvärme finns konkurrens främst från värmepumpsleverantörer. Inom bredband så har man valt att fokusera på den olönsamma landsbygdsmarknaden där konkurrens är mindre än den är i de tätbebyggda områdena.

Bolagets leverans är generellt hög. Dock innebar Vattenfalls elavbrott på övergripande nät en försämring i statistiken för Telge Nät. Det försämrade resultatet jämfört med budget beror på en energiskatteåterbetalning som inte kommit ännu, men bedöms komma senare under året. Då denna inbetalning förväntas komma under året så är prognosen att det budgeterade resultatet överträffas med 10 mnkr.

Telge Energi

Telge Energis marknad för bolagets tjänster kännetecknas av hård konkurrens. Trots den hårda konkurrensen så lyckas bolaget ha en nettotillväxt på nästan 3 943 privatkunder. Bolagets resultat är satt under press till följd av ett försämrat kraftnetto som beror på lägre volymer samt en ogynnsam prisutveckling för elmarknaden. Till viss del kompenseras det lägre kraftnettet av lägre rörelsekostnader till följd av en effektivare organisation. Bedömningen är dock att man kommer att nå det budgeterade resultatet.

Telge Återvinning

Telge Återvinnings marknad är dels hushållsmarknaden i Södertälje som är en självkostnadsaffär, och dels en konkurrensutsatt del som främst riktar sig mot företag. Den taxefinansierade verksamheten löper på enligt plan. Inom den kommersiella verksamheten tappar bolaget intäkter till följd av tappade volymer. Även kostnaderna ökar till följd av en ogynnsam marknadssituation för brännbart avfall. Bolaget gör dock bedömningen att man ska kunna nå det budgeterade resultatet genom ett antal åtgärder.

Telge Hovsjö

Telge Hovsjös marknadsläge för bostäder är mycket bra. I princip 100 % av bostadsbeståndet är uthyrt. Marknaden för lokaler är dock svårare vilket gör att man bygger om lokaler till hyreslägenheter. Verksamhetsresultatet är bättre än budgeterat till följd av lägre driftskostnader. Bolaget sålde i mars radhusen på Varnbäcksvägen med en reavinst på 75 mnkr. Den positiva resultatavvikelsen förklaras i huvudsak av reavinsten var budgeterad under 2017. Bolaget

bedömer att det budgeterade verksamhetsresultatet inte kommer att nås, men att bolagets reavinst gör att resultatet innan skatt nås med råge.

Telge Inköp

Telge Inköps marknad är i huvudsak koncernens bolag och kommunförvaltningen, men även vissa kringkommuner. Avtalstroheten inom påverkbar inköpsvolym har försämrats en aning och uppgår till 90 % (föregående år vid samma tillfälle 91 %). Detta är dock inom bolagets målnivå.

Det positiva resultatet är en effekt av ramavtalsintäkter avseende 2017 som överstiger det som tidigare beräknats. Resultatet prognosticeras att bli en aning bättre än budget.

Telge Tillväxt

Telge Tillväxts marknad är Telge-bolagen, kommunen samt externa företag. Resultatet avviker positivt mot budget beroende på högre uthyrning av personal till i huvudsak Telge Bostäder, men även på grund av bättre rutiner gentemot Arbetsförmedlingen vilket leder till högre intäkter. Dessa effekter förväntas kvarstå vilket gör att bolaget ser ut att leverera ett bättre resultat än budget.

13. Finansiell riskhantering

I syfte att på bästa sätt uppnå finansiell kontroll och en effektiv finansiering har Södertälje kommun en internbank. Internbanken hanterar all finansiering inom kommunkoncernen och det sker huvudsakligen genom att kommunen lånar upp pengar och vidareutlånar till koncernbolagen.

Södertälje Kommun samarbetar sedan sju år tillbaka med Huddinge och Botkyrka Kommun genom att dela personella resurser och kostnader för kommunernas internbanker. Vidareutlåning till kommunens bolag sker genom både lån och kontokrediter. Räntan sätts enligt självkostnadsprincip med tillägg för borgensavgifter eller låneavgifter för att efterleva EUs statsstödsregler om konkurrensneutralitet mot privata aktörer.

Södertälje kommun är kreditratade av Standard & Poor's Global och har det näst högsta kreditbetyget AA+.

13.1 Låneportfölj

Internbanken hanterar en låneportfölj på totalt 9 781 mnkr (10 080 mnkr per 2017-12-31). Av detta har Internbanken vidareutlånat 9 214 mnkr (9 490 mnkr) till Telgekoncernen och till Söderenergi AB 508 mnkr (556 mnkr). Därutöver finns utlåning enligt särskilda beslut till Täljehallen på 30 mnkr (30 mnkr) samt tillfällig överskottslikviditet 29 mnkr (4 mnkr).

Den externa skulden minskade 516 mnkr sedan årsskiftet drivet av ett bra kassaflöde i kommunen och av försäljning av fastigheten där varuhuset Kringlan ingår. Bolagskoncernen minskade sin skuld som en konsekvens av försäljningen av Kringlan.

13.2 Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk menas att finansiering av kommunens kapitalbehov försvåras eller fördyras. Hur de finansiella riskerna ska hanteras i Södertälje kommun finns angivet i kommunens finanspolicy. Mätning av risker mot policy sker på koncernnivå.

Södertälje kommunkoncern äger tillgångar som till viss del är lånefinansierade. En stor andel av kommunens tillgångar ska bära sig själva ekonomiskt genom t.ex. hyror i allmännyttan samt utdebiterade avgifter för fjärrvärme, vatten och avlopp etc. De tillgångar som skall finansieras via kommunalskatten är framförallt verksamhetslokaler.

Riskhantering: finansieringsrisken indelas i tre undergrupper; likviditetsrisk, upplåningsrisk samt ränterisk.

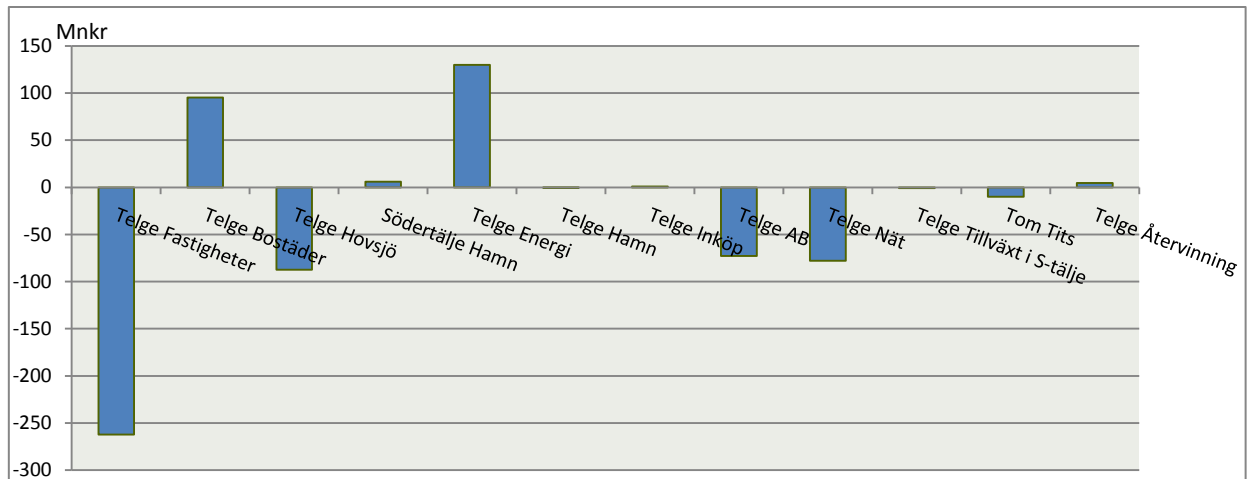
I nedanstående tabell återfinns aktuella risker per 2018-08-31 samt fördelningen på internbankens tillgångar och skulder.

Tillgångar (utlåning)	2018-08-31	2018-07-31	2017-12-31	Skulder (finansiering)	2018-08-30	2018-07-31	2017-12-31
Placering Telge	9 214	9 102	9 490	Obligationer, MTN-progr.	2 852	2 852	2 816
Reverser Söderenergi	508	499	556	Certifikat, KC-program	2 000	2 200	2 100
Reverser Täljehallen	30	30	30	Övr. extern finansiering	2 485	2 185	2 936
Reverser andra komm.	0		0	Kommunens egen likviditet	2 444	2 483	2 228
Övriga kortfr placeringar	0		0	Nyttjad checkkredit	0	0	0
Saldo koncernkonto	29	89					
Summa IBs tillgångar	9 781	9 720	10 080	Summa IBs skulder	9 781	9 720	10 080

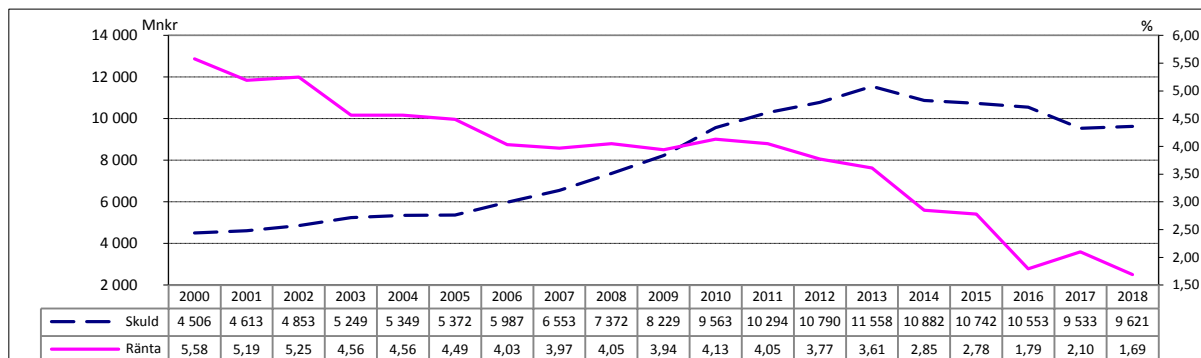
Lånebehov per bolag i Telge Bolagskoncern har utvecklats enligt nedan graf under perioden januari till augusti. Störst skuldminskning sker i Telge Fastigheter efter försäljning av Kringlan. Exkluderas den försäljningen har dock lånebehovet i Telge Fastigheter ökat pga. investeringar. Telge Hovsjös lånebehov har minskat efter försäljning av

radhus till hyresgäster. Skulddökning sker främst i Telge Bostäder samt Telge Energi. Telge Energi har haft sämre kassaflöde på ändrade skattekrediter till följd av att nätbolagen tagit över ansvaret för vissa skatter från elhandlarna.

Skuld per bolag

Utveckling Telgekoncernens skuld och snittränta per sista januari varje år

14. Internkontroll

Den interna kontrollen är ett viktigt hjälpmedel och en integrerad del i verksamhetens grundläggande processer för att uppnå målen. Tidigare gjorda erfarenheter och en medvetenhet om att fusk och bedrägerier mot välfärdssystemet förekommer måste synliggöras och återspeglas i arbetet med intern kontroll. Arbetet med riskanalyser och riskhantering behöver fortsätta att utvecklas för att både begränsa och hantera risker.

Från och med 2016 blev internkontrollen mer integrerad med verksamhetsplanerna. Samtliga nämnder har redovisat resultatet av den verksamhetsspecifika internkontrollen i samband med årsbokslutet men med resultat som varierar.

Förra året har också ett ärende gällande uppsiktsplikten beslutats, där det ska fortsätta att utredas om hur denna ska vara utformad och genomföras för att säkerställa arbetet med uppsiktsplikten för hela kommunkoncernen.

I december 2017 godkände kommunstyrelsen den kommunövergripande internkontrollen och de kommunövergripande internkontrollplanerna för 2018.

Nämnderna ska göra en lägesbedömning i augusti för den interna kontrollen. Den verksamhetsspecifika internkontrollen ska slutrapporteras i bokslutet för 2018 i samband med verksamhetsuppföljningen. Den kommunövergripande internkontrollen ska nämnd behandlas i höst.

I övrigt har inget ytterligare av väsentlig betydelse uppmärkammats i samband med lägesrapporteringen per augusti.

15. Ekonomisk redovisning

15.1 Redovisningsprinciper

Redovisningen är upprättad i enlighet med det som regleras i Lag om kommunal redovisning (KRL). Kommunen följer god redovisningssed och tillämpar de rekommendationer som ges ut av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Kompletterande upplysningar lämnas nedan.

Amortering

Amortering på långfristiga lån avseende nästkommande år redovisas som kortfristigt lån. På samma sätt redovisas inkomstamorteringar på utlämnade lån som kortfristig fordran.

Anläggningstillgångar

Inventarier som ska redovisas som en anläggningstillgång ska ha ett värde av minst ett basbelopp (45 500 exkl. moms år 2018) och en varaktighet av minst tre år. I de kommunala bolagen är beloppsgränsen 20 000 kr.

Avskrivningar

Avskrivningstiderna beräknas utifrån bedömd nyttjandetid. Avskrivningstid för immateriella tillgångar är 3-5 år (5-10 år i bolagskoncernen), maskiner/inventarier 3-50 år, byggnader 3-50 år (10-100 år i bolagskoncernen). Mark och gatukropp skrivs inte av.

Kapitalkostnader beräknas för investeringar gjorda under året från och med månaden efter anskaffandet. För större investeringar beräknas kapitalkostnader från i drifttagandet av anläggningen. Linjär avskrivning används.

Komponentavskrivningar tillämpas. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar. När det gäller gatukropp förkommer avskrivning om marken är av sämre kvalitet, exempelvis sankmark.

Exploateringsredovisning

Kommunen följer gällande lagstiftning och normering i samband med kommunal markexploatering.

Exploateringsområden för bostäder och arbetsområden redovisas som omsättningstillgångar. Vid försäljning resultatredovisas varje tomt tillsammans med matchande kostnader. Utgifter för gator och andra tillgångar som ska kvarstå i kommunens ägo aktiveras. Gatukostnadsersättningar där avtal finns bokförs som en skuld och intäktsbokförs under nyttjandeperioden.

Finansiella anläggningstillgångar

Sammansatta instrument

När det gäller redovisning av sammansatta finansiella instrument redovisar kommunen utan uppdelning av komponenter.

Emissionskostnader

Kommunens emissionskostnader periodiseras månadsvis under innevarande bokslutsår.

Finansiell leasing

De finansiella leasingavtal kommunen har gäller leasing av fordon. Övriga leasingavtal klassas som operationella och redovisas i not med årets kostnad samt återstående åtagande.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och/eller kassaflödesanalysen

Pensioner

Pensionsskulden redovisas enligt den s.k. blandmodellen. Det innebär att pension intjänad till och med verksamhetsåret 1997 behandlas som ansvarsförbindelse. Pensionsförmåner intjänade från och med 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen och som kortfristig skuld i balansräkningen.

Den del av pensionen som de anställda själva får placera den s.k. individuella del av pensionsskulden, har bokförts som kortfristig skuld. Från och med 2004 har kommunen skuldbokfört beslutade garantipensioner som ännu inte finns uppdaterade hos KPA. Pension för förtroendevalda politiker har bokförts från 2012. Det ingående värdet har bokats mot eget kapital.

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt årsredovisningslagen och bokföringsnämndens allmänna råd för större företag.

Sammanställd redovisning

Sammanställd redovisning upprättas i samband med delårsrapportering augusti samt i årsredovisningen.

Skatteintäkter

Skatteintäkterna har periodiserats genom att en beräknad slutavräkning för innevarande år har intäktsbokförts. Som grund har Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) decemberprognos använts i enlighet med RKR 4.2.

Övriga avsättningar

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag och gatukostnadsersättningar tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod i kommunen. Anslutningsavgifter inom VA-verksamheten hanteras på liknande sätt. Intäkterna redovisas dock inte som en skuld till abonnenterna, däremot öronmärks det egna kapitalet för VA-delen. VA-bokslut görs dock bara helårsvis i SKFAB-koncernen, så resultatet för VA-verksamheten kan inte utläsas per sista augusti

Södertälje kommun ingick 2009 ett avtal om att ge bidrag till statlig infrastruktur om 30 mnkr för området Almnäs. Dessa bidrag har tagits upp som tillgång och årlig upplösning påbörjades 2013.

15.2 Resultaträkning

		Kommun				Kommunkoncern	
Resultaträkning mnkr		Budget Helår2018	Delår-bokslut 2018	Delår bokslut 2017-	Helår Prognos 2018	Delår-bokslut 2018	Delår bokslut 2017-
Verksamhetens intäkter	not 1	158,3	748,2	687,2	1 103,7	3 008,4	2 708,3
Verksamhetens kostnader	not 2	-5 645,5	-4 166,5	-3 981,6	-6 498,3	-5 682,9	-5 205,2
Avskrivningar	not 3	-104,0	-69,0	-57,1	-104,0	-354,1	-339,6
Verksamhetens nettokostnad	not 4	-5 591,2	-3 487,3	-3 351,5	-5 498,6	-3 028,6	-2 836,5
Därav jämförelsestörande poster	<i>not5</i>	<i>-50,0</i>	<i>-63,8</i>	<i>-16,7</i>	<i>-77,1</i>	<i>-261,0</i>	<i>-16,7</i>
Skatteintäkter	not 6,8	3 805,9	2 538,3	2 462,4	3 813,6	2 538,3	2 462,4
Generella statsbidrag och utjämning	not 7,8	1 878,6	1 243,6	1 217,7	1 879,4	1 243,6	1 217,7
Verksamhetens resultat		93,3	294,6	328,6	194,4	753,3	843,6
Finansiella intäkter	not 9	50,0	183,3	183,4	264,6	163,9	42,7
Finansiella kostnader	not 9	-14,7	-137,6	-133,8	-188,9	-128,5	-129,9
Därav jmf störande							<i>-16,1</i>
Resultat efter finansiella poster		128,6	340,3	378,2	270,1	788,7	756,4
Skatt och minoritetsandel						-57,3	-44,3
Extraordinära intäkter							
Periodens Resultat	not 10,20	128,6	340,3	378,2	270,1	731,4	712,1

15.3 Balansräkning

		Kommun			Kommunkoncern		
		Bokslut 31/8 2018	Bokslut 31/12 2017	Bokslut 31/8 2017	Bokslut 31/8 2018	Bokslut 31/12 2017	Bokslut 31/8 2017
TILLGÅNGAR							
Anläggningstillgångar							
Immateriella anläggningstillgångar	Not 11	8,6	6,8	1,3	32,1	35,5	20,2
Materiella anläggningstillgångar							
Mark och byggnader	not 12.14	1 271,0	1 283,5	1 191,3	11 608,5	11 965,3	11 372,2
Maskiner och inventarier	not 13.14	166,4	167,5	150,3	2 569,9	2 969,8	2 461,6
Leasingtillgångar		25,4	19,5	17,8	25,4	522,8	17,8
Bidrag till statlig infrastruktur	not 15	16,5	17,0	17,3	16,5	17,0	17,3
Finansiella anläggningstillgångar	not 16	11 235,6	11 536,9	11 386,0	879,5	207,5	865,3
S:a Anläggningstillgångar		12 723,5	13 031,2	12 764,0	15 131,9	15 717,9	14 754,3
Omsättningstillgångar							
Exploatering		143,9	91,0	94,1	143,9	91,0	94,6
Förråd		1,0	0,9	1,8	25,2	105,0	19,2
Fakturafordringar	not 17	22,2	44,6	37,5	145,2	275,5	150,9
Övriga fordringar	not 18	309,5	296,9	339,9	642,6	607,9	624,5
Kassa Bank	not 19	29,6	4,5	185,6	152,2	45,8	197,5
S:a: Omsättningstillgångar		506,2	437,9	658,9	1 109,1	1 125,2	1 086,7
S:a TILLGÅNGAR		13 229,7	13 469,1	13 422,9	16 241,0	16 843,1	15 841,0
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER							
Eget kapital	not 20						
Ingående eget kapital		4 079,4	3 633,6	3 634,1	5 041,1	4 218,5	4 218,9
Social Fond			17,3	16,9		17,3	16,9
Periodens resultat		340,3	428,5	378,2	731,4	805,1	712,1
S:a: Eget kapital		4 419,7	4 079,4	4 029,2	5 772,5	5 040,9	4 947,9
Avsättningar							
Pensioner	not 21	373,9	342,6	327,7	511,9	416,0	453,7
Pensioner förtroendevalda politiker	not 21	35,6	30,5	28,7	35,6	1,2	28,7
Uppskjuten skatt/Löneskatt	not 21	99,3	90,5	86,5	555,0	678,4	524,0
Övriga avsättningar					118,0	117,5	116,5
Skulder							
Långfristiga lån	not 22.23	5 307,4	5 534,9	6 687,0	5 307,4	5 534,9	6 681,6
Långfristiga skulder	not 24	2,0	2,1	2,1	276,9	262,3	245,9
Långfristiga Leasing skulder		16,8	11,8	10,6	16,8	492,0	10,6
Investeringsbidrag		93,6	101,1	97,7	93,6	101,1	97,7
Kortfristiga lån	not 25	2 100,0	2 400,0	1 500,0	2 100,0	2 400,0	1 500,0
Kortfristiga skulder	not 26	772,8	868,5	646,2	1 444,7	1 752,2	1 226,9
Kortfristig Leasingskuld		8,6	7,6	7,2	8,6	46,8	7,5
S:a: Skulder		8 301,2	8 926,0	8 950,8	9 248,0	10 589,3	9 770,2
S:a EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR O SKULDER		13 229,7	13 469,0	13 422,9	16 241,0	16 843,3	15 841,0
Ställda panter och ansvarsförbindelser	not 27						
Soliditet (%)		33,4%	30,3%	30,0%	35,5%	29,9%	31,2%

15.4 Kassaflödesanalys kommun

Kassaflödesanalys mnkr		Budget Helår 2018	Delår- bokslut 2018	Delår- bokslut 2017
Periodens verksamhet				
Periodens resultat		128,6	340,3	378,2
Avskrivningar	not 3	104,0	69,0	57,1
Nettoreavinst materiella anläggningstillgångar	not 28	-5,0	-6,7	-13,2
Nettoreavinst finansiella anläggningstillgångar	not 28		-1,3	
Omklassificering	not 14		-9,2	-0,2
Förändring kapitalbindning	not 29		-138,9	-124,2
Förändring pensionsavsättningar inkl. löneskatt	not 21	27,0	45,2	31,2
Upplösning/justering Infrastrukturbidrag	not 15	1	0,5	0,6
Kassaflöde från verksamheten		255,6	298,9	329,5
Investeringar				
Nettoinvesteringar materiella		-336,7	-59,1	-86,1
Investeringsbidrag materiella			5,1	-7,2
Nettoinvesteringar immateriella			-2,9	-0,2
Nettoinvesteringar finansiella				
Leasing			-10,4	
Försäljningar	not 30	10,0	8,4	13,4
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-326,7	-58,9	-80,1
Medelsbehov att finansiera				
		-71,1	240,0	249,4
Finansiering				
Upplåning/Amortering	not 31	-265,9	-521,6	-361,1
Förändring långfristig fordran mm		337,0	306,7	205,5
Förändring av likvida medel		0,0	25,1	93,8

15.5 Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter	31/8-18	31/8-17
Från driftsredovisningen	4 804,3	4 653,8
Skatteintäkter	-3 781,9	-3 680,1
Ränta	-183,3	-183,4
Interna poster	-90,9	-103,1
S:a externa intäkter	748,2	687,2
Fördelas enl. nedan		
Avgifter	155,5	143,4
Försäljningsmedel	47,5	38,9
Försäljning primär verksamhet	54,6	50,2
Hyror och arrenden	63,2	64,7
Driftbidrag	348,9	362,0
Övrigt	78,5	28,0
S:a intäkter	748,2	687,2

Not 2 Verksamhetens kostnader	31/8-18	31/8-17
Från driftsredovisningen	4 464,0	4 275,6
Avskrivningar	-69,0	-57,1
Räntor	-137,6	-133,8
Interna poster	-90,9	-103,1
S:a externa kostnader	4 166,5	3 981,6
<i>Fördelas enligt nedan:</i>		
Personalkostnader	2 178,4	2 071,1
Lokaler, fastigh o anläggningar	487,2	465,1
Datastöd, inv. o maskiner	102,8	103,0
Övr. material o tjänster	233,0	215,2
Köp av primär verksamhet	947,2	911,3
Bidrag, transfereringar	217,9	215,9
<i>S.a. kostnader</i>	<i>4 166,5</i>	<i>3 981,6</i>

Not 3 Avskrivningar	31/8-18	31/8-17
Planenliga avskrivningar	61,3	55,2
Nedskrivningar	2,1	0,0
Avskrivning Immateriella AT	1,1	1,9
Avskrivning Leasingavtal	4,5	
S:a Avskrivningar	69,0	57,1

Not 4 Verksamhetens nettokostnad
Verksamhetens nettokostnad uppgår till 3 487,3 mnkr och har ökat med 4,1 % sedan motsvarande tid 2017

Not 5 Jämförelsestörande poster	31/8-18	31/8-17
Nettoreavinster	-8,0	-13,2
Period timanst lön		
Återbet AFA-försäkr.		
Exploateringsresultat	-55,8	-3,5
Nedskrivning fordran		
S:a Jämförelsestörande poster	-63,8	-16,7

Not 6 Skatteintäkter	31/8-18	31/8-17
Allmän kommunalskatt	2 550,5	2 479,2
Skatteavräkning föregående år	-12,3	7,7
Skatteavräkning innevarande år	0,1	-24,5
S:a skatteintäkter	2 538,3	2 462,4
Skatteintäkterna har ökat med 3,1 % sedan motsvarande tid 2017		

Not 7 Generella statsbidrag och utjämning	31/8-18	31/8-17
Inkomstutjämningsbidrag	721,8	693,8
Kommunal fastighet skatt	100,3	96,2
Bidrag för LSS	146,1	147,7
Regleringsbidrag/avgift	10,0	-0,6
Kostnadsutjämning	209,0	222,5
Generella statsbidrag från staten	1,9	
Tillf. Statsbidrag nya flyktingar	54,5	58,1
S:a Gen statsbidrag och utjämning	1 243,6	1 217,7
Statliga utjämningsbidragen m m har ökat med 2,1 % sedan motsvarande tid 2017		

Not 8 Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning har ökat med 2,8 % sedan motsvarande tid 2017.

Not 9 Finansiella intäkter o kostnader	31/8-18	31/8-17
<i>Finansiella intäkter</i>		
Utdelning	20,7	11,4
Ränta Telge Fastigheter AB m.fl.	61,6	63,0
Ränta Telgebostäder m.fl.	29,6	30,9
Ränta Telge AB	3,6	4,3
Ränta Telge Energi AB	0,7	0,1
S:t Förv AB	4,8	5,0
Ränta Telge Energinät AB	17,4	20,9
Ränta Telge Återvinning AB	0,1	0,1
Ränta Telge Kraft AB		0,0
Ränta Södertälje Hamn AB	1,6	1,8
Ränta Telge Hamn AB	1,9	2,0
Ränta Telge Brandalsund AB		0,1
Ränta Söderenergi AB	5,2	7,1
Ränta Tom Tits AB	0,1	
Ränteswap		0,0
Räntor mm	1,3	1,5
Låneramsavgifter	34,7	35,2
<i>S:a finansiella intäkter</i>	183,3	183,4
<i>Finansiella kostnader</i>		
Räntor	120,3	115,2
Oreal värdeförändr		0,0
Ränteswap inkl. bolagen	6,9	10,5
Ränta pensionsskuld	9,8	7,3
Övrigt	0,6	0,8
<i>S:a finansiella kostnader</i>	137,6	133,8
S:a Finansiellt netto	45,7	49,6

Not 10 Resultat enligt Balanskravet	31/8 2018	31/8 2017
Årets resultat enligt resultaträkningen	340,3	378,2
<i>Balanskravsjusteringar:</i>		
reducering av samtliga realisationsvinster	-8,0	-13,2
återföring av realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet		
återföring av realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet		
orealiserade förluster i värdepapper		
återföring av orealiserade förluster i värdepapper		
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	332,3	365,0
Användning av medel från social fond	17,4	5,8
Användning av medel från avsatta medel för bostadsfond	13,0	
Balanskravsresultat	362,7	370,8

Not 11 Immateriella tillgångar	31/8 2018	31/12 2017
Ingående bokfört värde	6,8	3,0
Årets inköp	2,9	4,7
Omklassificeringar		1,3
Utrangeringar		0,0
Avskrivning/nedskrivning	-1,1	-2,2
Utgående bokfört värde	8,6	6,8

Not 12 Mark och byggnader inkl. pågående nyanläggningar	31/8 2018	31/12 2017
Verksamhetsfastigheter	42,7	45,8
<i>Fastigheter för affärsverksamhet</i>		
Publika fastigheter	1 039,6	1 046,2
Fastighet för annan verksamhet	27,4	28,5
Övriga fastigheter		0
Markreserv	73,1	77,9
Pågående nyanläggningar	88,2	85,4
S:a mark o byggnader	1 271,0	1 283,8

Not 13 Maskiner, Inventarier	31/8-18	31/12-17
Ingående bokfört värde	167,5	150,0
Periodens anskaffningar	24,1	52,1
Periodens avskrivningar	-23,1	-32,6
Periodens nedskrivningar	-2,1	0,0
Periodens försäljningar	0,0	-30,6
Periodens reavinst	0,0	29,8
Utrangeringar	0,0	-0,9
Omklassificeringar/övr.		-0,3
Bokfört värde	166,4	167,5

Not 14 Årets förändring av inventarier, fastigheter och anläggningar	31/8-18	31/12-17
Ingående bokfört värde	1 451,0	1 311,0
Nettoinvesteringar	59,1	227,3
Omklassificering till exploatering	-4,9	-1,8
Omklassificering, felbokf 2017 ombokad till oms.tillgång	-4,3	
Försäljningar/Utrangering	-6,9	-31,8
Reavinster	6,7	29,6
Avskrivn/nedskrivningar	-63,3	-83,3
Övr. förändring		
Bokfört värde 2018-08-31	1 437,4	1 451,0

Not 15 Bidrag till statlig infrastruktur	31/8-18	31/12-17
Ingående balans	17	17,9
Årets upplösning	-0,5	-0,9
Trafikplats Almnäs	16,5	17,0

Not 16 Finansiella anläggningstillgångar	31/8-18	31/12-17
<i>Aktier, andelar, bostadsrätter</i>		
S:e kommuns Förvaltn AB	1 392,4	1 392,4
(antal 500 nom värde 100 kr)		
Glasberga Fastighets AB	0,1	0,1
(antal 1 000 nom värde 100 kr)		
Sthlm regionens försäkring AB	8,2	8,2
(antal 81 799 nom värde 100)		
AB Vårlyjus	0,5	0,5
(antal 2 555 nom värde 200 kr)		
Bostadsrätter	0,6	0,8
Andelar i Kommuninvest	82,6	79,7
S:a Aktier andelar bostadsrätter	1 484,4	1 481,7
Fordran Söderenergi AB	507,9	535,2
Långfr fordran TelgeKonc	9 214,4	9 490,2
<i>Summa långfristiga fordringarTelge koncernen</i>	<i>9 722,3</i>	<i>10 025,4</i>
Övrigt	28,9	29,8
S:a Långfristiga fordringar	9 751,2	10 055,2
S:a Finansiella anläggningstillgångar	11 235,6	11 536,9

Not 17 Fakturafordringar	31/8-18	31/12-17
Totalt fakturerat	321,0	534,5
Fakturafordringar	22,2	44,6
Därav förfallna	14,7	20,9
Nedskrivna kundfordringar har hittills under året belastat resultatet med 3,2 mnkr		

Not 18 Övriga fordringar	31/8-18	31/12-17
Stats och landstingsbidragsfordr.		
AMS	0,2	0,2
Särskilda statsbidrag	21,5	12,4
Periodiserade kommunalskatteinkomster		0,0
EU-bidragsfordringar	4,6	7,3
S:a Stats och landstingsbidragsfordringar	26,3	19,9
<i>Övriga kortfristiga fordringar</i>		
Förutbetalda kostnader/uppplupna intäkter	251,2	231,5
Mervärdeskatt	32,0	45,5
Utlåning utöver bolagen		0,0
S:a Övriga kortfristiga fordringar	283,2	277,0
S:a Övriga fordringar	309,5	296,9

Not 19 Likvida medel	31/8-18	31/12-17
Nordea (kreditlimit 600 mnkr)	29,3	4,2
Kassor	0,3	0,3
S:a Likvida medel	29,6	4,5

Not 20 Summa Eget kapital	31/8-18	31/12-17
Ingående Eget kapital	4 079,4	3 650,9
<i>varav kompetensförsörjningsfond</i>	<i>100,0</i>	
Periodens resultat	340,3	428,5
S:a Eget kapital	4 419,7	4 079,4
<i>varav:</i>		
<i>Anläggningskapital</i>	<i>6 794,9</i>	<i>6 917,7</i>
<i>Rörelsekapital</i>	<i>-2 375,2</i>	<i>-2 838,2</i>

Not 21 Avsättningar: Pensioner och löneskatt	31/8-18	31/12-17
Redovisning av pensionsförpliktelser har skett utifrån den blandade modellen. Beslut har tagits att den ind. delen ska ske med max% fr.o.m. 1998. Därtill har löneskatt kostnadsbokförts. Den individuella delen är redovisad under kortfristiga skulder. Aktualiseringsgrad är 98 %		
Ingående Pensionsavsättning	342,6	306,9
Pensionsutbetalningar	-7,3	-10,5
Nyintjänad pension	31,1	37,2
Ränte-och basbeloppsuppräknig	9,1	8,2
Sänkn av diskonteringsräntan	0,0	0,0
Övrigt/förändring	-1,6	0,8
S:a avsatta pensioner	373,9	342,6
Pensavsättn fört.valda politiker	30,5	24,4
Förändring	5,1	6,1
<i>varav sänkn disk ränta</i>		0
S:a avsättn förtroendevalda	35,6	30,5
Ingående löneskattskuld	90,5	80,4
Årets löneskatteförändring förtroendevalda	1,2	
Årets löneskatteförändring övriga	7,6	10,1
S:a avsatt löneskatt	99,3	90,5
S:a avsatta pensioner o löneskatt	508,8	463,6

Not 22 Långfristiga lån	31/8-18	31/12-17
Reverslån	326,4	577,8
Obligationslån	2 389,5	2 389,5
Obligationslån med real ränta	1 503,7	1 475,1
Överkurs obligationslån	9,1	13,8
Lån i utländsk valuta	1 078,7	1 078,7
S:a Långfristiga lån	5 307,4	5 534,9
Genomsnittlig ränta	2,45 %	2,16 %
Genomsnittlig ränta exkl. derivat	2,25 %	2,08 %
Genomsnittlig kapitalbindningstid	2,8	3,0
Genomsnittlig räntebindningstid, år		
inkl. derivat	2,3	2,4
Genomsnittlig räntebindningstid, år		
exkl. derivat	2	2

Not 23 Marknadsvärde swappar	31/8-18	31/12-17
Säkrad låneskuld	5 902,0	5 973,0
Marknadsvärde ränteswappar	-211,1	-414,4
Kommunen använder derivat för att hantera ränterisken. Användningen av derivat har till 2018-08-31 ökat räntekostnaderna med 10,7 mnkr.		

Not 24 Långfristiga skulder	31/8-18	31/12-17
Diverse långfristiga skulder	2,0	2,1
S:a långfristiga skulder	2,0	2,1

Not 25 Kortfristiga lån	31/8-18	31/12-17
Nordea företagskredit (kreditlimit 600 mnkr)		
Kortfristiga lån	2 000,0	2 400,0
Amortering tom 1 år framåt	100,0	0,0
S:a Kortfristiga lån	2 100,0	2 400,0

Not 26 Kortfristiga skulder	31/8-18	31/12-17
Förutbetalda intäkter, upplupna kostnader	146,5	202,1
Leverantörsfakturor	110,2	143,4
Prelskatt, arbetsgivaravgifter	155,0	161,2
Skattekonto hos Skatteverket	4,4	3,7
Retroaktiva löner	18,3	11,5
Semesterskuld (exkl. PO)	62,0	119,2
Ej kompenserad övertid (exkl. PO)	4,4	4,5
Upplupna pensioner	70,5	99,2
Upplupen löneskatt pensioner	17,1	24,1
Periodiserade räntekostnader	39,8	28,7
Statliga projektmedel	115,7	40,8
Periodiserad Flyktingschablon	27,1	28,1
Övrigt	1,8	2,0
S:a Kortfristiga skulder	772,8	868,5
Semesterskuld inkl. PO 86,3 Mnkr, övertid inkl. Po 6,1 Mnkr.		

Not 27 Ställda panter och ansvarsförbindelser	31/8-18	31/12 2017
Pensioner		
Beräknad pensionsskuld upparbetad tom 31/12 1997 Ingående balans		
Ingående balans	1 437,0	1 478,0
Årets förändring	-23,4	-41,0
<i>Sänkn av diskkonteringsräntan</i>		
Utgående beräknad avsättning	1 413,6	1 437,0
Ingående beräknad löneskatt	348,6	358,6
Årets förändring	-5,7	-10,0
Utgående beräknad löneskatt	342,9	348,6
Avsättn pens förtrvalda inkl. l-skatt	13,9	16,3
Årets förändring	-0,4	-2,4
Utgående pensioner politiker inkl. löneskatt	13,5	13,9
Ansvarsförbindelse Södertörns Brand-	28,3	29,4
Försvarsförbund inkl. löneskatt		
Leasingåtaganden	31/8-18	31/12-17
<i>Maskiner och inventarier</i>		
Förfaller inom 1 år	10	13,1
Förfaller mellan 1-5 år	8,2	12,4
Förfaller senare	0	0
Summa leasingåtaganden	18,2	25,5
Hyror	31/8-18	31/12-17
Förfaller inom 1 år	628,1	
Förfaller mellan 1-5 år	2 293,2	
Förfaller senare	8 220,9	
Summa åtaganden hyror	11 142,2	

Not 28 Nettoresultat/förluster	31/8 2018	31/8 2017
Reavinst maskiner/inventarier	0,0	0,0
Reaförlust maskiner/inventarier	0,0	0,0
Reavinst fastigheter o övr.	6,7	13,2
Reaförlust fastigheter	0,0	0,0
Reaförlust immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0
Reavinst finansiella anläggningstillgångar	1,3	0,0
Nettoresultat	8,0	13,2

Not 29 Förändring kapitalbindning	31/8 2018	31/12 2017	Förändr
Kortfristiga fordringar	331,7	341,5	9,8
Förråd	1,0	0,9	-0,1
Exploatering	143,9	91,0	-52,9
Kortfristiga skulder	-772,8	-868,5	-95,7
S:a kapitalbindning	-296,2	-435,1	-138,9

Not 30 Försäljningar
För kommunen har försäljningar under året skett enl. följande: Finansiella AT 1,5 mnkr, Fastigheter 6,9 mnkr och maskiner/inventarier 0,0 mnkr.

Not 31 Upplåning	31/8 2018	31/12 2017	Förändr
Kortfristig leasing	8,6	7,6	1,0
Kortfristiga lån	2 100,0	2 400,0	-300,0
Långfristiga lån	5 307,4	5 534,9	-227,5
Långfristig leasingsskuld	16,8	11,8	5,0
Övriga långfristiga skulder	2,0	2,1	-0,1
S:a upplåning	7 434,8	7 956,4	-521,6

Verksamhetsberättelse

16. Nämndernas uppföljning

16.1 Järna kommunalnämnd

Resultat augusti 7 800 tkr

Helårsprognos 0 tkr

Nämndens sammanfattning

Järna kommunalnämnd har per augusti 2018 ett totalt kommunbidrag på 137 mnkr. Redovisningen av periodens resultat är ett överskott om 7,8 mnkr. Prognosen för helåret är ett överskott på 1,2 mnkr som härleds till grundskolan och den övriga verksamheten.

Nettokostnaderna för nämnden på total nivå är per augusti 83,8 mnkr jämfört med budgeten samma period på 91,6 mnkr. Resultatet för nämnden per augusti blir således ett överskott på 7,8 mnkr. Förskoleverksamheten under nämndens ansvar har en budgetavvikelse med det högsta underskottet på 1,3 mnkr samtidigt som grundskolan (7,7 mnkr) och gata- och parkverksamheten (0,6 mnkr) har en ett överskott som till fördel skapar resultatet per augusti. Årsprognosen för grundskolan visar ett överskott på 1,2 mnkr och den övriga verksamheten visar ett överskott på 200 tkr. Däremot visar förskolan en prognos med ett underskott på 200 tkr. Årsprognosen för nämnden beräknas därmed till ett överskott på 1,2 mnkr.

För 2018 finns totalt 20 mnkr avsedda för investeringar. Dessa består av 12,7 mnkr för KS/KF investeringar, 3,2 mnkr avser nämndsinvesteringar och 4,1 mnkr för Södertäljelyftet. Samtliga reinvesteringsmedel är fördelade av nämnden. Per sista augusti var genomförandegraden för investeringar 15,4 %. Avseende gestaltning Järna C arbetar kontoret i år med utredningar och planering för de kommande insatserna, varför investeringsanslaget på 10 mnkr bedöms inte förbrukas i år. Kontoret har därför i samband med inspel till Mål och budget 2019-2021 lämnat in ett önskemål om att flytta fram årets anslag till åren 2019 och 2020, med 5 mnkr per år.

Järna kommunalnämnd uppfyller delvis KF-målen. Meritvärdet i Järna har sjunkit, men behörigheten till högskoleförberedande och yrkesprogram har ökat. Förskolan i Järna har försämrade resultat inom tre av fyra prioriterade områden. Inom samhällsbyggnad följs handläggningstiden upp och under perioden har samtliga ärenden beslutats i tid. Valdeltagandet sjunker i kommun, landstings och riksdagsvalet, men är högre än valdeltagandet i kommunen. Andelen ekologiska livsmedel i skola och förskola i Järna är mindre jämfört med den senaste mätningen (helåret 2017).

Den i mål och budget utpekade satsningen på Framtid Järna pågår och flera projekt är igång inom ramen för det såsom trafikplan, gestaltungsprogram och förstudie för kulturnav i Järna

16.2 Hölö-Mörkö kommunalnämnd

Resultat augusti 3 900 tkr

Helårsprognos 0 tkr

Nämndens sammanfattning

Hölö-Mörkö kommunalnämnd har per augusti 2018 ett totalt kommunbidrag på 74 mnkr. Periodens resultat är ett överskott på 3,9 mnkr som främst härleds till grundskolans resultat (+2,2 mnkr) och prognosen för helåret visar en budget i balans.

Nettokostnaderna för nämnden på total nivå är per augusti 45 mnkr jämfört med budgeten samma period på 49 mnkr. Resultatet för nämnden per augusti blir således ett överskott på 3,9 mnkr. Den pedagogiska verksamheten står till högsta del för överskottet med ett resultat på 2,9 mnkr. Årsprognosen för nämnden beräknas till en budget i balans. Nettokostnadsutvecklingen för nämnden har minskat med 4 % i jämförelse med perioden föregående år och i absoluta tal är det 1,9 mnkr. De verksamheterna som ökat i jämförelse med föregående år är vinterväghållningen, fritid och utomhusidrotten samtidigt som resterande verksamheter minskat sina nettokostnader, främst grundskolan i absoluta tal med 1,7 mnkr (-6,4 %).

För 2018 finns totalt 6,4 mnkr avsedda för investeringar. Dessa består av 1,3 mnkr för KS/KF investeringar, 600 tkr avser nämndsinvesteringar och 4,5 mnkr för Södertäljelyftet. Av de 600 tkr som avser nämndsinvesteringar är 100 tkr ofördelade per augusti 2018. Nyttjandegraden per sista augusti är 7,1 %.

För 2018 har nämnden 4,5 mnkr i investeringsmedel för Södertäljelyftet. Per sista augusti har 243 tkr förbrukats. Investeringsprojekten pågår och 3 mnkr kommer att investeras totalt under året. Verksamheten föreslår att nämnden ansöker om förflyttning av 1,5 mnkr till 2019 då hela investeringen har förskjutits i tid.

Hölö Mörkö kommunalnämnd uppfyller delvis KF-målen. Meritvärdet i Hölöskolan har ökat, likaså behörigheten till högskoleförberedande och yrkesprogram. Inom samtliga prioriterade kunskapsområden i Hölö Mörkö förskola har resultaten försämrats under perioden. Inom samhällsbyggnad följs handläggningstiden upp och under perioden har 93 % av ärendena beslutats i tid, vilket är en förbättring jämfört med samma period 2017 (77,8 %). Valdeltagandet sjunker i kommun, landstings och riksdagsvalet, men är högre än valdeltagandet i kommunen. Andelen ekologiska livsmedel i skola och förskola i Hölö Mörkö är högre jämfört med den senaste mätningen (helåret 2017). Andelen flickor på fritidsgården har ökat med 35 % jämfört med samma period 2017.

16.3 Vårdinge-Mölbo kommunalnämnd

Resultat augusti 1 700 tkr

Helårsprognos 250 tkr

Nämndens sammanfattning

Vårdinge-Mölbo kommunalnämnd har per augusti 2018 ett totalt kommunbidrag på 35 mnkr. Redovisningen av periodens resultat är ett överskott på 1,7 mnkr. Prognosen för helåret är ett överskott på 250 tkr som härleds till den övriga verksamheten.

Nettokostnaderna för nämnden på total nivå är per augusti 21,7 mnkr jämfört med budgeten samma period på 23,4 mnkr. Resultatet för nämnden per augusti blir således ett överskott på 1,7 mnkr. Samtliga verksamheter utom idrotts och kostverksamheten har under nämndens ansvar ett överskott för perioden. Grundskolan och förskolan står för 1,1 mnkr av överskottet. Årsprognosen för förskolan visar ett underskott på 100 tkr, grundskolan prognostiserar ett överskott på 100 tkr samtidigt som produktionsköket prognostiserar ett underskott på 250 tkr. Den övriga verksamheten som står för den större delen av överskottet på prognosen för 2018 visar ett överskott på 500 tkr som härleds till budgetreserven.

För 2018 finns totalt 2,2 mnkr avsedda för investeringar. Dessa består av 170 tkr i KS/KF-investeringar, 500 tkr i nämndsinvesteringar och 1,5 mnkr för Södertäljelyftet. Samtliga medel för nämndsinvesteringar är fördelade per augusti 2018. Genomförandegraden för samtliga investeringar är för perioden 22,6 %.

Vårdinge-Mölbo kommunalnämnd uppfyller delvis KF-målen. Mölbo skolan har förbättrat sina resultat, men ligger under kommunsnittet i matematik på de nationella proven. Förskolan i Vårdinge-Mölbo har höga resultat men minskar i tre av fyra prioriterade kunskapsområden.

Inom samhällsbyggnad följs handläggningstiden upp och under perioden har 87 % av ärendena beslutats i tid, vilket är en förbättring i jämförelse med samma period föregående år, men lägre än den senaste mätningen. Valdeltagandet ökar i kommun- och landstingsvalet, men minskar i riksdagsvalet. Valdeltagandet är högre än valdeltagandet i kommunen. Andelen ekologiska livsmedel i skola och förskola i Vårdinge Mölbo är mindre jämfört med den senaste mätningen (helåret 2017).

16.4 Enhörna kommunalnämnd

Resultat augusti 1 000 tkr

Helårsprognos - 875 tkr

Nämndens sammanfattning

Enhörna kommunalnämnd har per augusti 2018 ett totalt kommunbidrag på 54 mnkr. Redovisningen av periodens resultat är ett överskott om 1 mnkr. Prognosen för helåret är ett underskott med 875 tkr som härleds till förskolan och produktionsköket.

Nettokostnaderna för nämnden på total nivå är per augusti 35 mnkr jämfört med budgeten samma period på 33 mnkr. Nämndbidraget för perioden är 36 mnkr. Resultatet för nämnden per augusti blir således ett överskott på 1 mnkr. För verksamheterna förskola, produktionskök och idrott under nämndens ansvar har budgetavvikelsen med ett underskott. Överskottet i augusti utfall härleds till grundskolans resultat med 1,3 mnkr. Årsprognosen för nämnden beräknas till ett underskott på 875 tkr som hänvisas i sin till förskoleverksamheten och produktionsköket.

För 2018 finns totalt 3,8 mnkr avsedda för investeringar. Dessa består av 1,9 mnkr för KS/KF investeringar, 800 tkr avser nämndsinvesteringar och 1,1 mnkr för Södertäljelyftet. Samtliga medel för reinvesteringar är fördelade. Nyttjandegraden per sista augusti är 10 %. Enhörna kommunalnämnds KS/KF investeringsram på 1 mnkr bedöms vara oförbrukat vid årets slut, då det inte finns någon detaljplan för den nya vägen. Det har inkommit ansökningar från andra verksamheter som nämnden beslutar fördelning om i oktober. Södertäljelyftets investeringar BMX-bana och utegym har inte startat och ansökan om att dessa projekt förskjuts till 2019 föreslås samt att en utökad budgetram med 800 tkr ansöks till projektet staket kring konstgräsplanen.

Enhörna kommunalnämnd uppfyller till stor del KF-målen. Vallaskolan har mycket goda resultat och förskolan har förbättrat sina resultat och ligger över snittet i kommunen. Inom samhällsbyggnad följs handläggningstiden upp och under perioden har samtliga ärenden beslutats i tid. Valdeltagandet ökade i kommun och landstingsval, men minskade något i riksdagsvalet. Nämnden har genomfört dialoger inom ramen för detaljplanearbete och för utvecklingen av Ekeby. Andelen ekologiska livsmedel ökar i skola och förskola. Utlåningen på biblioteket har ökat.

16.5 Arbetslivsnämnden

Resultat augusti   13 524 tkr
Helårsprognos   13 500 tkr

Nämndens sammanfattning

Nämnden har för perioden en positiv budgetavvikelse om 13,5 mnkr. Resultatet beror på vuxenutbildningen (11,8 mnkr) och arbetsmarknadsverksamheten (5,7 mnkr). Den förvaltningsövergripande administrationen (arbetslivskontorets stab) har för perioden ett underskott om drygt 4 mnkr.

Vuxenutbildningens överskott för perioden beror till största delen på att köp av externa yrkesutbildningar har varit betydligt lägre än budgeterat samt svårigheter att rekrytera lärare och personal till skolledningen med vakanta tjänster som följd.

Inom verksamhetsområdet arbetsmarknadsåtgärder pågår en omorganisation där delar av ESF-projektet MAP2020 ska implementeras i verksamheten från september 2018.

Personal som tillhör projektet har tillfälligt anställts på Arbetslivskontorets stab i väntan på att den nya organisationen inom arbetsmarknadsenheten är på plats. Detta har medfört ett överskott på verksamhetsområdet arbetsmarknadsåtgärder och ett underskott på förvaltningsövergripande administration.

16.6 Omsorgsnämnden

Resultat augusti   22 397 tkr
Helårsprognos   22 800 tkr

Nämndens sammanfattning

Omsorgsnämndens ram förändrades efter beslutet i Mål och Budget 2018 totalt med +19,5 mnkr och uppgår till 741,1 mnkr per 31 augusti. Budgetjusteringen är en följd av ökade standardkostnader och minskade volymer inom verksamhetsområdet LSS.

Omsorgsnämndens resultat per 31 augusti är +22,4 mnkr. De största avvikelserna finns inom bostad med särskild service enligt LSS på grund av intäkter från Migrationsverket, daglig verksamhet på grund av lägre närvaro under sommarmånaderna, samt inom ordinärt boende enligt SoL på grund av minskade behov och lägre utföringsgrad än budgeterat. Resultatet påverkas även av nämndens medelreserv som är oförbrukat.

Prognosen är totalt ett överskott om 22,8 mnkr. I det prognostiserade överskottet räknas med att medel avsatta för oförutsedda händelser inte används i sin helhet under året. Största prognosticerade underskottet finns inom verksamheterna personligt assistans och särskilt boende enligt SoL. Största prognosticerade överskottet finns inom verksamhetsområdet ordinärt boende enligt SoL.

Nettokostnaderna för nämnden uppgår till 471,6 mnkr vilket är oförändrat jämfört med 2017 och lägre än 2016. Lägre behov inom främst verksamhetsområdet SoL ordinärt boende, personlig assistans enligt LSS och korttidshem/korttidstillsyn balanserar pris- och löneökningar. Nettokostnadsutvecklingen påverkas också av återsökta statsbidragsintäkter från Migrationsverket.

Nämndens investeringsbudget under 2018 är 8,9 mnkr. Under perioden januari–augusti har 50 tkr av dessa medel förbrukats. Resterande medel är under planering och nämnden räknar med att hela investeringsbudgeten kommer att nyttjas under året.

Uppföljning av kommunfullmäktiges mål sker genom att mäta brukarnöjdheten i verksamheterna. För närvarande finns inget resultat för året och därför kan kvaliteten inte bedömmas. Nationella brukarundersökningar genomförs under hösten 2018 och resultatet redovisas till årsbokslutet. Brukarundersökningar kommer att genomföras i både kommunal och privat regi.

Omsorgsnämnden har särskilda uppdrag inom målområdet Södertäljes medborgare.

- Handlingsplan mot våld i nära relationer: Samtliga chefer och gruppchefer har genomgått utbildningar. Satsningen avrapporteras i årsbokslutet
- Projekt hållbar omsorg: redovisas för kommunstyrelsen den 26 oktober 2018.
- Nationell brukarundersökning genomförs i kommunal och privat verksamhet: uppdraget genomförs på hösten och redovisas i årsbokslutet.
- Verksamhetsuppföljning: genomförs i enlighet med nämndens uppföljningsplan.

Kostnadsutvecklingen för myndigheten beror på volymer, dvs. av brukarnas behov och beslutade priser för respektive insats.

Nämnden har fast prissättning för köp av verksamhet både internt och externt. Dessa beslutas i samband med budgeten. Priserna för de största insatserna, boende och daglig verksamhet utvärderades i samband med projektet Hållbart omsorg och bedömdes vara i paritet med andra kommuner med liknande förutsättningar.

Kommunens egna utförare (VFF) är intäktsfinansierade enligt prislistan och har underskott i sina verksamheter. För att få balans i ekonomin behöver dessa verksamheter effektiviseras, främst inom schemaläggning och planering för att minska behovet av vikarier och utbetald övertidsersättning. Utförarverksamheten arbetar också med att se över ersättningsnivåerna.

Nämnden kan ännu inte redovisa resultat för kommunfullmäktiges mål eftersom brukarundersökningar som mäter kvaliteten inte är klara. Resultatet redovisas i årsbokslutet.

16.7 Socialnämnden

Resultat augusti 8 556 tkr

Helårsprognos 0 tkr

Nämndens sammanfattning

Socialnämnden redovisar en budgetavvikelse för perioden med +8,6 mnkr. I resultatet ingår avsatta medel för riktade satsningar under året (3,8 mnkr för perioden) samt en statsbidragsintäkt från Migrationsverket som avser tidigare års kostnader (8,3 mnkr). Även semesterlöneskulden påverkar resultatet positivt med 6,4 mnkr.

Nämnden har för perioden högre kostnader än budgeterat motsvarande 5,0 mnkr. Det är främst högre kostnader för köp av externa placeringar som har en negativ avvikelse mot budget. Inom både barn och unga och vuxen socialpsykiatri och missbruk har kostnaderna ökat på grund av ökade behov, men även på grund av att kostnaden per dygn ökar. Det är i huvudsak komplexitet och vårdbehov hos brukarna, som gör att snittpriset ökar. Fler inom vuxenvården placeras i extern regi då det är fullt i kommunens interna boenden. Det beror delvis på att brukare blir kvar i kommunens boenden längre än nödvändigt på grund av brist på sociala kontrakt, trots att de skulle ha möjlighet att klara ett eget boende. Verksamheterna arbetar sedan 2016 med riktade insatser för att minska antalet placeringar inom alla områdena. Däremot sjunker försörjningsstöd och har en positiv avvikelse mot budget med 8,7 mnkr för januari-augusti. Många verksamheter redovisar även lägre personalkostnader på grund av tjänster som varit obemannade vilket förbättrar prognosen ytterligare.

Intäkterna avviker positivt mot budget med 13,7 mnkr och beror på att socialnämnden har fått statsbidragsintäkter från Migrationsverket med 8,3 mnkr som härrör till 2015-2017 och har fått projektintäkter som inte budgeterats.

Socialnämndens nettokostnader har totalt ökat med 4,0 mnkr jämfört med föregående år. Detta trots att utbetalt bistånd är 8,0 mnkr lägre. Det är främst köp av extern verksamhet som har ökat med 8,6 mnkr jämfört med 2017. Det beror både på ett ökat behov, men även på ökad kostnad per dygn. Utmaningen inom alla verksamheter är att komplexiteten och vårdbehovet ökar hos många brukare på grund av psykisk ohälsa och förändrade behov, vilket är kostnadsdrivande. Intäkterna har minskat något då nämnden erhållit mindre intäkter från arbetsförmedlingen för SAS-anställda (särskilt anställningsstöd) än föregående år.

Prognosen på helår är en budget i balans och beror främst på att socialnämndens alla verksamheter redovisar lägre personalkostnader på grund av obemannade tjänster under året, lägre utbetalt bistånd och att nämnden fått statsbidragsintäkter från Migrationsverket för tidigare års kostnader.

Försörjningsstöd redovisar en positiv prognos med 12,5 mnkr, främst med anledning av lägre kostnader för utbetalt bistånd men även ett överskott i personalbudgeten. Särskilt riktade insatser – ensamkommande barn har fått statsbidragsintäkter med 8,3 mnkr, för återsökta kostnader från tidigare år. Det ger verksamheten en positiv prognos med 5,0 mnkr, trots kostnader under året för myndighetsutövning och ensamkommande barn över 18 år som är i en asylprocess, som nämnden inte får återsöka från Migrationsverket. Även staben redovisar en positiv prognos med 4,5 mnkr, och det beror på ett överskott i personalbudgeten och att medel för särskilda satsningar inte kommer att förbrukas till fullo under året. Den totala prognosen försämrats av att verksamheterna barn och ungdom (-13,0 mnkr), vuxen socialpsykiatri (-6,0 mnkr) och missbruk (-3,5 mnkr) redovisar negativa prognoser på grund av ökade kostnader för externa placeringar.

Inför 2019 kan det vara nödvändigt att se över resursfördelning inom socialnämnden och fördela om kommunbidrag mellan våra sociala verksamheter. Nämnden behöver även fortsätta det stora effektiviseringsarbete som påbörjades 2016 för att komma tillrätta med de höga kostnaderna för externa placeringar. Hela individ- och familjeomsorgen fortsätter arbetet med att åstadkomma ett tydligare helhetsperspektiv och utveckla en bättre samverkan både internt och med externa parter.

Utmaningen framöver är det ökade vårdbehovet i ärendena inom socialnämndens verksamheter. Den psykiska ohälsan ökar och det är ofta allvarlig social problematik och komplexa ärenden. Viktigt blir också att attrahera, rekrytera och behålla kompetent personal för att minska personalomsättningen och för att skapa stabilitet i verksamheterna.

Kommunen behöver arbeta för nya former kring sociala kontrakt för att få flödet i bostadskedjan att fungera och på så sätt minska kostnaderna för externa placeringar. Det finns i dag många platser i kommunens boenden som skulle kunna frigöras genom tillgång till fler sociala kontrakt och därmed möjliggöra hemtagning av brukare som idag placerats externt. Det finns även brukare placerade i extern regi som står i kö till sociala kontrakt.

Socialnämnden har ingen investeringsbudget för verksamhetslokaler under budgetperioden. Det finns 200 tkr för verksamhetsanpassning i KS/KF investeringsram och ytterligare 200 tkr i Södertäljelyftet. Båda investeringspottarna är intecknade och kommer att användas under året. Nämndinvesteringar uppgår för budgetåret till 800 tkr och kommer att förbrukas i sin helhet.

KF-mål 3 Medborgarna har goda livsvillkor får bedömningen Bra. Det är svårt att göra en bedömning av övriga KF-mål då de flesta av nämndens indikatorer utgår ifrån nationell brukarundersökning som genomförs under hösten 2018. Resultatet kommer att kunna redovisas till årsbokslutet. KF-mål 7 God ekonomi och effektiv organisation med avseende på nämndens budgetföljsamhet och kostnadseffektivitet får bedömningen Bra då nämnden prognostiserar en budget i balans.

Utifrån de målområden som finns angivna i mål & budget 2018-2020 har socialnämnden olika uppdrag. Här följer en sammanställning av status kring de olika uppdragen:

- Folkhälsoprogrammet – generellt föräldrastöd – påbörjat
- Handlingsplan mot våld i nära relation – de flesta uppdragen är klara eller pågår
- Stävande av fusk och bedrägeri – ett uppdrag är genomfört, sex pågår och två är inte påbörjade

16.8 Äldreomsorgsnämnden

Resultat augusti -3 985 tkr

Helårsprognos -11 200 tkr

Nämndens sammanfattning

Resultatet per sista augusti är negativt med 4,0 mnkr. Hemtjänsten står för det största underskottet med 15 mnkr, där hemtjänsten i egen regi visar ett negativt resultat på 44,4 mnkr. Anledningen är att utförarverksamheten i egen regi inte bedrivs tillräckligt effektivt och genom att kostnaderna är för höga i förhållande till mängden timmar som utförs. Underskottet i den egna regin täcks främst av 23 mnkr avsatt för oförutsedda händelser som inte har förbrukats, samt ett överskott hos myndigheten på grund av färre utförda timmar än budgeterat (4,5 mnkr). Korttidsvården redovisar ett negativt resultat för perioden med 4,5 mnkr. Orsaken är främst fler placerade dygn motsvarande 7 helårsplaceringar. I augusti väntade 33 personer som bor på korttidsboende på en särskild boendeplats. Även placeringarna på vård- och omsorgsboende är fler än budgeterat, vilket medför ett underskott för perioden på 4,0 mnkr.

Området gemensamt redovisar ett positivt resultat på 14,6 mnkr. Det beror till största del på att endast 0,4 mnkr av 8,5 mnkr i avsatta medel för oförutsedda händelser och medel för personalutveckling har använts. Vidare beror det

på ett överskott på bostadsanpassningen på grund av lägre kostnader för anpassningar med 2,1 mnkr. Hälso- och sjukvården redovisar också ett överskott på 3,9 mnkr grund av pottpengar avsatta för köp av sjuksköterskor via bemanningsföretag som inte gått åt (0,9 mnkr) och ett positivt resultat på Björkmossen eftersom det finns budget för helår, men verksamheten startade först i juni.

Årsprognosen är ett underskott med 11,2 mnkr. Underskottet beror till största del på hemtjänstens utförare i egen regi. Prognosen för hela hemtjänsten beräknas bli ett negativt resultat på 20,5 mnkr, där den egna regin står för en negativ prognos på 62,4 mnkr inklusive åtgärder. Bättre schemaläggning för att minska behovet av vikarier och för att använda medarbetarnas tid effektivare är en del av de åtgärder som verksamheten arbetar med för att bli en effektivare hemtjänstorganisation. Åtgärdsplan togs fram i samband med aprilbokslutet på totalt 13,6 mnkr, total effekt beräknas blir 11,7 mnkr för 2018, se bilaga 1. Utan befintliga åtgärder så skulle underskottet troligtvis ha blivit 74,1 mnkr, istället för ett underskott på 62,4 mnkr. Trots effekterna av åtgärdsplanen så prognostiserar den egna regin 2,7 mnkr sämre än den senaste prognosen. Det beror på att verksamheten utför 3 786 mer timmar för perioden maj till augusti jämfört med perioden januari till april. Anledningen till att de utför mer timmar är att verksamheten har fått mer beviljade timmar. Kostnaden per timme har dock minskat med 31 kr under samma period. I snitt kostade en utförd timme 676 kr januari till april och 645 kr per timme maj till augusti. Detta innebär att verksamheten blivit mer kostnadseffektiv och åtgärderna har gett effekt trots försämrad prognos. Det täcks till viss del av en positiv prognos för oförutsedda händelser med 33,3 mnkr, en positiv prognos för myndigheten med 6,0 mnkr samt en positiv prognos för brukaravgifterna med 2,6 mnkr. Prognosen för korttidsvården är ett underskott på 6,9 mnkr och är baserad på att det kommer vara fortsatt svårt att bemöta efterfrågan, vilket innebär fortsatta placeringar i extern regi. Prognosen för utskrivningsklara är positiv med 0,3 mnkr och dagverksamheten prognostiserar ett överskott på 3,8 mnkr främst tack vare ett nytt avtal för turbunda resor.

Prognosen för vård- och omsorgsboendena är ett underskott på 4,1 mnkr. Anledningen är främst att volymerna i extern regi är högre än budgeterat. Under det första halvåret uppgick placeringarna till cirka 20 stycken fler än budgeterat. När Björkmossen startade sin verksamhet under juni sjönk placeringarna i extern regi. Prognosen för vård- och omsorgsboendena i egen regi förväntas bli ett underskott med 1,4 mnkr. Verksamheten arbetar med schemaplanering i syfte att minska antalet vikarier och på så sätt förbättra ekonomin och kvalitén genom effektivare nyttjande av ordinarie medarbetare.

För området gemensamt prognostiseras ett överskott på 15,2 mnkr. Det beror på att de avsatta medlen för oförutsedda händelser samt medel för personalutveckling inte kommer att förbrukas till fullo (11,5 mnkr). Vidare beror det på en positiv prognos på bostadsanpassningen på grund av färre anpassningar än budgeterat (1,0 mnkr). Hälso- och sjukvården prognostiserar också ett positivt resultat med 2,7 mnkr, på grund av Björkmossens överskott samt pottpengarna som inte kommer gå åt.

Nettokostnaderna för perioden har ökat med 46,2 mnkr, vilket är 11 procent. Det beror främst på en ökning av personalkostnader (36,0 mnkr) inom hemtjänsten och vård- och omsorgsboende. Anledningen till hemtjänstens ökade personalkostnader är att kommunen från och med 1 december 2017 ökade den egna regins andel från 55 procent till 70 procent. Anledningen till vård- och omsorgsboendens ökade personalkostnader är att Björkmossen öppnade i juni och att Wijbackens boende utökade med 9 platser under hösten 2017. Även kostnaderna för lokaler har ökat med 3,7 mnkr på grund av Björkmossen och Wijbacken. Kostnader för personal inhyrd av bemanningsföretag har ökat med 4,4 mnkr jämfört med föregående år. Det avser främst biståndshandläggare och hälso- och sjukvårdspersonal. Köp av placeringar på korttidsboende och särskilt boende i extern regi har ökat med 12,4 mnkr, på grund av fler placeringar än föregående år. Kostnaderna för köp av hemtjänst i extern regi har minskat med 12,6 mnkr främst på grund av den minskade andelen inom extern regi (från 45 procent till 30 procent).

Det finns totalt 9,8 mnkr i investeringsmedel fördelat på KS/KF investeringar (5,4 mnkr), nämndsinvesteringar (2,2 mnkr) och Södertäljelyftet (2,2 mnkr). Av dessa är 3,1 mnkr förbrukade, men det finns planer på att använda merparten av dessa medel under resten av året. Förseningen av ombyggnationen av Mariekällgårdens kök medför att de avsatta 0,3 mnkr i KF/KS investeringsmedel inte kommer att förbrukas förrän nästa år. Det behöver beaktas i Mål och budget 2019-2021. Södertäljelyftets medel avser att stimulera vård- och omsorgsboendenas miljö samt göra tillgänglighetsanpassningar. Bland annat har pengarna använts till att bygga altaner på Dagverksamheten och på korttidsboendet Arthursberg. Beslut är också taget om att en anpassning i form av en hörslina ska installeras i den nya lokalen som Kryddans dagverksamhet ska flytta till samt upprustning av Heijkensköldska gårdens lokaler.

Projektet Morgondagens hemtjänst är avslutat och implementerat i verksamheten med fortsatt utveckling i ordinarie verksamhet. De övriga uppdragen och åtgärderna som finns i verksamhetsplanen pågår och avrapporteras i årsbokslutet. Uppföljning av KF-mål får ingen bedömning i detta bokslut, då nationell brukarundersökning genomförs under hösten 2018 och resultatet kommer att kunna redovisas till årsbokslutet. KF-mål 7 Södertälje

kommun får har brister, då nämnden totalt prognostiserar ett underskott. Total bedömning av god ekonomisk hushållning med avseende på nämndens budgetföljksamhet och kostnadseffektivitet, samt för kommunfullmäktiges mål blir har brister.

16.9 Överförmyndarnämnden

Resultat augusti 213 tkr

Helårsprognos 350 tkr

Nämndens sammanfattning

Resultatet per den sista augusti är 213 tkr. Prognosen för helåret är ett överskott på 350 tkr. Överskottet beror i huvudsak på vakanser och mindre kostnader för ställföreträdare.

Nettokostnaden har minskat med 11,3 procent jämfört med augusti 2017. Detta beror till största delen på minskade kostnader för ensamkommande barn då antalet barn har minskat med 66 personer sedan augusti 2017.

Sammantagen bedömning av god ekonomisk hushållning

Budgetföljksamheten bedöms som bra.

Läget för överförmyndarnämndens del av kommunfullmäktiges mål bedöms som bra.

16.10 Utbildningsnämnden

Resultat augusti -13 100 tkr

Helårsprognos 5 900 tkr

Nämndens sammanfattning

Målföljning

KF-mål

Det övergripande målet för kommunens utbildningsverksamhet är att resultaten i förskolan och skolan ska förbättras. I utbildningskontorets systematiska kvalitetsarbete följs en mängd resultat upp och rapporteras löpande till utbildningsnämnden och kommunalnämnderna. I kommunfullmäktiges uppföljning baseras bedömningen på ett antal utvalda uppföljningsfaktorer i form av resultat och betyg. Urvalet baseras på utbildningskontorets kommunövergripande planer för systematiskt kvalitetsarbete.

Förskolan i Södertälje kommun har förbättrats inom tre av fyra kunskapsområden. Det visar på att förskolorna i allt större grad erbjuder en verksamhet som utgår från läroplanens intentioner.

För grundskolan har meritvärdet ökat jämfört med tidigare år. Behörigheten till såväl yrkesprogram som högskoleförberedande program har ökat mellan åren. Det är den systematiska mål- och resultatstyrningen som är en av de framgångsfaktorer som bidrar till de förbättrade resultaten.

Andelen gymnasieelever som avgått med examen från de högskoleförberedande programmen har minskat under året, medan det har ökat för yrkesprogrammen. Orsaken till att eleverna inte uppnår examen i de högskoleförberedande programmen är framför allt att de inte klarar kraven i svenska vilket i sin tur leder till svårigheter att nå målen i andra ämnen.

Driftredovisning och nämndens helårsprognos

Budgetramen för utbildningsnämnden 2018 är 2 175,3 mnkr, varav cirka 85 procent är volymbaserad. Hittills under året har ramen utökats med tilläggsanslag på sammanlagt 47,5 mnkr. Tilläggsanslaget avser ökade hyreskostnader för Soldalaskolan, Viksbergsskolan, Viksbergs förskola, Viksbergshallen, Glasberga tillfällig förskola och Igelstaskolan samt utemiljö Ronnaskolan och kostnad för förskolebuss. I tilläggsanslaget ingår även en ramreglering för ökade barn och elevvolym, jämfört med budget, utifrån vårens volymavstämning. Även minskad yta på Brunnängsskolan har budgetreglerats.

Prognosen till årets slut beräknas till ett överskott på 5,5 mnkr. Då är en budgetreglering under hösten utifrån ett minskat antal barn i förskolan och ett elevtapp i gymnasiet medräknat. Prognosen stämmer väl med de prognoser som gjordes i april och maj.

Avvikelsen till och med augusti är ett överskott på 74,6 mnkr varav 45,1 mnkr avser semesterskultsförändringen. Resterande avvikelse återfinns i reserverad budget för reglering av budgetramen till kommunstyrelsen under hösten för färre barn och elever i verksamheten. Överskott återfinns även i reserverade medel för köp av externa skolplatser då elevavläsningen ännu inte är slutförd och reglerad mellan kommunerna.

Augustis avvikelse och prognosen till årets slut utgår från en preliminär elevavläsning och tendensen är att det blir färre barn i förskolan och ett större elevtapp i gymnasieverksamheten.

Prognosen till årets slut beräknas till ett överskott på 5,5 mnkr. Grundskoleverksamheten, centrala enheter samt administration prognostiserar överskott som täcker gymnasieverksamhetens negativa prognos på drygt 9 mnkr. Elevunderlaget på Wendela Hebbe- och Torekällgymnasierna är inte tillräckligt för att finansiera gymnasieskolornas kostnader. NIU verksamheten ingår i underskottet med en dryg miljon kronor. Läraravtalet är inte klart och kan påverka prognosen ytterligare om de överstiger beräknad kostnadsökning.

Nettokostnadsökningen de senaste åren har legat på ungefär 2,5 procent. Ökade löner och löneglidning för pedagogisk personal och ökade kostnader för elever som väljer friskolor och andra kommuner har varit huvudskälen till ökningen. Samma utveckling har fortsatt till augusti 2018. Därutöver har det under året tillkommit kostnader för ovan beskrivna verksamhetslokaler, kostnader för skolskjuts som övertagits från kommunalnämnderna samt en ökad kostnad för ekologiska och närodlade varor till kostverksamheten.

Två nya statsbidrag har tillkommit från Skolverket, "Ökad jämlikhet" och "Likvärdig skola" samt ett från Socialstyrelsen "simskola för förskoleklass elever" som gäller hösttermimen 2018. En insats för detta är inplanerad för hösten och gäller samtliga förskoleklass elever. För 2018 har det varit möjligt att söka olika statsbidrag för 111,3 mnkr för hela kommunens pedagogiska verksamhet. Till och med augusti är det utbetalt 53 mnkr.

Investeringar

De överlämnade projekten för investeringarna i verksamhetslokaler hittills under 2018 omfattar Viksberghallen, Viksbergskolan och Viksbergs förskola. Andra överlämnade projekt är Igelsta grundskola plan 3 och tillbyggnad Soldalaskolan. Pågående större projekt är Rosenborg grundsärskola och Kv Braxen. Budgetavvikelsen för verksamhetslokaler omfattar omfördelning av medel för lokalprojekt Årsbokens förskola utbyggnad till Årsboken förskola volymbyggd lösning och Hovsjöskolan inomhusmiljö.

Budgetramen för Utbildningsnämnden 2018 är 2 167,5 mnkr. Ramen är till 86 procent volymbaserad och justeras två gånger per år utifrån barn- och elevförändringar. Vårterminens justering är gjord och ramen utökades med 18,3 mnkr. Resterande del av budgetramen, 14 procent, finansierar hyreskostnader, vissa centrala stödfunktioner och administration. Resultatet till och med april är ett underskott på 13,1 mnkr vilket är en förbättring med 6,8 mnkr jämfört med föregående år. Den upparbetade semesterskulden försämrar resultatet med 47,1 tkr. För övriga kostnadsposter redovisas överskott för perioden förutom för hyreskostnader där det finns en avvikelse. Verksamheterna är återhållsamma med ekonomin fram till höstens barn- och elevavstämning. När den slutliga budgetramen är fastställd avgörs om det är möjligt att göra satsningar inför det nya läsåret.

Prognosen per april till årets slut är ett överskott på 5,9 mnkr. Två gymnasieskolor prognostiserar stora underskott. Underskott beräknas även på köp av externa skolplaceringar för grundsärelever. Nämnden belastas även med kostnader som inte är budgeterade, 3,0 mnkr för merkostnader i samband med övergång till ny leverantör för skolskjuts, 1,3 mnkr för utredningskostnader för avbrutet projekt utbyggnad av Årsbokens förskola, städ och driftkostnader på cirka 1,0 mnkr för Pershagenhallen och Viksbergshallen som ska betalas till Kultur- och fridsnämnden samt en ersättning till Tom Tit på 0,85 mnkr för fri entréavgift för samtliga elever. Överskott beräknas på intäktssidan för statsbidrag och barnomsorgsavgifter. Grundskolorna har beslutat om åtgärdsplaner som förbättrar prognosen med cirka 6 mnkr. Minskade lönekostnader beroende på vakanser bidrar till överskott. En osäkerhetsfaktor i prognosen är att löneavtalen för pedagogisk personal inte är klara.

Eftersom budgeten för verksamheterna är volymbaserad pågår ett ständigt arbete med att anpassa kostnaderna till den verksamhet som bedrivs. Befaras underskott upprättas genast en åtgärdsplan.

Sammantaget för nämnden redovisas en ökad nettokostnad på 3 procent jämfört med 2017. Det är något mer än skillnaden mellan 2016 och 2017 som var 2 procent. Förutom löneökningar och löneglidning har Utbildningsnämnden tagit över kostnaderna för skolskjuts, 8,2 mnkr, från kommunalnämnderna vilket bidrar till en ökad nettokostnad. Inom grundskolan och gymnasiet söker allt fler elever till friskolor. I och med Internationella Engelska skolans start sökte över 300 grundskoleelever dit. Kostnaden per barn och elev som söker till andra skolor än kommunens egna innebär en ökad kostnad för utbildningsnämnden då elevpeng kompletteras med lokalbidrag och overheadkostnader. Grundskoleverksamhetens nettokostnadsökning är den som mest påverkar att nämnden har en ökad nettokostnad till 2018 jämfört med mellan 2017 och 2016. Övriga verksamheter har en normal kostnadsutveckling utifrån löneökningar och löneglidning. De verksamheter som minskat i volym, gymnasieverksamheten och särskoleverksamheten, redovisar också en nettokostnadsminskning. Administrationens och övriga verksamheters minskade nettokostnader beror dels på att en översyn av tjänsternas utformning gjorts inom modersmålsverksamheten som inneburit effektiviseringar och dels på vakanta tjänster inom de centrala verksamheterna.

16.11 Kultur och fritidsnämnden

Resultat augusti -6 700 tkr

Helårsprognos 0 tkr

Nämndens sammanfattning

Resultatet per 31 augusti är ett överskott på 6,7 mnkr, varav 2,7 mnkr utgör förändrad semesterlöneskuld. Årsprognosen för hela kultur- och fritidsnämnden är 0.

Föreningsbidrag för andra halvåret betalas ut i september. Kontoret har sökt statsbidrag om 5,0 mnkr för lovaktiviteter varav 3,9 mnkr har utfördelats till föreningsliv och enheter. Cirka 0,5 mnkr av överskottet avser fakturor som ännu inte inkommit avseende utförda aktiviteter.

En satsning har gjorts inför 2018 med 3,1 mnkr till Ung Fritid sedan 0,9 mnkr har omfördelats till fritidsgårdar i kommundelarna. Satsningen omfattar bland annat personalförstärkningar med fritidsledare och utveckling av flexibla mötesplatser. Rekryteringsprocessen sker genom seminarier och workshops och har tagit längre tid men fått bättre kvalitet. Det är svårt att rekrytera fritidsledare till fritidsgårdar och trots intensivt rekryteringsarbete har alla tjänster inte kunnat tillsättas. Arbete med en flexibel mötesplats pågår men har bara delvis kommit igång. Under hösten kommer insatser att riktas till samma målgrupp i samarbete mellan ung fritid, biblioteket, kulturskolan och konsthallen.

Nettokostnadsökningen 8,7 mnkr för hela nämnden ligger något högre än det för perioden ökade kommunbidraget på 8,3 mnkr. Nettokostnader har ökat med 0,6 % mer än det ökade kommunbidraget. Kommunbidraget har ökat avseende satsningar på ung fritid, bibliotek, bidrag till föreningar samt kompensation för löner, priser och lokaler. Totalt har nettokostnaderna ökat med 6,7 %.

Investeringar

Kultur- och fritidsnämnden har för 2018 en total investeringsram om 45,2 mnkr. Per sista augusti har 6,2 mnkr upparbetats. Kontoret bedömer att 28,7 mnkr kommer att användas i år. För verksamhetslokaler finns ytterligare medel avsatt hos Telge.

Disco-golfbana och dansbana har färdigställts och projektet fördröjades. Kultur- och fritidsnämnden föreslås ansöka om att omfördela 280 tkr från IT-verkstäder fritidsgårdar i Södertäljelyftet samt att ansöka ytterligare medel om 0,3 mnkr.

Kultur- och fritidsnämnden föreslås ansöka om att flytta 10,5 mnkr av avsatta projektmedel för KS/KF-investeringar till 2019 på grund av förseningar i projekten samt att ansöka om ytterligare medel om 1,0 mnkr till Södertälje IP på grund av att projektet fördröjats. Kultur- och fritidsnämnden föreslås ansöka om att flytta avsatta medel för lokalinvesteringar för Bårsta fritidsgård, GF-hallen samt för teaterlokal Annexet/Orionkullen till 2019.

Kultur- och fritidsnämnden föreslås ansöka om att flytta avsatta medel i Södertäljelyftet för konstsnöspår Tveta och ismaskin Scaniarinken till 2019. Kultur- och fritidsnämnden föreslås ansöka om att omfördela 0,5 mnkr i Södertäljelyftet för Torekällberget - bevakningskameror till Torekällberget - Nya miljöer.

Genomförandegraden av investeringar tenderar minska jämfört med föregående år. En förklaring är att upphandlingar dragit ut på tiden och projekttiden har därför blivit längre än planerat. I gengäld ser avtalstroheten avseende inköp ut att öka.

Målpuppfyllelse

Kultur och fritid kan bidra till samtliga övergripande mål, men nationella indikatorer som specifikt rör kultur- och fritid finns endast för några få områden. Resultat kommer att följas upp i årsbokslutet. Nämndens egna verksamhetstal framgår under avsnitt 6.

16.12 Stadsbyggnadsnämnden

Resultat augusti -1 336 tkr

Helårsprognos 0 tkr

Nämndens sammanfattning

Stadsbyggnadsnämndens ekonomiska resultat i delårsbokslutet blev ett resultat på – 1 336 tkr (- 108 tkr, 2017). Underskottet förklaras av lägre intäkter.

Nettokostnaden för stadsbyggnadsnämndens verksamheter har budgeterats att öka med 3 % jämfört med 2017. Under perioden har nettokostnaderna ökat med 10 %. Förändringen förklaras främst av lägre intäkter inom enheten geografisk information.

Nämndens verksamheter är budgeterade att finansieras till 83 % av externa intäkter och till 17 % av kommunbidrag. Därför påverkas nettokostnaden både av intäkter och kostnader och hur de utvecklas. Per sista augusti ligger intäktsfinansieringen på 79 % (75 %, 2017).

Kontorets bedömning är att nämnden kommer att landa på ett 0-resultat på årsbasis.

Investeringar

Nämnden har inga investeringsanslag i år.

Under årets första månader har det dock identifierats investeringsbehov för året.

För i år handlar det om ett nytt ärendehanteringssystem för Bygglovsenheten samt e-tjänster för enheten Geografisk information. Nämnden ansökte därför om investeringsmedel i samband med april delårsbokslut. Enligt konstaterande från kommunstyrelsekontoret ska finansiering av dessa rymmas inom kommunens centrala satsningar för fortsatt digitalisering. Av den anledningen fick nämnden avslag på äskande av investeringsmedel.

Även för kommande år ser kontoret behov i digitaliseringsinvesteringar. Detta har kommunicerats i samband med Mål och budgetprocessen för investeringar 2019-2021.

16.13 Miljönämnden

Resultat augusti 122 tkr

Helårsprognos 400 tkr

Nämndens sammanfattning

Driftsredovisning och nämndens helårsprognos

Miljönämndens budgetavvikelse per den 31 augusti är + 122 tkr, vilket utgör 1,5 procent av kommunbidraget och 0,6 procent av nämndens totala budget. Utfallet som helhet har påverkats främst av försenade intäkter, lägre personalkostnader på grund av vakanser, samt lägre kostnader för material och tjänster därför att planerade aktiviteter ännu inte genomförts. Den sammantagna prognosen för helåret är ett överskott om ca 400 tkr.

Miljökontoret har bytt verksamhetssystem i mars 2018. Införandet av det nya systemet har försenats av tekniska problem. Avgifter har inte kunnat faktureras från mars till augusti, vilket innebär att avgiftsintäkter är försenade. Faktureringen är nu igång men släpar efter. Samtidigt har en del kostnader för IT-omställningen också försenats. Det är osäkert hur mycket kostnader som tillkommer under hösten. Inom andra delar av nämndens verksamhet fördelas intäkter och kostnader från aktiviteter ojämnt över året, vilket bidragit till avvikelser sett på perioden till augusti. Att intäkter är försenade ger ett skevt utfall i nettokostnad och intäktsfinansiering för perioden. Huvuddelen av detta bedöms vara tillfälligt. Utfallet på helår väntas bli annorlunda.

Investeringar

Miljönämnden har inga investeringar beslutade av KS/KF, inga projekt om verksamhetslokaler och inte något projekt inom Södertäljelyftet. Nämnden har tilldelats en utökad investeringsram för 2018 om 1 300 tkr i nämndsinvestering för att köpa ett nytt verksamhetssystem. Investeringen är påbörjad. Systemet är köpt, men införandet pågår fortfarande på grund av tekniska problem.

Internkontroll

Miljönämnden har fem kontrollmål baserade på kommunstyrelsens beslut, vilka rapporteras i en bilaga till delårsrapporten. Resultatet av kontrollen är att kontrollmålen i huvudsak har uppnåtts. Nämnden har nio kontrollmål baserade på nämndens riskanalys. Kontrollen pågår och ska rapporteras i årsrapporten för 2018.

Kommunfullmäktiges mål och särskilda satsningar

Arbete pågår för måluppfyllelsen. De flesta av miljönämndens indikatorer följs upp först i årsrapporten. Miljönämnden har ingen del i särskilda satsningar inom Mål och Budget.

Sammantagen bedömning av god ekonomisk hushållning

Budgetföljsamheten bedöms som Bra.

Läget för miljönämndens del av kommunfullmäktiges mål bedöms som OK.

16.14 Tekniska nämnden

Resultat augusti 13 338 tkr

Helårsprognos 6 000 tkr

Nämndens sammanfattning

Tekniska nämndens resultat per 31 augusti blev ett överskott på 13 338 tkr. Det positiva resultatet förklaras främst med låg förbrukning av medlen inom välfärds- och byggbonusprojekten. Parallellt har nämnden haft lägre personalkostnader på grund av vakanta tjänster inom flera verksamheter.

Per sista augusti 2018 har tekniska nämnden haft kostnader på 750 tkr för deponier. Kontoret bedömer att kostnaderna för hela året kommer att uppgå till 2 464 tkr.

Tekniska nämnden föreslås ansöka om kompensation för deponier för sammanlagt 2 464 tkr.

Helårsprognosen är ett överskott på 6000 tkr, exklusive föreslagen ansökan om kompensation för deponier.

Den totala nettokostnaden för nämndens verksamheter har ökat med 5 procent (2 731 tkr) jämfört med föregående år. Förklaringen till nettoökningen är bland annat högre personalkostnader som har ökat med 13 procent jämfört med förra året. Ökningen förklaras med att många av förra årets vakanta tjänster har återbesatts.

Investeringar

Tekniska nämnden, Södertälje City i Samverkan och kommunens exploateringsverksamhet har en gemensam KS/KF-beslutad investeringsram på 75 000 tkr. Per sista augusti 2018 förbrukades 20 785 tkr. I samband med uppföljning har kontoret identifierat behov av budgetrevidering.

Kontoret föreslår att nämnden godkänner revidering av KS/KF investeringsram.

Av TN:s egen investeringsram på 53 500 tkr har 19 935 tkr förbrukats. I samband med uppföljning har kontoret identifierat behov av budgetrevidering.

Kontoret föreslår att nämnden godkänner de föreslagna ändringarna i nämndinvesteringsbudgeten.

Tekniska nämnden har en investeringsram på 13 570 tkr för fortsatt utbyggnad av GC-nätet. Per sista augusti har 280 tkr förbrukats.

Tekniska nämnden har en investeringsram på 14 300 tkr från Södertäljelyftet. Per sista augusti har 5 571 tkr förbrukats.

- Kontoret föreslår att nämnden godkänner revidering av Södertäljelyftets investeringsbudget.

16.15 Kommunstyrelsen

Resultat augusti 24 394 tkr

Helårsprognos 10 700 tkr

Nämndens sammanfattning

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges fastställda mål uppfyller Södertälje kommun målen för god ekonomisk hushållning 2018. Kommunfullmäktiges åtta mål har konkretiserats i kommunstyrelsens verksamhetsplan. En eller flera indikatorer har kopplats till varje mål som används för att avgöra om målet är uppfyllt eller inte. Uppföljningen av indikatorer för tertialrapport 2 visar inte på några större avvikelser.

Det finansiella målet är uppfyllt där alla indikatorer kopplade till målet får bedömning bra. Arbetsgivarmålet får också bedömningen bra då riktvärdet för året är uppfyllt för tre av fyra indikatorer, den fjärde indikatorn redovisas först i årsbokslutet. För verksamhetsmålen görs uppföljningen av ett antal indikatorer endast i årsbokslutet. Bedömningen är att uppfyllelsen av verksamhetsmålen anses tillfredsställande för året.

Förutom de åtta kommunfullmäktigemålen innehåller verksamhetsplanen särskilda satsningar och uppdrag som har följts upp i samband med delårsrapporten. Den samlade bedömningen är att resultatet är gott även om alla satsningar och uppdrag inte är helt uppnådda/genomförda.

Kommunstyrelsens prognos per augusti är ett överskott på 10,7 mnkr. Detta beror till största delen på ”Digitaliseringsprojektet” och ”Förbättrade arbetsvillkor inom äldreomsorgen” som svarar för 8,0 mnkr av det prognostiserade överskottet.

Resultatet per augusti är ett överskott på 24,4 mnkr varav kommunstyrelsens kontor svarar för 21,6 mnkr och politisk ledning 2,8 mnkr.

Nettokostnadsökningen mellan augusti 2017 och augusti 2018 är 6,2 procent varav kommunstyrelsens kontor svarar för 8,2 procent och politisk ledning -0,9 procent. Den ökade nettokostnaden på 13,3 mnkr består bland annat av ökade löner och arvoden, digitaliseringsprojektet och förbättrade arbetsvillkor inom äldreomsorgen. Beslutat kommunbidrag per augusti har ökat med 21,4 mnkr eller 9,3 procent varav 12,0 mnkr avser digitalisering och förbättrad äldreomsorg och 1,3 mnkr kostnader för 2018 års val.

Prognosen för KF/KS beslutade investeringar är ett överskott på 10,6 mnkr och för nämndsinvesteringarna är prognosen enligt budget. Överskottet beror huvudsakligen på att plattformprojektet har senarelagts.

De underskott som prognostiseras på vissa projekt kan inrymmas inom den totala ramen för KF/KS-investeringar 2018, men 10,0 mnkr för plattformsbytet behövs 2019 istället samtidigt som det erfordras ytterligare 5,0 mnkr 2019. Dessutom behövs 1,5 mnkr för kameraövervakning 2019, då planeringen inte ligger i fas med beslutad budget.

16.16 Revisionen

Resultat augusti 332 tkr

Helårsprognos 46 tkr

Nämndens sammanfattning

Revisionens resultat per sista augusti är ett överskott på 46 tkr.

Kostnadsutvecklingen jämfört med augusti 2017 är 18,9 procent att jämföras med kommunbidraget som har ökat med 20 procent.

16.17 Centrala poster

Resultat augusti 168 mnkr

Helårsprognos 221 mnkr

Sammanfattning

Resultatet från de centrala posterna uppgår i augustibokslutet till närmare 168 mnkr. Föregående år var resultatet 182 mnkr för motsvarande period, en minskning med 14 mnkr. Mark och exploatering har ett förbättrat resultat med 38 mnkr samt området centrala personalfrågor har 10 mnkr högre kostnader jämfört med motsvarande period 2017. Skatteintäkterna inklusive generella statsbidrag har ökat med 102 mnkr och kommunbidrag till nämnderna med 128 mnkr. Internbanken har ett resultat som är 10,3 mnkr lägre än föregående år och specialdestinerade statsbidrag är 10 mnkr lägre än motsvarande period föregående år.

De ofördelade anslagen beräknas ge ett överskott på 10 mnkr. Om de ofördelade anslagen utfördelas till nämnderna så minskar resultatet för centrala poster samtidigt som berörda nämnders resultat påverkas positivt i motsvarande grad.

Budgeterat resultat uppgår till 128,6 mnkr och prognostiserat resultat uppgår till närmare 221 mnkr, varmed budgetavvikelsen beräknas bli en positiv avvikelse på närmare 93 mnkr.

17. Ordlista och begreppsförklaringar

Anläggningstillgång

Anläggningstillgångar är tillgångar avsedda att stadigvarande brukas så som exempelvis mark, byggnader, maskiner och inventarier.

Avskrivning

Avskrivningar är kostnadsfördelning av en anskaffad tillgång under dess ekonomiska livslängd.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen och hur den förändrats under året. Tillgångarna visar hur kommunen använt sitt kapital i anläggnings- och omsättningstillgångar respektive hur kapitalet anskaffats, långfristiga och kortfristiga skulder samt eget kapital.

Derivatinstrument

Ett finansiellt instrument vars värde kan härledas från ett underliggande värdepapper. Exempel på derivatinstrument är valutaterminer, aktieoptioner, ränteterminer, ränteoptioner, elterminer, ränteswappar, caps, floors, collars etc.

Eget kapital

Det egna kapitalet består av tidigare års resultat tillsammans med årets resultat.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter är räntor och utdelningar, finansiella kostnader är räntekostnader på lånat kapital.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar likviditetsförändringen mellan åren.

Finansnetto

Är skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader.

Kommunbidrag

Respektive nämnds del av kommunens skatteintäkter och statsbidrag.

Kommunalekonomisk utjämning

Kommunalekonomisk utjämning är ett system för att ska skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla kommuner och landsting i landet för att kunna tillhandahålla sina invånare likvärdig service oberoende av kommuninvånarnas inkomster och andra strukturella förhållanden. Skillnader i kommunalskatt ska därmed i huvudsak spegla skillnader i effektivitet, service- och avgiftsnivå.

Komponentavskrivning

Uppdelning av en tillgång i olika delar beroende av olika nyttjandeperioder och därmed olika avskrivningstider.

Kortfristiga fordringar

Fordringar som förfaller till betalning inom ett år från balansdagen.

Kortfristiga skulder

Den del av de totala skulderna som avses betalas inom ett år.

Långfristiga fordringar

Fordringar som förfaller till betalning senare än ett år från balansdagen.

Långfristiga skulder

Den del av de totala skulderna där återbetalningstiden sträcker sig över en tidsperiod längre än ett år.

Likviditet

Betalningsberedskap på kort sikt.

Låneramsavgift

En avgift på låneramen som ett kommunalt bolag betalar för kommunens risktagande.

Nettokoncernskuld per invånare

Kommunens samtliga förpliktelser med avseende på långa och korta skulder, avsättningar, ansvarsförbindelser och borgensåtaganden med avdrag för placeringar och tillgångar i kassa/bank delat med antalet invånare i kommunen.

Omsättningstillgångar

Tillgångar i form av tillgodohavanden i kassa, bank, kortfristiga placeringar, kortsiktiga fordringar, exploatering och förråd.

Resultaträkning

Översiktlig sammanställning av årets intäkter och kostnader och hur det påverkat eget kapital.

Räntenetto

Skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader.

Ränteswap

Ett derivatinstrument som används för att hantera ränterisk. Vanligen byter man rörliga räntebetalningar mot betalningar med fast ränta, eller tvärtom.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

Skatteintäkter

Är summan av kommunalskatten, fastighetsavgift, inkomst- och kostnadsutjämning, LSS-utjämningen, regleringsposten och slutavräkningarna.

Soliditet

Soliditet är ett nyckeltal för att visa hur stor andel av kommunens tillgångar som har finansierats av eget kapital.

Målområde	Mål	Nämnd	Kommunstyrelsens indikatorer	Senaste värde	Riktvärde 2018	Utfall 2018	Bedömning
Kunskapsstaden Södertälje	Resultaten i förskolan, skolan och vuxenutbildningen ska förbättras	KS	Andel invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning	33,9	34	33,9	OK
		ALN	Komvux - Andel studerande gymnasial vuxenutbildning som slutfört kurs vid årets slut (%)	83,3	83	83,3	Bra
			Andel invånare 25-64 med högst förgymnasial utbildning (%)	19,5	20	19,5	OK
			Andel invånare 25-64 med eftergymnasial utbildning (%)	33,9	34	33,9	OK
		UN					
			Indikatorer förskolan – prioriterade kunskapsområden (%)				
			Språkutveckling	87,9	>87,9	87,7	Har brister
			Lek och samspel	91,5	>91,5	92,5	Bra
			Naturvetenskap och teknik	89,7	>89,7	90,8	Bra
			Matematik	89,8	>89,8	90,1	Bra
			Indikatorer grundskolan – resultat				
			Meritvärde åk 9 alla elever	217,9	>217,9	221,3	Bra
			Indikatorer grundskolan - behörighet för fortsatta studier (%)				
			Andel behöriga för högskoleförb program alla elever	79,3	>79,3	83,6	Bra
			Andel behöriga för yrkesprogram alla elever	81,4	>81,4	85,7	Bra
			Indikatorer gymnasium – resultat (%)				
			Avgått med examen högskoleförberedande	70	>70	66	Har brister
			Avgått med examen yrkesprogram	70	>70	85,7	Har brister
			Indikatorer gymnasium - jämförelsetal (%)				
			Jämförelsetal totalt	13,87	>13,87	14,14	Bra
Södertäljes medborgare	Medborgarna har goda livsvillkor	ALN/SN	Andel hushåll som erhållit ekonomiskt bistånd 10-12 månader under året (%)	3,9	3,5	3,3	Bra
		KFN	Barnbokslån i kommunala bibliotek / antal barn 0-17 år	6,5	7	5,9	Har brister
			Kommunalt kontant bidrag till föreningar	50	55	54	OK
Attraktiva	Södertälje är en attraktiv kommun att bo	KS	Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	69	70	63	Har brister

Södertälje	i, att driva företag i och är en plats som attraherar studenter och besökare	SBN	Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - bygglov, NKI [3]	61	64	54	Har brister
Södertäljes klimat- och miljöarbete	Södertälje kommun ger förutsättningar till medborgare och företag att kunna leva hållbart	KS	KS: Andel ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet (%)	57	56,9	59	OK
			Hushållsavfall som samlas in för materialåtervinning, inklusive biologisk behandling (%)	42	44	43	OK
God ekonomi och effektiv organisation	Södertälje kommun har en god ekonomisk hushållning	KS	Soliditet kommunkoncern, (%)	25,9	> 25,9	35,5	Bra
			Resultat exkl. jämförelsestörande poster kommun, mnkr	155	124	276	Bra
			Resultat efter skatt koncern, mnkr	628	427	391	Bra
			Nettokoncernskuld, tkr/inv.	146	< 146	125	Bra
			Rating (Standard & Poor's)	AA+	AA+	AA+	Bra
			Nämndernas budgetföljsamhet	0,6	0	4,5	Har brister
Attraktiv arbetsgivare	Södertälje kommun kan rekrytera och behålla medarbetare med rätt kompetens. Södertälje kommun ska vara en arbetsgivare som kännetecknas av jämställdhet och likvärdighet	KS	Personalomsättning (%)	14	13,5	12,7	Bra
			Andel heltidsarbetande (%)	82	82,5	84,4	Bra
			Sjukfrånvaro (%)	6,6	6,4	6,3	Bra

Budget per projekt samt prognos helår 2018

Projekt tkr	Nämnd	Budget 2018	Status	Prognos 2018
Grundskola Enhörna	KDN Enhörna	-	Projektering pågår	-
Lokaler Järna (Futurum mfl)	KDN Järna	-	Förstudie 2018	-
Ridstall Billsta	KDN Järna	-	Avslutat	200
Tillgänglighetsanpassning Futurum	KDN Järna	-	Avslutat	500
Mölbo idrottshall	KDN V-M	-	Godkänd av nämnd	-
Arenornas underhåll	KS	29 500	-	29 500
Investeringar brandskydd	KS	2 500	-	2 500
Reinvesteringar lokaler (TF)	KS	40 000	-	40 000
Reservutrymme (fördelas av KS)	KS	60 450	-	33 950
Science Park/Campus Telge	KS	1 000	Produktion pågår	1 000
Fotbollshall/tält Västergård	KFN	-	Förstudie 2018	-
Fritidsgård Bårsta	KFN	7 000	Förstudie 2018	7 000
GF-hallen	KFN	92 000	Produktion pågår	86 000
Nytt badhus	KFN	-	Förstudie 2018	-
Saltskogs gård	KFN	-	Förstudie 2018	-
Teaterlokal Orionkullen	KFN	5 000	Förstudie 2018	5 000
Torekällberget diverse projekt	KFN	-	Förstudie 2018	-
Gruppbostad 2019 LSS 6 platser	OMS	-	Utgår	-
Gruppbostad 2020 LSS 6 platser	OMS	-	Förstudie 2018	-
Sydgården-Omflytt daglig verksamhet	OMS	6 000	Genomförandefas	6 000
Cykelparkering/garage	TN	-	Förstudie 2019	-
Fsk Sabeln	UN	-	Förstudie 2019	-
Fsk Södertälje Södra (420 barn)	UN	-	Förstudie 2019	-
Förskolor Ronna	UN	-	Förstudie 2018	-
Glasberga fsk paviljong	UN	-	Utvärdering	800
Glasberga ny förskola	UN	-	Förstudie 2019	-
Hovsjöskolan ombyggnad	UN	-	Projektering pågår	6 000
Igelsta grundskola omb	UN	12 000	Genomförande, inflyttat	12 000
Kök och matsal 2018-2027	UN	-	Förstudie 2018	-
Körbärets- & Satellitens förskola	UN	-	Förstudie 2019	-
Braxen 2 (fd Mariekäll)	UN	-	Projektering startad	2 000
Rosenborgshallen tillgänglighet	UN	2 000		2 000
Rosenborgskolans grundsärskola	UN	44 000	Genomförande	44 000
Soldalaskolan ombyggnad	UN	4 000	Genomförande	4 000
Soldalaskolans tillbyggnad	UN	10 000	Genomförande, inflyttat	10 000
Utemiljö Blombackaskolan	UN	4 750	Anpassningsåtgärd	4 750
Utemiljö Blommans förskola	UN	-	Anpassningsåtgärd	-
Utemiljö Brolundaskolan	UN	-	Södertäljelyftet	-
Utemiljö Brunnängsskolan	UN	-	Förstudie 2018	-
Utemiljö Burspråkets förskola	UN	-	Södertäljelyftet	-
Utemiljö Lina förskola	UN	-	Anpassningsåtgärd	-
Utemiljö Lärkans förskola	UN	-	Södertäljelyftet	-
Utemiljö Urbergets förskola	UN	-	Utgår	-

Viksbergs förskola	UN	20 300	Genomförande	20 300
Viksbergskolan och Viksberghallen	UN	68 000	Genomförande	68 000
Årbokens förskola	UN	2 000	Avslutat i förtid	-
Till fsk Brunnäng/Grusåsen	UN	-	Förstudie 2018	10 000
Östertälje fsk	UN	5 000	Projektering pågår	5 000
Björkmossen äldreboende	ÄON	65 000	Inflyttat	80 000
Byte hemtjänstlokal Fornhöjden	ÄON	-	Förstudie 2018	-
Byte hemtjänstlokal Geneta	ÄON	-	Förstudie 2019	-
Byte hemtjänstlokal Mariekällgården	ÄON	-	Produktion pågår	-
Kryddans dagverksamhet	ÄON	1 500	Produktion pågår	1 500
Mariekällgårdens kök	ÄON	16 000	Projektering pågår	16 000
Nytt äldreboende - inflytt ca 2021	ÄON	-	Förstudie 2018	-
Summa		498 000		498 000

Rapport | 2018-10-15

Delårsrapport kommunstyrelsens uppsikt

Avseende nämndernas delårsrapportering T2 2018

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
2.	Sammanfattning	3
3.	God ekonomisk hushållning	3
3.1	Ekonomi	5
3.2	Investeringar	5
3.2.1	Kommunkoncerngemensam investeringsprocess	Fel! Bokmärket är inte definierat.
3.2.2	Verksamhetslokaler	5
3.3	Internkontroll	5
4.	Kommunstyrelsens sammanfattning av nämndernas resultat	6
4.1	Järna kommunalnämnd	6
4.2	Hölö-Mörkö kommunalnämnd	6
4.3	Vårdinge-Mölnbo kommunalnämnd	6
4.4	Enhörna Kommunalnämnd	7
4.5	Arbetslivsnämnden	7
4.6	Omsorgsnämnden	7
4.7	Socialnämnden	8
4.8	Äldreomsorgsnämnden	8
4.9	Överförmyndarnämnden	8
4.10	Utbildningsnämnden	9
4.11	Kultur- och fritidsnämnden	9
4.12	Stadsbyggnadsnämnden	10
4.13	Miljönämnden	10
4.14	Tekniska nämnden	10
4.15	Kommunstyrelsen/Ksk och politisk ledning	11
4.16	Revisionen	11
4.17	Kommunstyrelsen/centrala poster	11
5.	Särskilda uppdrag/åtgärder/satsningar	12

1. Inledning

Uppsiktsrapporten är kommunstyrelsens verktyg för att återrapportera till kommunfullmäktige om den uppsikt som genomförts under den redovisade perioden. I rapporten framgår kommunstyrelsens uppfattning på hur väl nämnderna följt kommunfullmäktiges mål och uppdrag.

2. Sammanfattning

Kommunfullmäktige har valt att styra genom sex målområden och totalt åtta mål vilka har kompletterats med ett antal indikatorer. Uppföljningen av indikatorer för tertialrapport 2 visar inte på några större avvikelser och sammantaget förväntas kommunfullmäktiges fastställda mål uppnå en god ekonomisk hushållning 2018. Kommunstyrelsen bedömer att det finansiella målet anses vara uppfyllt och där alla indikatorer kopplade till målet får bedömning *bra*. Vidare bedömer kommunstyrelsen att uppfyllelsen av verksamhetsmålen hittills får bedömningen *tillfredsställande*. Arbetsgivarmålets riktvärden för året är uppfyllt för tre av fyra indikatorer, den fjärde indikatorn redovisas först i årsbokslutet. Kommunstyrelsen bedömer att uppfyllelsen av målet som arbetsgivare hittills får bedömningen *bra*.

Förutom de åtta kommunfullmäktigemålen innehåller delårsrapporten en uppföljning av de särskilda satsningar och uppdrag som det har beslutats om i Mål- och budget 2018-2020. Den samlade bedömningen är att resultatet hittills är *tillfredsställande* även om alla satsningar och uppdrag inte är helt uppnådda eller genomförda.

Resultatet för kommunen per augusti blev totalt 340 mnkr, vilket är 39 mnkr lägre än föregående år. Resultatet exklusive jämförelsestörande poster, som realisationsvinster och exploateringsvinster, uppgår till 276 mnkr vilket är 86 mnkr lägre än resultatet på 362 mnkr för samma period 2017. De jämförelsestörande posterna per augusti uppgår till 64 mnkr att jämföra med 17 mnkr för samma period 2017. Resultatminskningen beror främst på att nettokostnadsutvecklingen med 5,4 procent överstiger skatteutvecklingen, som endast ökat med 2,8 procent.

Helårsprognosen är ett positivt resultat på 270 mnkr inklusive jämförelsestörande poster att jämföra med det budgeterade resultatet på 129 mnkr. Jämfört med årsresultatet för 2017 innebär det en försämring med 159 mnkr. Skatteutvecklingen förväntas öka med 2,9 procent jämfört mot helår 2017 medan nettokostnadsutvecklingen, exklusive realisation- och exploateringsvinster beräknas öka med 6,6 procent mot årsbokslutet 2017.

Resultatet per augusti är på en mycket god nivå för att kunna uppnå det budgeterade årsresultatet på 79 mnkr exklusive jämförelsestörande poster. Även kommunens budgetföljsamhet per augusti är starkt positiv med avseende på nettokostnadernas utveckling i förhållande till budgeterade nettokostnader.

Nettokoncernskulden uppgår till 125 tkr/invånare och beror på den minskade skuldsättningen i kommunkoncernen externa skulden minskat med 0,5 mdkr under tertialet.

Personalomsättningen har generellt minskat i kommunens verksamheter, med bl.a. lägre omsättning på lärare och i samband med rekrytering anställs fler behöriga lärare. Efter en långsiktig särskild satsning har andelen heltidsarbetande inom äldreomsorgen ökat.

Avseende sjukfrånvaron har den generellt minskat, dock har äldreomsorgen fortfarande relativt hög sjukfrånvaro men trenden är att sjukfrånvaron även där sjunker.

3. God ekonomisk hushållning

Inom Södertälje kommuns verksamheter och ekonomi är inriktningen att de ska kännetecknas av ordning och reda. I detta ligger kravet på ett långsiktigt tänkande och ett effektivt förvaltande av medborgarnas skattepengar. Genom god ekonomisk hushållning skapas utrymme för verksamhetsutveckling och investeringar men förutsätter att ett systematiskt arbete sker efter den styrmodell med målstyrning och rambudget som fastställts av kommunfullmäktige och en förmåga finns att anpassa sig efter förändrade förutsättningar under året.

Den uppföljning och utvärdering som sker utifrån perspektivet GEH utgår från tre delområden:

- Finansiella mål
- Kommunfullmäktiges verksamhetsmål
- Södertälje kommun som arbetsgivare

Vad avser kommunfullmäktiges åtta mål har dessa konkretiserats i nämndernas verksamhetsplaner där varje mål inrymmer indikatorer och riktvärden som har som syfte är att möjliggöra en bedömning av hur väl målet är uppfyllt. Indikatorernas roll är att stödja en kvalitativ bedömning, men är inte det enda underlaget för bedömning av måluppfyllelse. Genom användning av riktvärden kopplade till indikatorerna visar detta nämndens ambition och vilken nivå som ska uppnås under året. Endast en del av indikatorerna följs upp mot verksamhetsmålen i samband med tertialrapporten för augusti medan övriga följs upp i samband med årsbokslutet.

Uppföljningen av kommunfullmäktiges indikatorer visar inte på några väsentliga avvikelser och bedömningen är att sammantaget förväntas kommunfullmäktiges fastställda mål uppnå en god ekonomi hushållning 2018.

Finansiella mål

Kommunallagens balanskrav är den lägsta nivå som ställs för god ekonomisk hushållning. Periodens balanskravsresultat är 332 mnkr efter justeringar för realisationsvinst. Kommunen har i enlighet med balanskravets regler avsatt resultatmedel för särskilda ändamål. Resultatet enligt balanskravsutredningen är positivt och överträffar redan per augusti helårsprognosen för 2018. Även soliditeten har stärkts markant vilket beror på minskade skulder tillsammans med ett bra ekonomiskt resultat. Ytterligare en aspekt till att kommunen uppnår god ekonomisk hushållning avseende det finansiella målet är att nettokoncernskulden har minskat betydligt vilket beror på den minskade skuldsättningen i kommunkoncernen tillsammans med en befolkningsökning. Den årliga ratingen som Standard & Poor's utför angående kommunens kreditvärdighet ligger kvar på samma nivå AA+. Kommunstyrelsen bedömer att det finansiella målet anses vara uppfyllt och där alla indikatorer kopplade till målet får bedömning *bra*.

Verksamhetsmål

Från den samlade uppföljningen av mål och uppdrag är några resultat lite extra intressanta att lyfta fram: Skolans systematiska mål- och resultatstyrningen är en av de framgångsfaktorer som bidrar till att behörigheten till ett nationellt program på gymnasiet liksom meritvärdet i åk 9 har fortsatt att öka. I år har både behörighet till ett nationellt program på gymnasiet såväl som antalet elever med betyg i samtliga obligatoriska 16 ämnen ökat.

Hushåll med ekonomiskt bistånd under januari-augusti 2018 har minskat däribland hushåll där barn ingår och som erhållit ekonomiskt bistånd i 10-12 månader under året. En god arbetsmarknad kan tänkas vara bidragande orsak till färre hushåll med ekonomiskt bistånd där barn ingår. Södertälje kommun har under året utökat antalet utbildningsplatser, vilket möjliggör att flertalet elever som söker en utbildningsplats ges mycket goda chanser till att börja studera redan under våren 2019. Yrkehögskolan har lämnat in ytterligare fem ansökningar med fokus på arbetsgivarens kompetensförsörjningsbehov. Detta tillsammans kommer sannolikt kunna få effekt på utfallet vid nästa års mätning.

Kommunstyrelsen bedömer att uppfyllelsen av verksamhetsmålen hittills får bedömningen *tillfredsställande*.

Södertälje kommun som arbetsgivare

För arbetsgivarmålet har riktvärdena för tre av fyra indikatorer uppfyllts medan den fjärde indikatorn redovisas först i årsbokslutet.

Personalomsättningen har generellt minskat i kommunens verksamheter, med bl.a. lägre omsättning på lärare och i samband med rekrytering anställs fler behöriga lärare. Efter en långsiktig särskild satsning har andelen heltidsarbetande inom äldreomsorgen ökat.

Avseende sjukfrånvaron har den generellt minskat, dock har äldreomsorgen fortfarande relativt hög sjukfrånvaro men trenden är att sjukfrånvaron även där sjunker. En del i förklaringen kan vara det fortsatta arbetet med aktiv sjukskrivning som nu har gett resultat.

Kommunstyrelsen bedömer att uppfyllelsen av målet som arbetsgivare hittills får bedömningen *bra*.

3.1 Ekonomi

Resultatet för kommunen per augusti blev totalt 340 mnkr, vilket är 39 mnkr lägre än föregående år. Resultatet exklusive jämförelsestörande poster, som realisationsvinster och exploateringsvinster, uppgår till 276 mnkr vilket är 86 mnkr lägre än resultatet på 362 mnkr för samma period 2017. De jämförelsestörande posterna per augusti uppgår till 64 mnkr att jämföra med 17 mnkr för samma period 2017. Resultatminskningen beror främst på att nettokostnadsutvecklingen med 5,4 procent överstiger skatteutvecklingen, som endast ökat med 2,8 procent.

Nämnderna visar sammantaget ett överskott på 173 mnkr.

Kommunstyrelsens bedömer att resultat exklusive jämförelsestörande poster på 276 mnkr för perioden januari-augusti är på en mycket god nivå för att kunna uppnå det budgeterade årsresultatet på 79 mnkr exklusive jämförelsestörande poster. Även kommunens budgetföljsamhet är starkt positiv med avseende på nettokostnadernas utveckling i förhållande till budgeterade nettokostnader.

3.2 Investeringar

3.2.1 Utfall och prognos

Till och med augusti har 24 procent av investeringsbudgeten använts. Utnyttjandet av kommunens investeringsbudget är oftast lägre under årets första åtta månader, för att sedan öka successivt under resterande del av året.

Helårsprognosen för nämnderna att 84 procent av investeringsbudgeten används jämfört med 99 procent för 2017. Utifrån tidigare års utfall är detta ett högt prognostiserat utfall, men är på en jämförbar nivå som 2017 års nivå. Genom arbetet med den nya investeringsprocessen är fokus i år mer uttalat på genomförandet av budgeterade investeringar och därför bedöms prognosen som rimligt. Denna bedömning gäller såväl KS/KF-investeringar som nämndsinvesteringar och Södertäljelyftet.

3.2.2 Felaktigt redovisade investeringar för tidigare år

För tekniska nämnden har under året gjorts en korrigering för investeringen i två parkeringsdäck, Pilen 2 och Abborren, som i 2017 års bokslut felaktigt bokfördes som en investering som tagits i bruk istället för som en förskottsbetalning till leverantör. Korrigeringen innebär att den bokförda investeringen på 19,7 mnkr har lyfts ur anläggningsregistret och istället redovisas som fordran på leverantör i väntan på att investeringen ska genomföras och tas i bruk. Arbetet med parkeringsdäcken beräknas påbörja under hösten 2018.

För socialnämnden har investeringen i form av elsanering på Holmfastvägen reducerats med 56 tkr och en återbetalning har skett från Telge Fastigheter. Detta skulle ha skett 2017 men har påverkat och reducerat investeringsutfallet först i år.

Kommunstyrelsen konstaterar att brister i redovisningen av anläggningstillgångar förekommit i samband med föregående års bokslut. Det är därför väsentligt att nödvändiga kontroller sker i samband med bokslut så att rättvisande uppgifter redovisas och lämnas i rapporteringen till kommunfullmäktige.

3.2.3 Verksamhetslokaler

Investering i kommunens verksamhetslokaler görs av Telge Fastigheter AB och styrs av kommunen genom Mål- och budget samt de justeringar som uppkommer i samband med tertialrapporterna.

I investeringsbudgeten för 2018-2020 finns ett reservutrymme för verksamhetslokaler som kan fördelas genom beslut av kommunstyrelsen vid förändringar av projekt eller omfördelning av medel inom budgetens godkända projekt. Reservutrymme för innevarande budgetår är 60,5 mnkr. Kommunstyrelsen föreslår använda detta reservutrymme till flertalet projekt som tillkommit eller fördyrats. Efter förslag på omfördelning eller förskjutning av projekt till budgetåret 2019 uppgår reservutrymmet per den 31 augusti 2018 till 64,8 mnkr.

I övrigt har kommunstyrelsen inget övrigt att tillägga.

3.3 Internkontroll

De interna kontrollinsatserna som utförs under året är ett viktigt hjälpmedel och en integrerad del i verksamhetens grundläggande processer för att uppnå förväntade resultat och ytterst kommunfullmäktiges mål. Tidigare erfarenheter och medvetenhet om att fusk och bedrägerier mot välfärdssystemet förekommer behöver därför

synliggöras och återspeglas i arbetet med interna kontrollinsatser. Arbetet med riskanalyser och riskhantering behöver fortsätta att utvecklas för att både identifiera och hantera risker.

Från och med 2016 blev internkontrollen mer integrerad med verksamhetsplanerna. Samtliga nämnder har redovisat resultatet av den verksamhetsspecifika internkontrollen i samband med årsbokslutet men med resultat som varierar.

Förra året har också ett ärende gällande uppsiktsplikten beslutats, där det ska fortsätta att utredas om hur denna ska vara utformad och genomföras för att säkerställa arbetet med uppsiktsplikten för hela kommunkoncernen. Ett arbete pågår inom kommunstyrelsens kontor med avseende på detta.

I december 2017 godkände kommunstyrelsen den kommunövergripande internkontrollen jämte planerna för 2018.

Nämnderna ska göra en lägesbedömning i augusti för den interna kontrollen. Den verksamhetsspecifika internkontrollen ska slutrapporteras i årsbokslutet i samband med verksamhetsuppföljningen. Den kommunövergripande internkontrollen ska nämndbehandlas i höst.

Utifrån lägesrapporteringen per augusti av de interna kontrollinsatserna har inget av väsentlighet uppmärksamats.

4. Kommunstyrelsens sammanfattning av nämndernas resultat

4.1 Järna kommundelsnämnd

Nämndens budgetavvikelse per augusti är ett överskott på 7,8 mnkr. Prognosen för helåret är ett överskott om 1,2 mnkr och som härleds till grundskolan och övrig verksamhet. Nettokostnadsutvecklingen för Järna kommundelsnämnd har totalt minskat med 0,6 procent jämfört med samma period 2017. Grundskolans nettokostnader har minskat med 3,1 mnkr, motsvarande 11 procent, vilket främst beror på en omorganisering.

Nämnden har en total investeringsbudget på 20 mnkr, varav 12,7 mnkr för KS/KF investeringar, 3,2 mnkr för nämndsinvesteringar och 4,1 mnkr för Södertäljelyftet. Per sista augusti var genomförandegraden för investeringar 15,4 procent och nämndens prognos är att 10 mnkr kommer att utnyttjas och att nämnden önskar flytta resterande investeringsram avseende KS/KF-investeringar, fördelat på 5 mnkr till 2019 och 5 mnkr till 2020.

Kommunstyrelsen konstaterar att erhållen investeringsbudget för KS/KF-investeringar inte kommer att utnyttjas i sin helhet innevarande år och kommer att beakta nämndens förslag om överföring i Mål och budget 2019-2021.

4.2 Hölö-Mörkö kommundelsnämnd

Nämndens budgetavvikelse per augusti är ett överskott på 3,9 mnkr som främst härleds till grundskolans resultat på 2,2 mnkr. Årsprognosen för helåret är ett utfall i balans med budget.

Den totala nettokostnadsutvecklingen för nämnden har minskat med 4 procent jämfört med samma period 2017. Både förskolan och grundskolan har minskat nettokostnaderna som hänförs till lägre personalkostnader respektive på att skolskjutskostnader som tidigare belastat skolans budget har flyttats centralt från och med årsskiftet.

För 2018 har nämnden 4,5 mkr i investeringsbudget för Södertäljelyftet, varav 243 tkr förbrukats hittills i år. Investeringsprojekten pågår och 3 mnkr kommer att investeras totalt under året. Nämnden ansöker om överföring av 1,5 mnkr till 2019 då hela investeringen har förskjutits i tid.

Kommunstyrelsen konstaterar att delar av nämndens investeringar i Södertäljelyftet förskjutits i tid och kommer att beakta nämndens förslag om överföring av resterande ram på 1,5 mnkr till 2019.

4.3 Vårdinge-Mölnbo kommundelsnämnd

Nämndens budgetavvikelse per augusti är ett överskott på 1,7 mnkr som främst kan härledas till grundskola och förskola. Prognosen för helåret är ett överskott med 0,3 mnkr. Den totala nettokostnadsutvecklingen har minskat med 3,4 procent jämfört med samma period 2017.

Kommunstyrelsen har inget övrigt att tillägga.

4.4 Enhörna Kommundelsnämnd

Nämndens budgetavvikelse per augusti är ett överskott om 1 mnkr som främst kan härledas till grundskolan. Prognosen för helåret är ett underskott med 0,9 mnkr som härleds till förskolan och produktionsköket. Nämndens nettokostnadsutveckling har ökat med 1 mnkr, vilket utgör 3,1 procent jämfört med samma period 2017.

Redan i delårsbokslut april signalerade förskoleverksamheten ett underskott och en åtgärdsplan togs fram som innefattade återhållsamhet kring vikarier och inköp för att komma till en budget i balans i slutet på året. Underskottet har dock ökat, vilket dels beror på ytterligare färre antal barn under höstterminen men också på att åtgärdsplanen inte fått full effekt.

För 2018 har nämnden en investeringsbudget på 3,8 mnkr, varav Södertäljelyftets investeringar BMX-bana med 300 tkr och utegym med 500 tkr ännu inte startat. Nämnden ansöker om överföring av dessa projekt till 2019 samt att en utökad budgetram med 800 tkr ansöks till projektet staket kring konstgräsplanen.

Kommunstyrelsen konstaterar att nämnden prognostiserar ett underskott på 875 tkr och att underskottet ökat jämfört med prognosen från tertialrapporten i april, bl.a. beroende på färre barn i förskolans verksamhet. Kommunstyrelsen ser det som angeläget att förskolan fortsatt är återhållsam med vikarier och inköp för att till 2019 ha en budget i balans. Kommunstyrelsen föreslår även att nämndens hemställan om att få gå med underskott på 75 tkr beviljas.

Kommunstyrelsen kommer att beakta nämndens förslag om överföring av investeringsbudget för BMX-bana på 300 tkr och utegym på 500 tkr.

4.5 Arbetslivsnämnden

Nämnden budgetavvikelse per augusti är ett överskott på 13,5 mnkr, vilket främst beror på överskott i vuxenutbildningen med 11,8 mnkr och arbetsmarknadsverksamheten med 5,7 mnkr medan den förvaltningsövergripande administrationen har ett underskott om drygt 4 mnkr.

Överskottet inom vuxenutbildningens, som sedan tidigare år visar på fortsatt överskott, beror till största delen på att köp av externa yrkesutbildningar har varit betydligt lägre än budgeterat samt svårigheter att rekrytera lärare och personal till skolläningen med vakanta tjänster som följd. Nämnden håller på med omorganisation inom verksamhetsområdet arbetsmarknadsåtgärder är delar av ESF-projektet MAP2020 ska implementeras i verksamheten från september 2018. Personal som tillhör projektet har tillfälligt anställts på Arbetslivskontorets stab i väntan på att den nya organisationen inom arbetsmarknadsenheten är på plats. Detta har medfört ett överskott på verksamhetsområdet arbetsmarknadsåtgärder och ett underskott på förvaltningsövergripande administration.

Årsprognosen är ett överskott på totalt 14,5 mnkr, där den gymnasiala vuxenutbildningen beräknas få ett överskott på 9,7 mnkr, främst på grund av lägre köp av externa yrkesutbildningar jämfört med budget.

En utbyggnad av vuxenutbildning i egen regi (barn- och fritidsprogrammet) pågår vilket leder till ökade personalkostnader under resten av året. Det prognostiserade överskottet på 2,8 mnkr för SFI beror i huvudsak på ökade intäkter för elever från andra kommuner.

Kommunstyrelsens bedömning är att nämndens kommunbidrag inte är i balans med uppdraget och att en nedjustering är lämplig att göra med cirka 8-10 mnkr i Mål och budget 2019-2021 förutsatt att planerad verksamhet för 2019 inte väsentligt förändras. Kommunstyrelsen rekommenderar ett fortsatt arbete med att utveckla rapporteringen där nämndens insatser kopplas samman med kostnader för olika utbildningsinsatser t.ex. i fråga om antal studerande och program. Detta skulle ge en mer fullständig bild av verksamheten och dess utveckling.

4.6 Omsorgsnämnden

Nämndens budgetavvikelse per sista augusti är ett överskott på 22,4 mnkr. De största avvikelserna finns inom bostad med särskild service enligt LSS på grund av intäkter från Migrationsverket, daglig verksamhet på grund av lägre närvaro under sommarmånaderna samt inom ordinärt boende enligt SoL på grund av minskade behov och lägre utföringsgrad än budgeterat. Resultatet påverkas även av nämndens medelreserv som är oförbrukad.

Nämndens helårsprognos är ett överskott på 22,8 mnkr och den största förklaringen till nämndens överskott är att den resursfördelningsmodell för LSS som används i kommunen baseras på kostnadsutvecklingen i riket och inte den egna kostnadsutvecklingen. Modellen kan därför medföra stora förändringar av kommunbidraget som inte alltid har koppling till nämndens faktiska kostnadsutveckling. Under året har nämndens kommunbidrag ökat med sammanlagt 19,4 mnkr till följd av justeringar enligt resursfördelningsmodellen. I det prognostiserade resultatet ingår även ett engångsbelopp av återsökta statsbidrag från Migrationsverket med 6,8 mnkr.

Kommunstyrelsen konstaterar att nämndens rapportering har blivit tydligare med att koppla ihop information om den faktiskt utförda verksamheten och dess kostnader. Redovisningen av antalet köpta eller producerade timmar, dygn etc. är utförligare redovisat. Fokus är dock fortfarande på vad organisationen levererar.

Kommunstyrelsen rekommenderar ett fortsatt arbete med att utveckla rapporteringen där nämndens insatser kopplas samman med brukarna, som t.ex. utvecklingen av antalet timmar per brukare. Detta skulle ge en mer fullständig bild av verksamheten, dess utveckling och effekten för dess mottagare.

4.7 Socialnämnden

Nämndens budgetavvikelse per sista augusti är ett överskott på 8,6 mnkr. I resultatet ingår avsatta medel på 3,8 mnkr hittills i år för riktade satsningar under året samt en statsbidragsintäkt på 8,3 mnkr från Migrationsverket som avser tidigare års kostnader. Även semesterlöneskulden påverkar resultatet positivt med 6,4 mnkr.

Nämnden prognostiserar sammantaget en budget i balans men med obalanser i de enskilda verksamheterna.

Trots att nämndens sammanlagda prognos är ett utfall i balans med budget så uppvisar verksamheterna ett visst underskott som uppvägs av att tillfälliga medel för verksamhetsutveckling som inte kommer att förbrukas. Personalkostnaderna har inte ökat utan ligger på samma nivå som föregående år medan kostnaderna för köpt verksamhet har ökat väsentligt hittills i år, vilket bl.a. är hänförligt till placeringar av barn och unga. Vad avser helårsplaceringar för barn- och ungdomsvård är antalet placeringar i budget väsentligt lägre än både utfallet hittills i år och föregående år. Även inom SoL är de budgeterade nivåerna för externa placeringar lägre i budget än utfallet.

Kommunstyrelsen konstaterar att nämndens rapportering sammantaget är tydligare i vissa fall med att information kopplas ihop med den faktiskt utförda verksamheten och dess kostnader. Dock är det fortfarande i stor utsträckning ett fokus på vad organisationen levererar. Nämndens rapportering kan med fördel utvecklas med uppgifter om t.ex. ökad vårdtyngd genom antalet timmar/dygn per brukare och i vilken utsträckning som brukare blir hjälpta av vissa insatser. Detta skulle ge en mer fullständig bild av verksamheten och dess utveckling.

I övrigt konstaterar kommunstyrelsen att socialnämnden prognostiserar en budget i balans men att detta till viss del är beroende av engångsposter. Ekonomiska obalanser i verksamheterna beror i viss utsträckning på att budgeterade volymer är väsentligt lägre än både tidigare års utfall och även utfallet hittills i år. Inför budget 2019 rekommenderas nämnden bättre beakta utvecklingen av volymer och därtill hörande kostnader.

4.8 Äldreomsorgsnämnden

Nämndens budgetavvikelse per sista augusti är ett underskott med -4,0 mnkr. Årsprognosen för nämnden är ett underskott med -11,2 mnkr och detta beror till största delen på utförande av hemtjänsten i egen regi. Prognosen för hela hemtjänsten beräknas bli ett negativt resultat på -20,5 mnkr, där den egna regin står för en negativ prognos på -62,4 mnkr inklusive tidigare beslutade åtgärder. Att nämndens samlade resultat inte är ännu lägre beror på att nämndens kommunbidrag inte har minskat i samma utsträckning som minskningen av antalet beviljade hemtjänsttimmar.

Nämnden ger vad gäller hemtjänsten en tydlig bild med relevanta parametrar för hur tillgängliga resurser har använts. Beträffande hemtjänsten i egen regi så visar dessa mått på en för låg kostnadseffektivitet i förhållande till den ersättningsnivå per timma som gäller inom hemtjänsten. Nämnden redovisar en rad åtgärder som vidtagits för att öka kostnadseffektiviteten men hittills har effekterna av dessa åtgärder varit begränsade och beskrivningen av planerade åtgärder och den samlade effekten av dessa är inte tillräckligt tydlig.

Kommunstyrelsen konstaterar att nämndens prognostiserade underskott ligger på motsvarande nivå som rapporterats vid managementuppföljningarna till stadsdirektören under våren. Dock angav nämnden en prognos med budget i balans i tertialrapporten för april med prognostiserat underskott i hemtjänsten på -7,3 mnkr att jämföra mot -20,5 mnkr i tertialrapport augusti. I samband med tertialrapporten för april kommenterade kommunstyrelsen i uppsiktspliktsrapporten att prognosen var osäker då de sammantagna effekterna av åtgärderna var svåra att bedöma. Kommunstyrelsen ser det som av största vikt att nämnden vidtar de kraftfulla och nödvändiga åtgärder som krävs för att få en budget i balans inom hemtjänsten i egen regi samtidigt som avsedd kvalitet upprätthålls i tjänsterna.

4.9 Överförmyndarnämnden

Nämndens budgetavvikelse per augusti är ett överskott på 0,2 mnkr och prognosen för 2018 är ett överskott på 0,4 mnkr. Prognostiserat överskott beror i huvudsak på vakanser och mindre kostnader för ställföreträdare.

Nettokostnaden har minskat med 11,3 procent jämfört med augusti 2017, vilket beror på de ensamkommande barnen som successivt minskar. Antalet barn har minskat med 46 personer sedan årsskiftet och med 66 personer sedan augusti 2017. I slutet av året prognostiseras 22 ensamkommande barn finnas kvar.

Kommunstyrelsen har inget övrigt att tillägga.

4.10 Utbildningsnämnden

Nämndens budgetavvikelse per augusti är ett överskott på 74,6 mnkr, varav 45,1 mnkr avser semesterskultsförändringen. Resterande överskott återfinns i reservering för reglering av budgetramen under hösten för beräknad minskning av antalet barn och elever i verksamheten. Därutöver återfinns även i reserverade medel för köp av externa skolplatser då elevavläsningen ännu inte är slutförd och reglerad mellan kommunerna.

Budgetramen för utbildningsnämnden 2018 är 2 175 mnkr, varav cirka 85 procent är volymbaserad. Hittills under året har ramen utökats med tilläggsanslag på sammantaget 48 mnkr. Tilläggsanslaget avser ökade hyreskostnader för ett antal skolor samt en ramreglering i samband med vårens volymavstämning för ökande antal barn och elev jämfört med budget.

Årsprognosen är ett överskott på 5,5 mnkr. Grundskoleverksamheten, centrala enheter samt administration prognostiserar överskott som täcker gymnasieverksamhetens negativa prognos på drygt 9 mnkr. Elevunderlaget på Wendela Hebbe- och Torekällgymnasierna är inte tillräckligt för att finansiera gymnasieskolornas kostnader. NIU verksamheten ingår i underskottet med cirka 1 mnkr.

Då läraravtalet inte klart kan detta komma att påverka prognosen ytterligare om de överstiger beräknad kostnadsökning.

Nettokostnadsökningen har under de senaste åren har legat på ungefär 2,5 procent vilket är en hanterbar nivå. Ökade löner och löneglidning för pedagogisk personal och ökade kostnader för elever som väljer friskolor och andra kommuner har varit huvudskälen till ökningen. Nämnden ser att utveckling har fortsatt till augusti 2018. Därutöver har det under året tillkommit kostnader för ovan beskrivna verksamhetslokaler, kostnader för skolskjuts som övertagits från kommundelsnämnderna samt en ökad kostnad för ekologiska och närodlade varor till kostverksamheten.

Kommunstyrelsen uppmärksammar att som enskilt största verksamhet inom förvaltningen finns det flera faktorer som påverkar precisionen att göra en ekonomisk prognos för helåret. I år finns osäkerheter kring hur mycket läraravtalet kommer att påverka kostnadsökningen samt utfallet av den stora mängd statsbidrag som är riktade till skolans verksamhet. Dock bedöms det i år inte vara motsvarande stora eftersläpningar i erhållna statsbidrag som under föregående år och som medförde ett väsentligt högre resultat än vad som prognostiserades. Ett väsentligt område för nämnden att följa är lokalkostnadsutvecklingen, då denna både är en viktig faktor för den egna verksamhetens kostnadsstruktur och en faktor som påverkar kommunens bidrag till fristående skolor.

4.11 Kultur- och fritidsnämnden

Nämndens budgetavvikelse per augusti är ett överskott på 6,7 mnkr, varav 2,7 mnkr utgör förändrad semesterlöneskuld. Övriga orsaker till det positiva resultatet är att föreningsbidrag för andra halvåret ännu inte belastat resultatet utan sker först i september i samband med utbetalningen samt fakturor på motsvarande 0,5 mnkr som ännu inte inkommit avseende utförda aktiviteter.

Årsprognosen för hela kultur- och fritidsnämnden är ett utfall i balans med budget.

Nettokostnadsökningen är på 8,7 mnkr, motsvarande 6,7 %, för hela nämnden och ligger något högre än det ökade kommunbidraget på 8,3 mnkr, och går till satsningar på ung fritid, bibliotek, bidrag till föreningar samt kompensation för löner, priser och lokaler.

Kultur- och fritidsnämndens totala investeringsram för 2018 uppgår till 45,2 mnkr och till augusti har 6,2 mnkr upparbetats. Kontoret bedömer att 28,7 mnkr kommer att utnyttjas i år.

Kultur- och fritidsnämnden ansöker om att få flytta 10,5 mnkr av avsatta projektmedel för KS/KF-investeringar till 2019 på grund av förseningar i projekten samt att ansöka om ytterligare medel om 1,0 mnkr till Södertälje IP på grund av att projektet fördröjats. Därutöver ansöker kultur- och fritidsnämnden om att flytta avsatta medel för lokalinvesteringar för Bårsta fritidsgård, GF-hallen samt för teaterlokal Annexet/Orionkullen till 2019 på grund av senarelagda anskaffningar. Även några investeringar inom Södertäljelyftet begär nämnden att få överflyttade till 2019. Den främsta förklaringen till behovet att flytta investeringsmedel är att upphandlingar dragit ut på tiden och projektiden därför blivit längre än planerat.

Kommunstyrelsen konstaterar att verksamheten har en snabbare nettokostnadsökning än kommunbidragets utveckling men att nämndens bedömning är att kunna uppnå en resultatprognos i balans med budget. Ett flertal investeringsprojekt pågår inom nämndens ansvarsområde och det finns beroendeförhållanden mellan olika projekt, såsom GF-hallen och investeringar i inventarier till denna. Därutöver har förseningar och kostnadsökningar uppkommit i investeringsprojekt som ligger utanför nämndens direkta kontroll, såsom saneringen i samband med anläggandet av Södertälje IP. Kommunstyrelsen bedömer att det finns sakliga skäl att de föreslagna överföringarna av investeringsramar till nästa år beviljas.

4.12 Stadsbyggnadsnämnden

Nämndens avvikelse per augusti är ett underskott på -1,3 mnkr och nettokostnaderna har ökat med 10 procent jämfört med motsvarande period 2017. Den högre ökningen förklaras i huvudsak av lägre intäkter inom enheten geografisk information på grund av att fokus lagts på utvecklingsarbete med SGD-plattformen under perioden. Även IT-kostnaderna ligger för perioden högre än budget. Nämnden rapporterar dessutom att det på denna enhet kan finnas såväl kostnader som intäkter under perioden, som ännu är oredovisade, vilket visar på ett behov av en översyn av fakturerings- och uppföljningsrutiner. Detta påpekar även nämnden i sin bokslutsrapport. Resultatet varierar också mycket mellan de olika enheterna.

Nämnden prognostiserar ett resultat i balans med budget.

Stadsbyggnadsnämnden har ingen investeringsbudget för 2018 men äskar 1,2 mnkr i delårsbokslutet för införandet av ett nytt ärendehanteringssystem.

Kommunstyrelsen konstaterar att nämndens rapport har inkommit sent vilket gjort att uppgifter försenats till kommundelsnämnderna och påverkat dessa att sammanställa sin delårsrapport i tid. Detta behöver beaktas i kommande rapportering.

Kommunstyrelsen uppmärksammar att brister finns vad avser redovisning av kostnader och intäkter och därmed möjlighet att redovisa ett rättvisande resultat per augusti. Ett förbättringsarbete behöver därför ske under resterande del av året så att faktureringsrutinerna fungerar som avsett och intäkter och kostnader redovisas till den period de tillhör för att nämndens resultat blir rättvisande.

Vad avser nämndens äskande av investeringsmedel för ärendehanteringssystem rekommenderar kommunstyrelsen att detta samordnas med det arbete som bedrivs inom kommunstyrelsens kontor för att ta fram ett förvaltningsövergripande ärendehanteringssystem med finansiering ur budgeten för detta.

4.13 Miljönämnden

Nämndens budgetavvikelse per augusti är ett överskott på 0,1 mnkr. Utfallet som helhet har påverkats främst av försenade intäkter, lägre personalkostnader på grund av vakanser samt lägre kostnader för material och tjänster då planerade aktiviteter ännu inte genomförts. Den sammantagna prognosen för helåret är ett överskott på ca 0,4 mnkr.

Miljökontoret har bytt verksamhetssystem i mars 2018 och införandet av det nya systemet har drabbats av försening på grund av tekniska problem. Konsekvensen har blivit att avgifter inte har kunnat faktureras från mars till augusti, vilket innebär att avgiftsintäkter inte är rätt redovisade för perioden. Från och med september har faktureringen kommit igång men släpar fortfarande efter. Vissa kostnader i samband med omställningen med nytt verksamhetssystem har blivit försenade och tillkommer under hösten.

Kommunstyrelsen konstaterar att nämndens resultat per augusti inte är helt rättvisande på grund av problem under större delen av perioden att fakturera intäkter. Enligt uppgift har faktureringen kommit igång under september och det är därför väsentligt att nämnden snarast kommer i kapp med denna så att resultatet för helåret blir rättvisande samt att risken minimeras för uteblivna betalningar från kunder.

4.14 Tekniska nämnden

Nämndens budgetavvikelse per augusti är ett överskott på 13,3 mnkr och beror främst på de utökade medel till välfärds- och byggbonusprojekt där nyttjandegraden hittills är låg. Nettokostnaderna är 5 procent högre än motsvarande period föregående år, vilket bl.a. beror på att personalkostnaderna är högre då tjänster återbesatts som var vakanta efter förra årets personalomsättning. I övrigt varierar resultatet mycket mellan de olika enheterna under nämnden.

Årsprognosen är ett överskott på 6,0 mnkr.

Tekniska nämnden har ett relativt lågt utfall avseende investeringar, för såväl KS/KF- och nämndsinvesteringar som för Södertäljelyftet. Motsvarande situation har uppmärksammats tidigare år men nämndens helårsprognos är att 100 procent av investeringsbudgetarna kommer att utnyttjas, vilket i så fall är i linjemed utfallet för helåret 2017.

Kommunstyrelsen konstaterar att nämndens rapport har inkommit sent vilket gjort att uppgifter vidare till kommundelsnämnderna påverkat berörda nämnder att sammanställa sin delårsrapport tid. Detta bör beaktas i kommande rapportering. Kommunstyrelsen konstaterar att utnyttjandegraden av byggbonus samt investeringsbudgetar är låg till och med augusti. Kommunstyrelsen rekommenderar att nämnden att planera och skapa förutsättningar för ett jämnare utnyttjande för att inte behöva forcera arbetet under den kvarvarande perioden av året.

4.15 Kommunstyrelsen / Ksk och politisk ledning

Nämndens budgetavvikelse per augusti är ett överskott på 24,4 mnkr, varav kommunstyrelsens kontor svarar för 21,6 mnkr och politisk ledning 2,8 mnkr.

Nettokostnadsökningen är 6,2 procent jämfört med motsvarande period under föregående år, där kommunstyrelsens kontor svarar för 8,2 procent och politisk ledning -0,9 procent. Den ökade nettokostnaden på 13,3 mnkr består bland annat av ökade löner och arvoden, digitaliseringsprojektet och förbättrade arbetsvillkor inom äldreomsorgen. Beslutat kommunbidrag per augusti har ökat med 21,4 mnkr eller 9,3 procent varav 6,7 mnkr avser digitalisering och 5,3 mnkr förbättrad äldreomsorg samt 1,3 mnkr kostnader för 2018 års val.

Årsprognosen är ett överskott på 10,7 mnkr. Av detta utgör 8,0 mnkr ej utnyttjade medel för digitalisering och förbättrade arbetsvillkor inom äldreomsorgen.

Prognosen för KF/KS beslutade investeringar är ett överskott på 10,6 mnkr och för nämndsinvesteringarna är prognosen enligt budget. Överskottet beror huvudsakligen på att IT-plattformprojektet har behövt senareläggas. Därför ansöker nämnden om att få överföra investeringsbudget på 10,0 mnkr för plattformsbytet till 2019 samt ytterligare 5,0 mnkr för beräknad utgiftsökning för projektet. Dessutom behövs 1,5 mnkr för kameraövervakning 2019, då planeringen inte ligger i fas med beslutad budget.

Kommunstyrelsen konstaterar att den största delen av prognostiserat överskott härrör från särskilda satsningar som kommunfullmäktige beslutat om och som varit prioriterade.

Kommunstyrelsen kommer att beakta nämndens begäran att överföra investeringsbudget för IT-plattformprojektet inklusive utgiftsökningen samt kameraövervakningen i Mål- och budget för 2019-2021.

4.16 Revisionen

Revisionens budgetavvikelse per augusti är ett överskott på 46 tkr och prognosen på helår är ett utfall i balans med budget.

Kostnadsutvecklingen jämfört med augusti 2017 är 18,9 procent att jämföras med kommunbidraget som har ökat med 20 procent.

Kommunstyrelsen har inget övrigt att tillägga.

4.17 Kommunstyrelsen / centrala poster

De centrala posternas resultat per augusti visar ett överskott på 168 mnkr, vilket är en minskning med 14 mnkr för motsvarande period föregående år. Mark och exploatering har ett förbättrat resultat med 38 mnkr medan området centrala personalfrågor, som huvudsakligen avser pensioner, har 10 mnkr högre kostnader jämfört med motsvarande period 2017.

Skatteintäkter inklusive generella statsbidrag har ökat med 102 mnkr och kommunbidrag till nämnderna med 128 mnkr. Internbanken har ett resultat som är 10 mnkr lägre och specialdestinerade statsbidrag är 10 mnkr lägre än motsvarande period föregående år. De ofördelade anslagen beräknas ge ett överskott på 10 mnkr.

Budgeterat resultat för centrala poster uppgår till 129 mnkr inklusive jämförelsestörande poster och prognostiserat resultat uppgår till närmare 221 mnkr, varmed budgetavvikelsen beräknas bli en positiv avvikelse på närmare 93 mnkr.

Kommunstyrelsen konstaterar att det budgeterade överskottet i Mål och budget, som är hänförbart till centrala poster, och den prognostiserade positiva avvikelsen på 93 mnkr mot budget till största delen beror på intäkter från

exploatering samt räntor och finansiella poster. Detta medför att det budgeterade resultatet för kommunen med god marginal kan uppnås.

4.18 Bolagskoncern

Koncernens resultat per sista augusti uppgår till 391 mnkr jämfört med budget 301 mnkr. Det fortsatt positiva resultatet i kombination med ett positivt kassaflöde gör att koncernens soliditet uppgår till 21,9 procent jämfört med föregående års soliditet vid samma tillfälle på 19,4 procent.

Även om resultatet följer budget så finns det både positiva och negativa avvikelser. Det positiva är att koncernens intäkter överträffar budgeterade nivåer beroende på hyresintäkter från Kringlan som stannade i bolagets ägo längre än budgeterat samt ökade intäkter till följd av att fler bilar importeras och att en större mängd av dem tas in via Södertälje. Även underhållskostnaderna visar positiva avvikelser, där kostnaderna minskar till följd av en lägre omflytningstakt samt svårigheter att kontraktera hantverkare.

På den negativa sidan återfinns kostnader för försäkringsskador på fastigheter, maskinhaverier på truckar och kranar, underhållsmuddring för att säkerställa tillgängligheten i bränslehamnen, konsulttjänster för bland annat försäljning av fastigheter. Koncernen har också fått betala skadestånd samt fått fakturor avseende kostnader för tidigare år.

Inom Telge Bostäder har ett stort fokus legat på nyproduktionen av Stockholmsberget. Projektet har bantats ned från 130 lägenheter till 72 lägenheter till följd av fördyringar i de efterföljande etapperna. Även resultatet av förhandlade hyreshöjningen blev inte som önskat och har försämrat resultatet för bolaget.

För Telge Fastigheter utgör det negativa resultatet före skatt av realisationsförlusten vid försäljningen av Kringlan.

Koncernens operativa resultat uppgår till 256 mnkr mot budget 240 mnkr, den positiva avvikelsen mot budget är 16 mnkr, vilket beror på ett något bättre räntenetto än budget och av att koncernreserven inte har utnyttjats.

Koncernens resultat före skatt uppgår till 449 mnkr mot budget 335 mnkr, varmed avvikelsen är 113 mnkr, vilket är en effekt av de fastighetsförsäljningar som gjorts under året. Även en högre utdelning från Glasberga, jämfört med budget, bidrar till det positiva resultatet före skatt.

Bolagskoncernens resultat prognostiseras uppgå till ca 502 mnkr mot budget 427 mnkr. Orsaken till det förbättrade resultatet är reavinster från försäljningar av fastigheter. I budgeten var endast försäljning av hyresfastigheterna i Saltskog och Rosenlund inräknade. Prognosen inkluderar nu även försäljning av Kringlan och Varnäcksvägen i Hovsjö som var budgeterade år 2017. Verksamhetsresultat prognostiseras uppgå till 615 mnkr (621 mnkr), en försämring med 6 mnkr som är hänförlig till i huvudsak koncernens hyresfastighetsbestånd som drabbats av bl. a. höga försäkringskostnader.

Kommunstyrelsen konstaterar att resultatutvecklingen inom bolagskoncernen är god och per augusti bättre än budget med en årsprognos som med god marginal överstiger budget. Kommunstyrelsen konstatera även att Telge Bostäder minskar omfattningen av nyproduktionen av Stockholmsberget då den tidigare planerade kostnadsnivån inte går att hålla.

5. Särskilda uppdrag / åtgärder / satsningar

Nämnderna har redovisat status gällande de uppdrag som kommunfullmäktige utfärdat till nämnderna. Flertalet av uppdragen har påbörjats och kommer eller har redovisats för kommunfullmäktige under året. Ett fåtal har precis startat men prognosen är att de ska hanteras detta år eller senast redovisas i samband med årsbokslutet.